

TA VELIKI

KATEKISMUS

S P R A S H A N J A M I ,

INU

10219

ODGOVORMI

SA OZHITNU, INU POSEBNU

PODVUZHENJE

M L A D I H L U D Y

V'ZE SAR SKIH KRAJLEVIH

DESHEKAH,

Katèriga je

Is Njemšhkiga na Slovènski Jesik prestavil,
inu sdaj na novu pregledal, inu popravil

JURI JAPEL, Director pèr svetimu Petru
v'Lublani.

U' LUBLANI,

Vtisnene, inu se najdejo pèr Joan. Fridrihu Egerju

І КІЛЯЧАТ

Е ПІМ І ГІДА І

С'ЯНІЧАІМІ

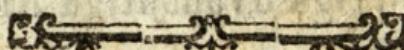
11 03000 2350

С'ЯНІЧАІМІ

С'ЯНІЧАІМІ

S A P O P A D I K

Tiga Velikiga Katekismusa.

N A P E L A N J E.

Stran-

Ta pèrva Postava. Od Vère.

1

I. Rèsdelenje, kaj je ta Katólfshka Véra. 2

II. Rèsdelenje, od tih dvanajst Artikél-nów té Vère. 7

§. 1. Od tiga pèrviga Artikélna té Vère—
a. Od Bogá. —

b. Od „Stvarjenia. 10

§. 2. Od tiga drugiga Artikélna té Vère. 13

§. 3. Od tiga tretjiga Artikélna té Vère. 14

§. 4. Od tiga zhetertiga Artikélna té Vère. 19

§. 5. Od tiga petiga Artikélna té Vere. 21

§. 6. Od tiga šhestiga Artikélua té Vère. 23

§. 7. Od tiga sedmiga Artikélna té Vère. —

§. 8. Od tiga ósmiga Artikélna té Vère. 24

§. 9. Od tiga devetiga Artikélna té Vère. 26

a. Od Zérkve. —

b. Od gmajne tih „Svetnikov. 28

§. 10. Od tiga dessetiga Artikélna té Vère. 30

§. 11. Od tiga enajstiga Artikèlna
të Vëre.

31

§. 12. Od tiga dvanajstiga Artikèlna
të Vëre.

Ta druga Postava. Od Vupanja.

33

I. Rasdèl. Kaj je Kerfshansku Vupanje.

—

II. Rasdelenje. Od Molitve.

34

§. 1. Od Molitve sploh.

—

§. 2. Od Gospodnje Molitve posébej.

36

a. Od Predgòvora.

37

b. Od tèh trëh pèrvih proshnjá tè
gospodnje molitve.

38

c. Od tèh shtirih sadnih proshnjá
tè gospodnje Molitve.

40

§. 3. Od Angelskiga Zhef'henja.

42

Ta trëtja postava. Od Lubësni.

44

I. Ràsdèl. Kaj je Kèrfshanska Lubësen.

—

II. Ràsdelenje. Od tèh deset Sapóved
Boshjih sploh.

46

III. Rasdelenje. Od tèh deset sapóvèd
Boshjih posébej.

50

§. 1. Od tèh trëh pèrvih Sapóved,
katere tè dolshnósti pruti Bógu v'
sebi sapopadejo.

—

§. 2. Od tèh sedem sadnih sapóved,
katere tè dolshnósti pruti blishni-
mu v'sebi sapopadejo.

55

IV. Rasdelenje. Od Zerkóvnih sapóved
sploh.

61

V. Rasdelenje. Od Zerkóvnih sapóved
posébej.

62

§. 1. Od tèh pèrvih dvëh Zerkóvnih
sapóved.

—

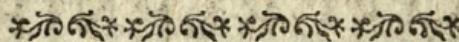
1. Od svete Mashe.	65
a. Kaj je sveta Masha, inu kaj se vtejisti gody,	65
b. Kakó se imá sveta Masha slisati.	68
2. Od Pridig	70
3. Od popoldanske slushibe boshje.	71
§. 2. Od teh treh sadu. zerk. sapoved.	72
Ta zheterta poftava. Od S. Sakramentov.	75
I. Rasdelenje od S. Sakramentov sploh	—
II. Rasdel. od S. Sakramentov poslebej.	78
§. 1. Od Sakramenta tiga Kerstá.	—
§. 2. Od Sakramenta te Firme.	78
§. Od presvetiga Sakramenta Resh- niga Telessa, ali tiga Altarja.	84
a. Od perpravlanja k'enimu vrednimu savshitku letiga Sakramenta.	88
b. Od tega, kar se imá per savshit- ku svetiga Reshniga Telessa stu- riti.	90
c. Od tega, kar se imá po S. Obhayli sturiti.	91
§. 4. Od Sakramenta te Pokore.	92
a. Od sprashuvanja te vejsty.	94
b. Od grevinge.	96
c. Od terdniga naprejvsetja.	100
d. Od spovedi.	102
e. Od sadostisturjenja, ali od te nalo- shene Pokore.	107
Perstavik. Od odpustikov.	110
§. 5. Od Sakramenta tiga posledni- ga olja.	113
§. 6. Od Sakramenta Mashnikoviga shegnuyanja.	115

§. 7. Od Sakraimenta tiga Sakona.	117
Pęta Postava. Od kérshanske pravize,	120
Pérvi dejl te kérshanske pravize: Varuj se hudiga.	—
§. 1. Od tiga poerbaniga gręha.	—
§. 2. Od lastniga, ali pershónski-skiga gręha.	121
a. Od tih siedem naglavnih gręhov.	124
b. Od tih shést gręhov super Ivętiga Duhá.	127
c. Od tih shtirih v'Nębu vupięzhih gręhov.	128
d. Od tih devęt ptujih gręhov.	—
Drugi dejl tę keršhanske Pravize: Sturi dobru.	129
§. 1. Od těh Boshjih zhędnoſt.	130
§. 2. Od zhędnoſt tiga sadérshanja.	133
§. 3. Od tęga, kar she vezh h' kérshanski pravizi flishi.	136
§. 4. Od tih óssem Isvelizhanſtvov.	137
§. 5. Od dobrih dejl, inu njih safluszenja	138
Od dobrih dejl splohi.	—
Od dobrih dejl posębej.	139
Perstavik. Od těh shtirih póslednih ręzhy.	141
a. Od Smerti.	—
b. Od Sodbe.	142
c. Od Péklá.	144
d. Od Nebęſs.	145

NAPELANJE.

Prashanje. Kaj se pravi Katekismus.

Odgovor. Katekismus se pravi podvuzhenje v' kérshanskim katólfhkim Navuki ; takú se tudi imenujejo té bukve , v' katérihje letá Navuk sapopaden.

Pr. V' koliku postavah bó ta kérshanski katólfhki Navuk v' letim Katekismusu napréj nessén?

Od. Ta kérshanski katólfhki Navuk bó v' letim katekismusu v' petih postavah , inu v' enim pérstavki napréj nessén.

Pr. Katere so té pét postave?

Od. Té pét postave so:

1. Véra.
2. Vípanje.
3. Lubesén.
4. Ti sveti Sakramenti.
5. Ta kérshanska praviza.

A

Ta

Ta Pérstavik je od tēh starih pōslednih rezhy.

TA PERVA POSTAVA.

OD VERE.

I. RASDELENJE.

Kaj je ta Katólfhka Vēra.

Pr. Kaj je Vēra eniga katólfhkiga krisljana?

Od. Vēra eniga katólfhkiga kristjana je ena zhesnatura lugh, en dar boshji, ena od Bóga nōtervlyta zhēdnoš, skusi katēro on tērdnu, inu bres zvibla vērjame, kar je Bóg rāsodel, inu kar ta katólfhka Zērku naprēj postavi sa vēruvati, naj bō vshē piſsanu, ali ne.

Pr. Kaj se pravi kérshansku katólfhku vēruvati?

Od. Kérshansku katólfhku vēruvati se pravi, vše sa rēs dērshati, kar je Bóg rāsodel, inu kar ta Zērku naprēj postavi sa vēruvati, naj bō vshē piſsanu, ali ne.

Pr. Ali je k' isvelizhanju sadosti, de ta katólfhki krisjan lē v' jerzi vēruje, kar je Bóg rāsodel?

Od. K' isvelizhanju ny sadosti, de ta katólfhki krisjan lē v' fērzi vēruje, kar je Bóg rāsodel, on móre tudi.

1. „Svojo věro ſkusi děla ſkasati,
2. Kar on v' ſerzi veruje, kadar je treba,
ſ' vuſtmi ozhitnu ſposnati.

Pr. Šakaj je more veruvati, kar je Bóg rásodel?

Od. Kar je Bóg rásodel, se móre věruvati sa-
tó, ker je Bóg ta vězna řeſniza, inu
neſkonzhna modróſt, katera ne móre gol-
fati, ne golfana biti.

Pr. Od kod je vej, kaj je Bóg rásodel?

Od. Kar je Bóg rásodel, se vej en děil is té
ſapissane, en děil is té nesapissane bessede
boshje.

Pr. Kaj je ſaſtópi ſkusi tó ſapissano bessédo boshjo?

Od. Škusi tó ſapissano bessédo boshjo, kar
se fizer tudi ſvetu Pismu, ali Biblia imenuje,
ſe ſaſtópi tó abiralishe těhifstih buku, katera
ſo bilič is nótérdajanja ſvētiga Duhá od ſvē-
tih mósh piſſane. inu kokér take od ka-
tólshke Žerkve ſposnane, inu potérjene.

Pr. Kaj je ſaſtópi ſkusi to nesapissano bessédo
boshjo?

Od. Škusi to nesapissano bessédo boshjo, ka-
terá ſe tudi po latinskim Traditio, ali isro-
zhenje od vuſt do vuſt imenuje, ſe ſaſtó-
pio tiisti Navuki té Věre, inu dolshnóſti,
kateré ſo Apóstelní ali is' vuſt ſamiga Je-
ſuſa Kristuſa ſhlifhalí, ali pak ſkusi nótérda-

janje svētiga Duhá pridigvali, pak ne sa-
pišali.

Pr. Kéj bó letó isroženje hranjenu?

Od. Letó isroženje bó v' sami katólfhki Zér-
kvi stanovitnu svestú, inu nepokashenu
ohranjenu.

Pr. Sukaj vèrjame en katólfhki kristjan tej Zérkvi,
kadar ona kaj naprèj postavi sa vèruvati?

Od. Ta katólfhki kristjan vèrjame tej Zérkvi,
kadar ona kaj naprèj postavi sa vèruvati,
naj bó piſsanu, ali ne, sa tèga vólo, kér
je Kristus sapovèdal Zérku poſhlushati, ka-
tèra je ta Stèbèr inu térdnóst, ali grùnt te-
rèſnize.

Pr. Ali je vèra vſakimu zhlovèku, katèri hózhe is-
velizhan biti, potrèbna?

Od. Vèra je vſakimu zhlovèku, katèri hózhe
isvelizhan biti, potrèbna: sakaj bres vère
je nemógozhe Bogú dopasti.

Pr. Kaj more vſaki zhlovek, kadar k' pameti pri-
de, potrèbnu vèjditi, inu vèruvati, de bi isve-
lizhan bil?

Od. Vsaki zhlovek, kadar k' pameti pride,
móre, de bi isvelizhan bil, potrèbnu vèj-
diti, inu vèruvati.

1. De je en Bòg.

2. De je on pravizhni sodnik, katèri tó
dóbru polóna, inu tó hudu ſhtrafa.

3. De so try pèrſhónè eniga bitja, inu na-
ture, Ozhe, „Syn, inu „Sveti Dúh.“

4. De ta druga boshja Pershóna je zhlovek postala, de bi našs skusi směrt na krishi odréshila, inu vězhnu isvelizhala.

Pr. *Kaj sa ene rěsnize imà vsaki katolshki kristjan sravèn sgornih poglavitnih Navukov tè kristianske katolshke vère sje vějdití, inu veruvati?*

Od. Vsaki katolshki kristjan imà sravèn tih sgórnih poglavitnih navukov tè kristianske katolshke vère tudi vějdití, inu veruvati.

1. De je zhlověshka dušha nevmérjózha.
2. De je gnada boshja k' isvelizhanju potrzebna, inu de ta zhlovek bres gnadu nizh saflushenja vrèdniga sa vězhnu shivlenje sluriti ne móre.

Pr. *Kaj je ta gnada, katèra je potrebna k' isvelizhanju, inu bres katere ta zhlovek nizh saflushenja vrèdniga sa vězhnu shivlenje sluriti ne móre?*

Od. Ta gnade, katèra je potrzebna k' isvelizhanju, inu bres katere ta zhlovek nizh saflushenja vrèdniga sa vězhnu shivlenje sluriti ne móre, je en snójtranji zhesnurni dar, katèriga Bóg tém pametnim stvarém bres njih saflushenja dodely.

Pr. *Kaj je vsakimu katolshkemu Kristjanu sapóvezdanu vějdití?*

Od. Vsakimu katolshkemu kristjanu je sapóvezdanu vějdití,

1. Tó Apostólsko Vero.

2. Tó Gospódnjo Mořtu, ali Ozhe našh.

3. Te desset sapóvdi Boshje, inu té pęt
zerkóvne sapóydi.

4. Te sédem svête Sakramente.

5. Tó kérshanskę pravizo.

Pr. Kej je tò, kar en katólfhki kristjan more věravati, sussebnu sapopadenu?

Od. Kar en katólfhki kristjan věruvati móre, je subfsebnu v' téj Apostólfki Véri sapopadenu.

Pr. Kaj imá ta Apostólska véra sa en glass?

Od. Ta Apostólska Véra imá letá glass: Jest věrujem v'Bogá Ozhëta všiga mogózchniga Svetnikika Nebess inu semle. Inu v' Jésuša Kristusa Synu njega edyniga, Gospoda našiga. Katéri je spozhet od svétiha Duhá, rojen is Marie Divize. Térpel pod Ponžjam Pilatusham, krishan bil, vmerl, inu v' grob poloshen. Doli je shal k' péklam, na třetji dan od smerti vstal. Gori je shal v' Nebessa, sedy na děsnizi Bogá Ozhëta všiga-mogózchniga. Od ondód bō prishál sđit té shive inu té mèrtve. Jest věrujem v'Světiha Duhá, eno světo ker shansko katólfhko Zérku, gmajno tih Svetnikov. Odpuschanje tih gréhov, gorivstajenje tiga messá, inu tó vězchnu shivlenje Amen.

Pr. Kolíku dejlov, ali Artikelnov imá ta Apostólska véra?

Od. Ta Apostólska véra imá dvanajst dejlov, ali Artikelnov,

II. RASDELENJE.

Od teh dvanajst Artikelnov.

Pr. Kaj imá ta pèrvi Artikel sa en glas?

Od. Ta pèrvi Artikel imá letá glas:

Jest vèrujem v' Bogá Ozhetá vñigamogózh-niga Štvarnika Nebess; inu semle.

a. Od Bogá.

Pr. Ali je vezh, kokér en sam Bog?

Od. Je lę en sam Bóg.

Pr. Kaj je Bóg?

Od. Bóg je sam od sebe tó nar ból popólnoma bitje.

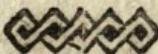
Pr. Kaj sa ene lastnosti Boshje imamo my pred drugimi samerkati?

Od. Letę lastnosti Boshje imamo my pred drugimi samerkati,

1. *Bóg je vèzhèn; on je vselej bil, on je, inu bó vselej.*

2. *Bóg je lę en zhisti Duh, enu Bitje, kateru imá tó nar popólnishi sastopnost, inu tó nar bólshii vólo, pak nima shivota.*

3. *Bóg je vsiga - vjedeózh, on vzej vše, tó kar je bilü, tó kar je, inu tó kar bó; on vzej našhe nar skrivnišhi misli, on ne móre tèdaj golfan biti.*

4. Bóg je nar modrejshí, on obérne vše takó, de svói zil inu kónèz došeshe, on si svóli h'temu té nar pérpravníshi mitelne.
5. Bóg je všiga mogózhén, on je Nebú, inu semlo, inu vše kar je, stvaril, njemu ny nizh nemogózhe stvriti.
6. Bóg je povsód prizheózh, on je povsód, v' Nebéssih, inu na semli.
7. Bóg je nar svetéjshí, on hozhe, inu lu- bi té dobrú, inu sovrashi té húdu.
8. Bóg je nar rěsnizhníshi, inu nar svestej- shí, on ne móre ne lègati, ne golfati.
9. Bóg je nespreneneózh; on je od vezhnosti do vezhnosti na sebi ravnu taisti.
10. Bóg je nar bólshí, ne samú v' sebi, inu na sebi, kokér té nar ból popoluoma, inu nar bólshí ali dobrótlivshí pruti svojim stvarem, vše té dobrú imamo my na ravnost ali skusi stvary kokér sřednize od njega.
11. Bóg je nar milostivshí; on nam odpu- stý nashe gréhe.
12. Bóg je nar pravizhníshi, on polóna té dobrú, inu shtrafa té hudu.

Pr. Je vezh boshjih Perjhón?

Od. So try boshje Perjhóne.

Pr. Od kód vejmo my, de só try boshje Perjhóne?

Od.

Od. Is svētiga Pisma vejmo my, de so try boshje Pershōne, katerih slēhērni slishi.

1. Boshja natura, inu bitjé.
2. Boshje lastnósti.
3. Boshje imę.
4. Boshje dëla, inu
5. Boshja zhaft.

Pr. Kakú je imenujejo té try boshje Pershōne?

Od. Ta pērva boshja Pershóna se imenuje Ozhe, ta druga Syn, ta trëtja svēti Duh.

Pr. Kakú so ràslózhene med sabo te try boshje Pershōne?

Od. Te try boshje Pershōne so takù med sabo ràslózhene: Ozhe je sam od sebe od věkomaj, Syn je rojen od Ozhëta od věkomaj, Sveti Duh grë vun od Ozhëta inu Syna enaku od věkomaj.

Pr. Kaj sa ene déla bodo sussebnu eni slēhērni boshji Pershóni pèrlastnene?

Od. Lete dëla bodo eni slēhērni boshji Pershóni sussebnu pèrlastnene:
Bogú Ozhëtu tó stvarjenje.
Bogú Synu tó odreshenje.
Svētimu Díhu tó posvezhenje.

Pr. Kakú se imenujejo té try boshje Pershōne jkupej?

Od. Té try boshje Pershōne se imenujejo jkupej, Svēta Trojiza.

Pr. Skusi kaj sposná ta katólfški kristján svéto Trojizo?

Od. Ta katólfški kristjal sposná svéto Trojizo skusi snaminje svétiga krisha, ker on takrat, kadar krish děla, vsako teh treh boshjih Perfhón imenuje.

Pr. Kaj she vezh sposná ta katólfški kristján skusi snaminje svétiga krisha?

Od. Ta katólfški kristján sposná skusi snaminje svétiga krisha tudi, de naře je Jēsus Kristus, kadar je na krishi vñerl, skusi svojo směrt odręſhil.

Pr. Kakú se krih děla?

Od. Krish se děla s' děfno rokó, ker se s' njó zhelu, vuſta, inu pérssi sasnaminvajo, inu se rezhe: V' imeni Bogá Ozheta, † inu Synú, † inu svétiga Duhá: † Amen,

b. Od Stvarjenja.

Pr. Kdo je vše stvaril?

Od. Bóg je semlo, inu Nebú, inu vše, kar je, stvaril.

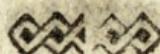
Pr. Kaj se pravi ta beseda stvariti?

Od. Ta beseda stvariti se pravi, is nizh kaj sturiti,

Pr. Katere so té nar imenitniſhi stvary boshje?

Od. Te nar imenitniſhi stvary boshje so Angeli, inu ta zhlovek.

Pr. Kaj ſo Angeli?

Od. Angeli so sgól Duhóvi, katéri imajo saftópnost, inu vólo, pak nimajo shivota.

Pr. *Sakaj je Bóg Angele stvaril?*

Od. Bóg je Angele stvaril, de bi onv njega zhaftili, lubili, inu molili, njemu flushili, inu zhlovečka varuvali.

Pr. *Kakú je Bóg té Angele stvaril?*

Od. Bóg je Angele v' svoji gnadi, inu s' velikimi popólnomostmi stvaril.

Pr. *So tudi vsi Angeli v' gnadi Boshji obstali?*

Od. Veliku Angelov je gnado Boshjo skusi gréh té prevsétnosti sgubilu.

Pr. *Kakú je Bóg té prevsétné Angele shtrafal?*

Od. On je té prevsétné Angele, katéri se Hudizhi imenujejo, na věkomaj savérgel, inu v' pékél pähnil.

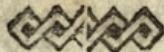
Pr. *Katere so sa Angeli te nar imenitnishi stvary boshje?*

Od. Ta zhlovek je sa Angelí ta nar imenitni-shi stvar boshja.

Pr. *Is kogá je ta zhlovek?*

Od. Ta zhlovek je is eniga shivota, inu is ene nevmérjózhe dushe, katéra je po podobi boshji stvarjena.

Pr. *Sakaj je Bóg zhloveka stvaril?*

Od. Bóg je zhlovčka stvaril, de bi on njega sposnal, zhaſtil, lubil, molil, njemu ſluſhil, pokórn, inu isvelizhan bil.

Pr. Je ta zhlovek Bogú pokórn oſtal?

Od. Vſhe ta pérvi zhlovek Adam je bil s' ſvojo ſheno Evo Bogú nepokórn.

Pr. Na kaj ſa eno viſho je ta pérvi zhlovek nepokórn poſtal?

Od. Ta pérvi zhlovek je v' Paradishi ta ſad eniga dréveſſa jédel, kateriga je Bóg njemu prepovedal, inu ſkuſi to je on greshil.

Pr. Je letá gréh ly ſamú timu pérvimu zhlovéku ſhkódoval?

Od. Letá gréh ny ly ſamú timu pérvimu zhlovéku ſhkódoval, ampak tudi nam, kateri my od njega pridemo, on nam je zhasno, inu vězno ſměrt, inu ſhe vezh drugih nadlög na teleſſi, inu na duſhi pérnem ſel.

Pr. Je bil tudi ta zhlovek, kokér ti prevſetni Angeli od Bogá na věkomaj ſavěrſhen?

Od. Ta zhlovek ny bil, kokér ti prevſetni Angeli od Bogá na věkomaj ſavěrſhen.

Pr. Kaj je Bóg k' odreſhenju tiga ſavólo gréha ſavěrſheniga zhlovčka oblubil?

Od. Bóg je k' odreſhenju tiga ſa vólo gréha ſavěrſheniga zhlovčka oblubil eniga Odreſhenika poſlati, kateri ſe tudi Meſias imenuje.

§. 2. Od tiga drugiga Artikelna té Vére.

Pr. Kaj imá ta drugi Artikel té vére sa en glass?

Od. Ta drugi Artikel té vére imá letá glass:
Inu v' Jéšusa Kristusa, Synú njega edyniga
Gospóda našhiga.

Pr. Kdó je Jesus Christus?

Od. Jéšus Kristus je

1. Ta edyni rojeni Syn Bogí Ozhëta.

2. Bóg inu zhlóvek skupei.

3. Našh Gospód, Postavodajavéz, inu Vu-
zhenik.

Pr. Kaj sé prav Jesus?

Od. Jéšus se pravi tóliku, kokér Isvelizhar.

Pr. Sakaj bó Jesus Isvelizhar imenuván?

Od. Jéšus bó Isvelizhar imenuván sató, ker
nam je skuši njega isvelizhanje došlu, ker
nass je on od dolgá, inu štrafinge tiga grę-
ha, od vězhne smerti odréshil.

Pr. Kakú bò ſhe Jesus imenuván?

Od. Jéšus hó tudi imenuvan Kristus, kar se
tóliku pravi, kokér ta poshalbani.

Pr. Sakaj bó Jesus Kristus ta edyni Syn Boshji
imenuván?

Od. Jéšus Kristus bó ta edyni rojeni Syn bo-
shji imenuván sató, ker je on sam taifti,
katéri je od svojiga nebešhkiga Ozhëta od
věkomaj rojen.

Fr.

Pr. Kakú je Jéesus Kristus Bóg, inu zhlovek ſkupej?

Od. Jéesus Kristus je Bóg, inu zhlovek ſkupej sa tó, ker je on Bóg od věkomaj, inu ker je on zhlovek v' zhassi poſtal.

Pr. Je Jéesus Kristus nebeſhkumu Ozhetu enaki?

Od. Jéesus Kristus je ſvojmu nebeſhkumu Ozhetu kokér Bóg v' vſimu enaki: kokér zhlovek pak on njemu ny enaki, ampak je majnſhi.

Pr. Sakaj bó Jéesus Kristus naſh Gospod imenuván?

Od. Jéesus Kristus bó naſh Gospod imenuván sató, ker je naſh Bóg, inu naſh Odreſhenik.

Pr. Sakaj je Syn boshji zhlovek poſtal?

Od. Syn Boshji je zhlovek poſtal, de bi naſs ſkuſi ſvojo ſměrt na krishi odréſhil, inu isvelizhal.

§. 3. Od tiga trëtjiga Artikelna té Vére.

Pr. Kaj imá ta tretji Artikel té vére ſa en glaſs?

Od. Ta trëtji Artikel té vére imá leta glaſs: Kateri je ſpozhet od ſvētiga Duhá, rojen is Marie Divize.

Pr. imá Jéesus eniga Ozhetá?

Od. Jéesus imá kokér Bóg tiga nebeſhkiga Ozhetá, kokér zhlovek nima Ozhetá.

Pr. Ny bil Jósheph Shénin Marie, Ozhe Jéusa Kristusa?

Od. Jósheph je lę en Rędník Jésusa Kristusa.

Pr.

Pr. Je imel Jēsus eno Mater?

Od. Jēsus, kokèr Bóg ny imel Matere, kokèr zhlovek je imel Mario to presvèto Divizo sa ſvojo Mater.

Pr. Sakaj bó Maria Mati Boshja imenuvana?

Od. Maria bó Mati Boshja imenuvana sa tó, kir je ona Jēsusa Kristusa, katerí je Bóg, inu zhlovek ſkupei, rodila.

Pr. Od kóga je Maria Jēsusa spozhela?

Od. Maria je Jēsusa od svètiga Duha spozhela.

Pr. Kèj je Maria Jēsusa rodila?

Od. Maria je Jēsusa v' Betlehemi v'eni shtali rodila?

Pr. Kaj se je po rojstvi Jēsusa Kristusa samerkuvanja vrédniga sgodilu?

Od. Tó rojstvu Jēsusa Kristusa je bilú osnanjenu?

Pr. Kakú je bilú tó rojstvu Jēsusa Kristusa osnanjenu?

Od. Tó rojstvu Jēsusa Kristusa je bilú osnanjenu:

1. „Skusi eniga Angela tim Pastirjam.”
2. „Skusi eno svësdo tim Modrim v'jutrovi deshéli.”
3. „Skusi té Módre Heródeshu, inu Pissarjam.”
4. „Skusi Simeóna inu Anno v'teipelni timu fólkú.”

Pr. Kaj se je po osnanjenji tiga rojstva Jēsusa Kristusa sgodilu?

Od. Po osnanjenji tiga rojstva Jēsusa Kristusa se je letó sgodilu

1. So Pastirji sdajzi prishli gledat to, kar jím je bilú od Angelov osnanjenu.
2. Je bil Kristus na ósmi dan po sapóvdi te postave obrešan, inu Jēsus imenuván.
3. Ti módri is jutrove dèshele so ga molili, inu njemu slatú, kadilu, inu myro sa dar pérneſli.
4. On je Heródeshovi grosovitnosti, kateri ga je hotél vmoriti ſkusi bějg v' Egyp-tovsko dèshelo odfhal.
5. On je od tam, kádar je Heródesh vničil, v' Nazareth nasaj pérneſsén, inu v' le-tim městi gori srején bil.

Pr. Kaj je samerkuvanja nar vredniſhiga, kar my od Jēsuſove mladosti vejmo?

Od. Tó samerkuvanja nar vrëđniſhi, kar my od Jēsuſove mladosti vejmo, je,

1. De je Jēsus, kadar je bil dvanaift lejt star, s' svojmi starishami k' Prasniku v' Jerusalem prishal?
2. De je v' Jerusalemi ſad oſtal: zhes try dny pak od starishov v' templi najden bil, ker je on med Pissarji sèdel, nje poſluſhal, inu vprashal, takú, de ſo ſe vſi zhes

njegóvó saftópnóst, inu odgóvore zhu-dili.

3. De se je supet v'Nazareth nasaj věrníl, inu tam ostal.
4. De je on svojim Starisham podlóshén bil.
5. De je on gori jemal na starosti, na módrósti, inu na gnadi pér Bógu, inu pér ludéh.

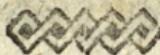
Pr. Kaj je samerkuvanja nar vrédnijhi, kar my od Jéusa véjmo, prejdén je on sazhel vuzhiti?

Od. To samerkuvanja nar vréjdnishí, kar my od Jéusa véjmo, prejdén je on sazhel vuzhiti, je:

1. Joannes je sprizhoval, de je Jéus to Jagne Boshje, katetu gréhe tiga svéjtá odjemle.
2. Jéus se je pustil od Joannesa kérstítí v'réki, ali v' potóki Jórdan.
3. Svéti Duh je prishál v' podóbi eniga golóba videózh doli zhes njega.
4. Bóg Ozhe je pustil ta glass saflišhati:

Letá je mój lubi Syn, na katerim imám jest dopadajenje.

5. Jéus je bil od Duhá v' pušhavo pelán, inu po tém, kadar se je on shtiridesšet dny, inu nozhy postil, je bil od Hudizha ſkuſhan, inu od Angelov posluſhen.

Pr. Kàdaj je Jésus sazhél vuzhiti ?

Od. Jésus je sazhél vuzhiti v' try, inu tridesetim lejti svoje starosti.

Pr. Kaj je samerkuvanje nar vréjdnišhi, kar my od Jésusa véjmo, kadar je sazhél vuzhiti ?

Od. To samerkuvanja nar vréjdnišhi, kar my od Jésusa véjmo, kadar je sazhél vuzhiti, je :

1. Jésus je v' svoji ozhini dësheli od eniga kraja do drugiga hodil.

2. On je Jógre gori jemal, inu s'med níjh dvanajst Apóstelnov isvolil.

3. Od je pridiguval, inu osnanuval postavo té gnade, je rásodel rësnize, katere my véruvati, inu vuzhil té zhëdnosti, katere my dopérnesti imamo.

4. On je svaril nevero, inu hudobie, je ovérgel smóte tih Judov, Pissarjov, inu Farisærjov.

5. On je potérdil svoje navuke skusi sprizhovanje S. Sisma, skusi zhudesha, inu skusi svoje isglède, ali exemplélné.

6. On je prerokuval prihódne rëzhy.

7. On se je povsòb dobrótliiv skasal.

Pr. „So vši na Jésuſa veruvali ?

Od. Njih veliku je na Jésusa véruvalu. Ti vikshi Farji pak, Pissarji, inu Farisærji to ga sovrashili sa vólo njegóviga vuka, inu so yfkali njega vmoriti.

§. 4 Od zhetèrtiga Artikèlna té Vère.

Pr. Kaj imá ta zheterti Artikèl té vère sa en glas?

*Od. Ta zheterti Artikèl té vere imá letá glass:
Térpel pod Pónziam Pilatusham, krishan bil,
vmèrl, inu v' grob poloshen.*

Pr. Je samogèl Jésus tèrpéti?

*Od. Jésus je kokèr zhlovek, ne pak kokèr
Bóg tèrpéti samogèl.*

Pr. Je Jésus tudi sa rëss térpel?

*Od. Jésus je sa rëss taku dobru na dushi, ko-
kér na shivóti térpel.*

Pr. Kaj je Jésus na dushi térpel?

*Od. Jésus je na dushi veliko britkóst, inu
shalost térpel.*

Pr. Kaj je Jésus na svojim shivoti térpel?

*Od. Jésus je na svojim shivoti veliku rëv,
inu nadlög, veliku shlakov, inu ran térpel,
on je bil gajstilan, inu s' tèrnjam krónan.*

Pr. Kaj je she vezh Jésus térpel?

*Od. Jésus je térpel veliku sanizhuvanja, sa-
shpotuvanja, preklinuvanja, kriviga obdol-
shenja, inu vezh drugih kríviz.*

Pr. Pod kóm je jésus térpel?

*Od. Jésus je térpel pod Pónziam Pilatusham,
kateri je bil Rimskiga Zessarja Tiberiusa
deshelski Oblastnik v' Judei.*

Pr. Kdo je Jésusa per Pilatushu satóshil?

Od. Ti vikshi Farji, Pissarji, inu Starishi med ludstvam so Jēsula pér Pilatushu satoshili.

Pr. Sakaj je bil Jēsus pér Pilatushu satóshen?

Od. Jēsus je bil pér Pilatushu is sgol sovrashtva, iuu nevoshlivosti satóshen, kokér de bi on en sapelavèz tih ludy, inu Poglavar tih puntarjov bil.

Pr. Kaj se je sgođilu na toshbo tih vikshih Farjov, Pissarjov, inu Starishih tiga ludstva?

Od. Na toshbo tih vikshih Farjov, Pissarjov, inu Starishih tiga ludstva je bil Jēsus krišan, na kar so ravnu Judje tifhali, inu kar je Pilatush pèrvolil.

Pr. Kęj je Jēsus Krislus krishan bil, inu vmerl?

Od. Jēesus je bijl krishan na gorri Kalvarji bli-su města Jerusalema, inu je na krishi vmerl.

Pr. Kaj je bilú tó krishanje sa ena shtrafinga?

Od. Tó krishanje je bilú ta nar shpotlivishi směrtna shtrafinga.

Pr. Kdó je Jesufov truplu pokopal?

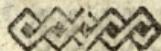
Od. Jóseph od Arimathee, inu Nikodemus sta Jesufov truplu pokopala.

Pr. Kam je bilú Jesufov truplu pokopanu?

Od. Jesufov truplu je bilú v'enu novu v'skali is-sékanu pokopalishe djanu, kamér-she obedén ny bil poloshén.

Pr. Je tó Bogstvu po Jesuovi Kristusovi směrti s' njegovo dušho inu telešam sdrushenu ostalu?

Od.

Ol. Tó Bogstu je s'dusho inu teleßsam sdru-shenu ostalu,aku se je ravnu pér smèrti dusha Jéusa Kristusa od télëssa lozhila.

§ 5. Od tiga pëtiga Artikèlna té Vére.

Pr. *Kaj sa en glass imá ta pëti Artikèl té vére?*

Od. Ta pëti Artikèl té vére imá leta glas: Doli je shàl k' Péklam, na trëtji dan od smèrti vstal.

Pr. *Je Jéus s'dusho inu s' teleßsam doli shàl k' Péklam?*

Od. Lë dusha Jéusa Kristusa je dali shla k' Péklam.

Pr. *Kaj se saftópi skusi to bessédo Pékél?*

Od. Skusi tó bessédo Pékél se saftópio tiisti skrivni kraji, ker bodo dushe tih mèrtvih ohranene, katere she niso tó Nebeshku isvelizhanje doseglo.

Pr. *Je vezh sòrt takih skrivnih krajov, katéri se Pékél imenujejo*

Od. Takih skrivnih krajov, katéri se Pékél imenujejo, je vezh, takú se imenuje.

1. Inu s'tim pravim imenam ta kraj, ker bodo ti fèrdamani vèzhnu martrani.
2. Ta kraj, ker té dushe sa njih v'shivlenji nespokorjene grehe zhasne shtrafinge tèrpè. Letá kraj se pravi Vyze.

3. Sadnizh ta kraj, v'katerim so bile dushe tih brumnih mèrtvih ohranjene,

ker so one v'tim isvelizhanskim vupanji njih odreshenja myrnu, inu bres ene bolezhine, ali tèrpljenja zhakale, móter de je Jésus doli k'njim prishal. Letá kraj se pravi Predpékél.

Pr. *Sakaj je Jésus doli shál v' Predpékél?*

Od. Jésus je doli shal v' Predpékél, sató, de bi bil dushe tih starih Ozhakov vùn rëshil.

Pr. *Kdó so bily ti stari Ozhaki?*

Oo. Ti stari Ozhaki so bily Patriarhi, Preróki, inu drugi brumni, kateri so vmerli, prejdén je Jésus doli shal v' Predpékel.

Pr. *Kàdaj je Jésus Kristus po svoji smérti supet od smérti vstal?*

Od. Jésus Kristus je na tretji dan, inu is svoje lásné mozhy, nevmérjózh, inu zhaftitliv, kokér en Pregmagvavez té smérti, inu tiga Hudizha od smérti vstal.

Pr. *Sakaj je Jésus Kristus od smérti vstal?*

Od. Jésus Kristus je od smérti vstal sató:

1. De bi Pismu, inu svoje lásnu prero-kuvanje spólnil.
2. De bi timu svejtu enu nepremaganu svi-shanje od rësnize svojga vuka, inu od svojiga boshjiga poslanja dal.
3. De bi nashe vupajne potérdil, inu nam gó prihódnu gorivistajenje sagvishal.

§. 6. Od šhestiga Artikèlna té Vére.

Pr. *Kaj imá ta shésti Artikèl té Vére sa en glass?*

Od. Ta shésti Artikèl té Vére imá letá glass:
Gori je shal v' Nebëssa, sedy na dësnizi Bogá
Ozhëta vliga - mogózhniga.

Pr. *Kadaj je Jésus v' Nebessa shál?*

Od. Jésus je na shtirdesseti dan po svojim go-
rivstajenji v' Nebëssa shal.

Pr. *Kaku je Jésus v' Nebessa shál?*

Od. Jésus je v' prizho svojih Jógrov na Ojlski
gorri is svoje lâstne mozhy v' Nebëfsa shal.

Pr. *Kéj sedy Jésus v' Nebéjsih?*

Od. Jésus sedy v' Nebéssih na dësnizi Bogá
Ozhëta vfigamogózhniga.

Pr. *Kaj sé pravi to: Jésus sedy na desnizi Bogá
Ozhéta vfigamogózhniga?*

Od. Jésus sedy na dësnizi Bogá Ozhëta, se
tóliku pravi, kokér de je Jésus v' enim sta-
novitnim possestvi té narvikshi oblasti, inu
gospodstva zhes vše, na Nëbi, inu na semli,

§. 7. Od tiga sëdmiga Artikèlna té Vere.

Pr. *Kaj imá ta sedmi Artikèl té Vere sa en glass?*

Od. Ta sëdmi Artikèl té vere imá letá glass:
Od ondód bó prishal sódit té shive, inu
té mërtvè.

Pr. *Bó Jésus spet prishál?*

Od. Jęsus bó na sódni dan od Nebęſs spēt priſħał?

Pr. Kakú bo Jęsus na Jodni dan spēt priſħał?

Od. Jęsus bó na sódni dan v'oblakih videózh s' veliko oblastjó, inu zhaſtjó spēt priſħał.

Pr. Sakaj bó Jesus na sódni dan spēt priſħał?

Od. Jęsus bó na sódni dan sató spēt priſħał de bó ludy, tē ſhive, inu tē mèrtve fōdil.

Pr. Kaj sa eni ſe ſaſtōpjo ſkusi tē ſhive, kaj sa eni ſkusi tē mèrtve?

Od. Skusi tē ſhive ſe ſaſtōpio ti pravizhni, ſkusi tē mèrtve gręſhnički.

Pr. Kaku bó Jęsus na sódni dan ludy fōdil?

Od. Jęsus bó ludy [po tém, ſkar fo dobriga, ali hudiga ſturili, fōdil; on bó tē pravizhne s'vezhnim ſhivlejnam v'Nebęſsih polónal, inu gręſhničke vězhu v'Pékli ſhtrafal.

§. 8. Od tiga óſmiga Artikèlna tē Vére.

Pr. Kaj imá ta óſmi Artikèl tē Vére ſa en glaſs?

Od. Ta óſmi Artikèl tē věre imá lęta glass: Jest věrujem v' ſvětiga Duhá.

Pr. Kutera boshja Pérjhóna je ſveti Duh?

Od. Švěti Duh je ta třetja boshja Pershóna, on je pravi Bóg.

Pr. Od kogá gre vùn ſvěti Duh?

Od.

Od. Svęti Duh grę od Ozhęta , inu Syna enaku vùn.

Pr. Kej naſs posvety sveti Duh ?

Od. Svęti Duh naſs posvety,

1. V' svętim kęſti.

2. V' Šakramenti tę pokóre.

3. Vsakikrat , kadar my tę druge Šakra-
mente vrędnú prejmemo.

Pr. Kakú naſs posvety sveti Duh ?

Od. Svęti Duh naſs posvety, kęr naſs on skusi
nótèrvlyvanje tę posvězhujózhe gnade k'
otrokam boshjim stury, ali kęr on tó posvę-
zhujózho gnado v' naſs pogméra.

Pr. Kaj déla ſhe vęzh sveti Duh ſkusi ſvojo gnado
v' naſs ?

Od. Svęti Duh ràs-svètly naſho pamet, on naſs
vuzhy, inu nagine po vóli boshji ravnati,
on nam dodeļy ſvoje dary.

Pr. Katéri fo ti daróvi ſvetiga Duhá ?

Od. Ti Daróvi ſvetiga Duhá fo lety:

1. Dar tę modróſti.

2. Tę ſaſtópnoſti.

3. Tiga ſvetuvanja.

4. Tę možhy.

5. Tę vimeſtalnoſti, ali ſnanja.

6. Tę brumnoſti.

7. Strahú boshjiga.

§. 9. Od tiga devētiga Artikēlna tē Vēre.

Pr. Maj imá ta deveti Artikēl té vēre sa en glass?

*Od. Ta devēti Artikel tē vēre imá leta glass:
Eno svēto kērshanko katōlshko Zērkv,
gmajno tih Svetnikov-*

a. Od Zērkve.

Pr. Kaj je ta svēta kērshanska katōlshka Zērku?

*Od. Ta svēta kērshanska katōlshka Zērku je
enu videózhe sbiralishhe vlih vērnih kristjaov
pod enim videózhim Poglavarjam Riniskim
Pavesham, katēri ene sōrte navuk sposnajo,
inu ene sōrte Sakramente nuzajo.*

Pr. Ali je tudi en nevideozh Poglavar té Zērkve?

Od. Ja je tudi en nevideozh Poglavar té Zērkve, inu letā je Jēsus Kristus.

Pr. Kdō je tiga videozhiga Poglavarja té Zērkve postavil?

Od. Jēsus Kristus je tiga videozhiga Poglavarja té Zērkve postavil.

Pr. Kogā je Jēsus Kristus sa videozhiga Poglavarja té Zērkve postavil?

Od. Jēsus Kristus je Pétra sa videozhiga Poglavarja té Zērkve postavil.

Pr. Kdō je sa Pétram ta videozhi Poglavar té Zērkve?

Od. Vsi pravi po r̄edi naftopajózhi Rimski Papeshi so ta videózhi Poglavar te Zerkve, inu Namestnik Jéusa Kristusa.

Pr. Ali je vezh, kokèr ena prava Zérku?

Od. Je le ena prava Zérku, svunaj katere obeniga isvelizhanja vupati ny.

Pr. Is kogá se sposná ta prava Zérku?

Od. Ta prava Zérku se sposná is shtirih snaminjov.

Pr. Katere so té jhtiri snaminja té prave Zérkve?

Od. Te shtiri snaminja té prave Zérkve so 1.) De je edyna. 2.) Sveta. 3.) Gmajn, ali katólska. 4.) Inu Apostólska.

Pr. Kaku je ta prava Zérku edyna?

Od. Ta prava Zérku je edyna. 1.) Kér imá eniga Poglavarje. 2.) Ene sörte vuk. 3.) Inu tudi le ene sörte Sakramente nuza.

Pr. Kakú je ta prava Zérku sveta?

Od. Ta prava Zérku je sveta. 1.) Kér jenjen Sazhètnik Jéus Kristus svet. 2.) Kér je njen navuk svet. 3.) Kér ona svete Sakramente nuza. 4.) Kér ona njene vude k'svētosti napeluje. 5.) Kér se v'niej všelevj Svetniki snajdejo.

Pr. Kakú je ta prava Zérku gmajn, ali katólska?

Od. Ta prava Zérku je gmajn, ali katólska: 1.) kér je njô Jéus Kristus sa vše ludy, 2.) sa vše zhalse, inu 5.) sa vše kraje gori postavil.

Pr.

Pr. Kakú je ta prava Zérku Apóstólska?

Od. Ta prava Zérku je Apóstolska: 1.) Kér ona věruje, inu vuzhy, kar so Apóstelní věruvali, inu vuzhili. 2.) Kér so Apóstelní na pověle Ježusa Kristusa njen vuk po zélim svejti rásglassili. 3.) Kér so njeni Šhkófi pravi naftópniki tih Apóstelnov.

Pr. Kakú se drugazhi imenuje ta prava Zérku?

Od. Ta prava Zérku se tudi imenuje ta Rim-ska: sató, kér ta Zérku v' Rimi je glava všeh drugih Zerkva.

b. Od gmajne tih Svetnikov.

Pr. Kakú imajo ti verni Kristjani gmajno med sabo?

Od. Ti věrni Kristjani imajo gmajno med sabo, kokér vudi eniga shivota.

Pr. Kakú bó letá gmajna imenuvana?

Od. Ta gmajna med věrnimi kristjani bó imenuvana gmajna tih Svetnikov.

Pr. Sakaj bó gmajna med věrnimi Kristjani gmajna tih Svetnikov imenuvana?

Od. Gmajna med věrnimi kristjani bó gmajna tih Svetnikov sató imenuvana, kér so vši k'svetósti poklizani, inu kér so vši kristjani skusi Sakrament tiga kérstá posvězheni.

Pr. Vzhém sloji gmajna tih Svetnikov?

Od.

Od. Gmajna tih „Svetnikov stoji v'tem, de
vsi vudi te zerkve dèlesni postanejo tih
duhovnih shazov.

Pr. Kaj so sa eni duhovni shazi, katerih vsi vudi
te Zerkve dèlesni postanejo?

Od. Ti duhovni shazi, katerih v.si vudi te
Zerkve dèlesni postanejo, so lety: 1.)
„Sveti Sakramenti. 2.) „Sveti offèr te Mashe.
3.) Molitu. 4.) Dobre dela. 5.) Saflushejne
tih vèrnih.

Pr. Kaj sa eni vudi te Zerkve so tiifli, kateri
imajo gmajno med sabo?

Od. Vudi te Zerkve, kateri med sabo gmajno
imajo, so lety:

1. Ti vèrni na semli.
2. „Svetniki v' Nebessih, inu
3. Te dushe tih mèrtvih, katere so v' Vy-
zah.

Pr. Kaj imajo ti vèrni na semli sa eno gmajno med
sabo?

Od. Ti vèrni na semli imajo letò gmajno med
sabo, de njih molitu, inu saflushenje
njih dobrih del cdèn drugimu pomaga.

Pr. Kaj imajo ti vèrni na semli sa eno gmajno s'
„Svetniki v' Nebessih?

Od. Ti vèrni na semli imajo gmajno s' „Svet-
niki v' Nebessih, Ker ti vèrni na semli „Svet-
nike zhastè, inu na njih proshnjo pèr Bógu
kli-

klizhejo, Svetniki v' Nebessih pak sa te
verne na semli per Bogo prossio.

Pr. Kaj imajo ti verni na semli sa eno gmajno
s' dusham tih mertvih v' Vyzah?

Od. Ti verni na semli imajo gmajno s' dusham
tih mertvih v' Vyzah; ker ti verni na semli
sa dushe tih mertvih v' Vyzah per Bogo
prossio, inunym s' njih molitujo, inu do-
brim delami pomagajo, slasti pak skusi to,
de sa nje sveto Masho gori offrajo, te dushe
tih mertvih pak is hvaleshnosti, sa te verne
na semli per Bogo prossio.

§. 10. Od tiga dessetiga Artikela te vere:

Pr. Kaj sa en glassima ta desseti Artikel te vere?

Od. Ta desseti Artikel te vere imam leta glass:
Odpushanje tih grehov.

Pr. Kaj nass vuzhy leta Artikel te vere?

Od. Leta Artikel nass vuzhy, de je Kristus
svoji Zerkvi oblast dal grehe odpushati.

Pr. Kdo imam v' tej pravi Zerkvi oblast grehe od-
pushati?

Od. V' tej pravi Zerkvi imajo Shkofi, inu
Mashniki oblast grehe odpushati.

Pr. Kej bodo grehi odpusheni?

Od. Grehi bodo v' Sakramenti tiga Kersta, inu
v' Sakramenti te pokore odpusheni.

Pr. Kaj sa eni grehi bodo skusi Kerst, inu kaj sa
eni skusi Pokoro odpusheni?

Od.

Od. Ta poerbani geh, inu vſi lastni pred Kérstam sturjeni gréhi bodo ſkusi Kérst od-puſheni, ſkusi pokóro pak tiifti gréhi, katéri ſo bily po kérsti sturjeni.

§. 11. Og tiga enajſtiga Artikèlna té vère.

Pr. *Kafimá ta enajſli Artikél té vere sa en glaſſ?*

Od. Ta enajſti Artikél té vère imá letá glaſſ:
Gorivſtajenje tiga messá.

Pr. *Kaj ſe ſaſtöpi ſkusi gorivſtajenje tiga messá?*

Od. Skusi gorivſtajenje tiga messá ſe ſaſtöpi,
de bó Bóg na fódni dan té mérte obudil.
inu de bodo ludje s' njih mēſsam, tó je: s'
njih telefſi, katere ſo v' ſhivlenji imēli, go-
ri vſtali.

Pr. *Sakaj bodo ludje s' njih telefſi gori vſtali?*

Od. Ludje bodo s' njih telefſi gori vſtali sa
tó, de bodo telefſa s' duſho vred, ali vězhu
polónane, ali vězhu ſhtrafané.

§. 12. Od tiga dvanajſtiga Artikèlna té vère.

Pr. *Kaj imá ta dvanajſli Artikél té vere sa en glaſſ?*

Od. Ta dvanajſti Artikél té vère imá letá glaſſ:
Tó vězhu ſhivlenje.

Pr. *Kaj verujemo, inu ſposnamo my s' beſſedamí
tiga dvanajſtiga Artikelna te vere?*

Od. My verujemo, ino ſposnamo s' beſſedamí
tiga dvanajſtiga Artikèlna té vère, enu
věz-

vězhnu inu vědnu tērpeózhe Isvelizhanje, katēru bō shele tih Svetnikov, inu isvólenih popólnoma spólnilu.

Pr. Kakú bôdo shele tih Svetnikov, inu isvólenih popolnoma spolnene?

Od. Shéle tih Svetnikov, inu isvólenih bôdo popolnoma spolnene; kér ony Bogá vězhnu glédajo, lubio, inu vshivajyo.

Pr. Ali ne bôdo tudi Hudizhi, inu ti hudobni, enu vědnu tērpeózhe, inu vezhnu shivlenje imeli?

Od. Hudizhi, inu ti hudóbni bôdo enu vědnu tēpeózhe, tó je: enu vězhnu, pak tudi sylnu nesfrézhnu shivlenje imeli; kér bôdo sa njih gréhe vězhne štрафinge v' pékli tērpeli.

Pr. Sakaj bó Apostólska véra s' to bessedo Amen sklenena?

Od. Ta Apostólska vera bós' to bessedo Amen sklenena sató; kir ta besseda Amen je enu isrezhenje, skusi katēru se kaj potèrdi.

Pr. Kaj potèrdimo my skusi to bessedo: Amen.

Od. My potèrdimo skusi to bessedo Amen, de my nad sapopadkam té Apostólske vére ne zviblamo, ampak vše sa rèsnizhnu dershimo, kar je v'njëi sapopadenu.

TA DRUGA POSTAVA.

OD VUPANJA.

I. RASDELENJE.

Kaj je té Kérshanskú Vupanje.

Pr. **K**aj je té kérshanskú Vupanje?

Od. Tó kérshanskú Vupanje je ena zhesnatura-
na od Bogá nôtervlyta złednost, skusi ka-
téro my vše s' savupanjam od Bogá shelimo,
inu zhakamo, kar je on oblubil.

Pr. **K**aj se pravi kérshanskú vupati?

Od. Kérshanskú yupati, se pravi, savuplivu
od Bogá zhakati na té, kar nam je on oblubil.

Pr. **K**aj vupamo my od Bogá?

Od. My vupamo od Bogá té vězhnu shivlenje,
té je: vězhnu isvelizhanje, inu té mitélné
tóistu dosézhi.

Pr. **S**akaj vupamo my?

Od. My vupamo sató, ker je Bóg vfigamogó-
žièen, v' spólnenji svojih oblub svěst, ne-
skonzhnu dobrótliv, inu milottiv, on sa-
móre tèdaj, inu hózhe tudi spólniti, kar
je oblubil.

Pr. **S**kusi kaj se obudy té kérshanskú vupanje?

Od. Tó kérshanskú vupanje se fusebnu obu-
dy skusi molitu.

II. RASDELLENJE. OD MOLITVE.

§. I. Od Molitve sploh.

Fr. *V'zhem sloj molitu ?*

Od. Molitu stoji v' povsdiguvanji tiga duha k' Bogo.

Pr. *Sakaj mólimo my ?*

Od. My mólimo, de Bogá kokér tiga nar vik-shiga Gospóda po dólshnósti zhaftimo, inu njega takú dobru sa prejete dobróte sa-hvalimo, kokér sató, kar nam je sa naprej potreba, prossimo.

Pr. *Sakaj she vezh mólimo my ?*

Od. My mólimo she vezh sa odpuschanje tih gréhov; de bi v'gmajn, inu v'possebnih, v'lastnih, inu tiga blishniga potrebah od Boga pomózh sprosili.

Pr. *Na koliku vish se sná moliti ?*

Od. Se sná na dvę vishi moliti: Ali le samú snótraj; ali pak sravén tudi svunaj, inu obóje vishe suo se my od Apóstelnov navuzhili.

Pr. *Kaku se snótraj móli ?*

Od. Snótraj se móli, kadar my misli našhe pameti, inu shele našhiga férzá pruti Bógu povsdiguemo.

Pr.

Pr. Kakù je svunaj móli?

Od. Svunaj se móli, kadar my misli nafhe pameti, inu shele nafhiga férzá s'beséda-mi isrezhemo, inu letá bó ta vustna molitu imenuvana.

Pr. Kaj se imá pèr vuſtni molitvi na pomin iméti?

Od. Per vuſtni molitvi se imá na pomin iméti, de ta duh, ali dušha tiga zhlověka ravnú tó misliti, hóteti, ali shelëti móre, kar besede té vuſtné molitve isrezhejo.

Pr. Je tudi ta vuſtna molitu nuzna, inu potrebna?

Od. Ta vustna molitu je nuzna, inu potrebna, kér tá, kateri moli, sam sebe k' andohti obudy, inu kér drugi, kateri beséde té molitve slíshio, se nad tém isglédajo; ali slípę-glajo, inu k' molitvi obudę,

Pr. Sakaj molituske bukve nuzamo?

Od. My nuzamo molituske bukve sató, kér one brumne misli, inu svête shele v' sebi imajo, kakòrshne se mórejo pèr mólitvi iméti. One tímistim k' pomázhi pridejo, katéri nę mórejo s'besédamí njih nadlóge isrezhi.

Pr. Smo my dólshny moliti?

Od. Ja, my smo dólshny moliti; Sakaj molitu je ena téh nar imenitníshih dólshnóst nafhiga pravovérstva.

Pr. Kaj naſs pérmóra moliti?

Od. Boshja sápóvd, Kristusov exempl, inu povele naſs pérmóra moliti.

Pr. Vzhigá imeni móremo my moliti?

Od. My móremo v' Jéſuſovim imeni moliti.

Pr. Kakú imamo my moliti?

Od. My imamo s' ponishnostjo, inu s'sgrevaním ſérzam v' Duhu, inu v'rèfnizi, s'vero, inu s'savupanjam moliti.

Pr. Kęj je vše, sa kar my moliti imamo, sapopadenu?

Od. Vše, sa kar my moliti imamo, je v' Ozhenashi, to je: v' Gospódnji molitvi sapopadenu?

§. 2. Od Gospódnje molitve poſebej.

Pr. Kdó naſs je vuzhil moliti?

Od. Kristus naſh Gospód naſs je vuzhil moliti.

Pr. Skusi kaj naſs je Kristus vuzhil moliti?

Od. Kristus naſs je vuzhil moliti skusi Ozheňash, katéra ſe tudi ta Gospódiča molitu imenuje.

Pr. Kaj sa en glas imá Ozhenash?

Od. Ozhenash imá letá glas:

Ozheňash, kir fi v' Neběſsih. Posvěženu bodi twoje imę. Pridi k'nam twoje krajleſtvu. Sgodi ſe twoja vóla kokér na Něbi, takú na semli. Daj nam danas naſh vſak-dajni kruh. Inu nam odpusti naſhe dólge,

ko-

kokér my odpushamo nashim dolshnikam.
Inu našs ne vpeli v'škušhnjavo. Témuzh
našs rěshi od budiga. Amen.

Pr. Is kogá je ta Gospódnja molitu?

*Od. Ta Gospódnja molitu je is'éniga predgó-
vora, inu sedém proshnjá.*

a. Od Predgóvora.

Pr. Kaj imá Predgóvor sa en glass?

*Od. Predgóvor imá letá glass: Ozhe nash,
kir si v' Nebessih.*

*Pr. H'kóm klizhemo my s'letmi bessedami tiga Pred-
góvora?*

*Od. S'letmi bessedami tiga Predgóvora klizhe-
mo my k'Bógu, kateri je nash Ozhe.*

Pr. Sakaj imenujemo my Bogá eniga Ozheta?

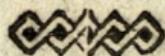
*Od. My imenujemo Bogá eniga Ozheta sató,
ker je on zhlovečka po svoj podobi stva-
ril, inn sa njega kokér en Ozhe skérby.*

Pr. Sakaj imenujemo my Bogá nashiga Ozheta?

*Od. My imenujetio Bogá nashiga Ozheta sató,
ker našs je on vše skusi svetiga Duha v'svę-
tim Kérstí k'ivojim otrokam, k' svojim čer-
bizham, inu ravensčerbizham Jēsusa Kristusa
inu med nami eden drusiga k'bratam sturil.*

Pr. Sakaj pravimo my : kir si v' Nebessih?

*Od. My pravimo, ker si v' Nebessih sató, ker
Bóg,aku je on lih povsod prizheózh, vén-*

dér susebnu v' Nebessih prebiva, ker se on svojim isvólenim od oblizhja do oblizhja ka-she, inu vshivati dajé.

b. Od těch trěh pèrvih proshna tě gospód-nje Molitve.

Pr. *Kaj sa en glass imá ta pèrva proshnja?*

Od. Ta pèrva proshnja imá letá glass: Posvě-zhenu bóni tvoje imē.

Pr. *Sakaj prossimo my nar popréj, de bi boshje imē posvězhenu bilu?*

Od. My prossimo nar popréj, de bi boshje imē posvězhenu bilu, ker my vselej, inu pred všemi drugimi rèzhmy sa tóistu prossiti imamo, kar boshjo zhaſt amtizhe, inu potler ſhe lę sa tó, ker je nam, ali timu blishnimu potřeba.

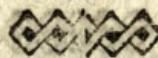
Pr. *Kaj prossimo my v'tej pèrvi proshni tiga Ozhe-naʃha?*

Od. V'tej pèrvi proshni tiga Ozhenashha proſsimo my:

1. De bi Bóg od vših ludy na semli posnán bil, inu de bi njegóvu preſvětu imē spos-nanu, inu povsod hvalenu bilú.

2. De bi gréshniki k'Bógu preobérneni, inu k'pokóri mogli obudení biti.

3. De bi njegóvimu preſvětimu iměnu nikóli ne ſkusi krivovérfstvu, ali kězari, ne ſkusi preklinuvanje, inu nekérſhan-ſku ſhivlenje ena nezhaſt ſtnrjena ne bila.

Pr. Kaj imá ta druga proshnja sa en glass?

Od. Ta druga proshnja imá letá glass: Pridi k' nam tvoje krajleſtvu.

Pr. Kaj proſſimo my v' tej drugi proſhni?

Od. V' tej drugi proshnji proſſimo my,

1. De bi Bóg svojo Žerku, inu tó Krajleſtvu svojih gnad rasfhiril, inu vtérdil; tó krajleſtvu tiga Hudizha, inu tiga gréha pák rèsdjaj.

2. De bi nam on véro, vupanje, inu lubesen nóter vlyl, inu letę zhédnosti v'naſſ pogmérail.

3. Sadnizh da bi nam on po letim shivlenji Nebessa doděliti hotél.

Pr. Kaj sa en glass imá ta trëtja proshnja?

Od. Ta trëtja proshnia imá letá glass: sgodi se tvoja vóla kokér na Nébi, takú na semli.

Pr. Kaj proſſimo my v'tej trëtji proſhni?

Od. My proſſimo v'tej trëtji proshnji:

1. De bi nam Bóg gnado dodejlil njegóvo boshjo vólo v'vsakim pérgodenji na semli takú na tanku, inu radovónnu spólniti, kokér jo Angeli, inu „Svetniki v'Nebes-ſih sp'lnio.

2. De ti Bóg vše odvérnil, kar tóspólnenje njegóve boshje vóle nasajdershy.

c. Od tēh shtirih sadnih proshnja tē Gof. pódnje molitve.

Pr. *Kaj sa en glass ima ta zketera proshnja?*

Od. Ta zheterta proshnja imá letá glass: Daj nam danas naš vſakdajni kruh.

Pr. *Kaj proſſimo my v' tej zheterti proſhnji?*

Od. V'tej zheterti proſhnji proſſimo my,

1. De bi nam Bóg vſe dati hótél, kar nam je sa ohranenje naſhiga teļeniga, inu duhovniga shivlenja potreba.

2. De bi Bóg draginjo, inu lakoto, inu tudi ta grēh, kateri dostikrat takùſhne ſhtraſinge sa ſabo vležhe, od naſh dobrótlivu odvérniti hotél.

Pr. *Kaj sa en glass imá ta péta proshnja?*

Od. Ta péta proshnja imá letá glass: Odpuſti nam naſhe dólge, kokèr my odpuſhamo naſhim doſhnikam.

Pr. *Kaj proſſimo my v' tej péti proſhnji?*

Od. My proſſimo v'tej péti proſhnji, de bi nam Bóg naſhe grēhe odpuſtil, kokèr my timistim is férza odpuſtimo, kateri ſo naſs rěſhalili.

Pr. *Kaj sa en glass imá ta ſhēsta proshnja?*

Od. Ta ſhēsta proshnja imá letá glass: Inu naſs ne vpeli v' ſkuſhnjavo.

Pr. *Kaj proſſimo my ſkusi leto ſhēſlo proſhnjo?*

Od. Škusi leto ſhēſlo proſhnjo proſſimo my, de bi nam Bóg ób zhassi tē ſkuſhnjave svoje

svoje pomózhi ne odtęgnil, inu ne pérpuſtil,
de bi my ſkuſhnjavi podlegli.

Pr. Od koga bomo my ſuſebnu ſhkufhani?

*Od My bōmo ſuſebnu ſhkufhani od tiga ſvejtá,
od naſhiga messá, to je od naſhih hudih
luſhtov inu shelá, inu od Hudizha.*

*Pr. Bodo tudi ti brumni, inu pravizhni od Bogá
ſhkufhani?*

*Od Túdi ti brumni, inu pravizhni bodo od
Bogá ſkuſhani, kadar Bógo njih zhédnost
poſkuſha.*

1. „Skusi bolesén,
2. „Skusi vboſhtvu, inu druge nadlóge.

Pr. Kaj sa glaſs imá ta ſédma proſhnja?

*Od Ta ſédma proſhnja imá letá glaſs: témùzh
naſs rěſhi od hudiga.*

Pr. Kaj próſsimo my v' tei ſédmi proſhnji?

Od V'tej ſédmi proſhnji próſsimo my:

1. De bi naſs Bóg nar poprēj od hudiga te-
duſhe, to je: od gréha rěſhil, inu naſs
od zhafne, inu vězhné ſhtraſinge tiga
gréha obvaruval,
2. De bi naſs Bóg tudi od tiga teleſniga hu-
diga rěſhil, zhę onu ny k'naſhimu is-
velizhanju.
3. De bi nam Bóg gnado dal, vše krishe,
inu nadloge, katere nam pôfhle, s' po-
terpljenjam, inu ſtanovitnoſtjo preterpeti.

Pr. Kaj je pravi ta beſeda Amen?

O'. Amen, ena Judóvska beseda, se tólkaj pravi, kókér sgodi se, ali se bó sgodilu.

§ 3. Od Angelskiga Zhešhenja.

Pr. Kaj sa eno Mólitu sdrushe katólski kristjan. vezhi dejl s' Oženasham?

Od. Katólski krijani sdrushe vezhi dejl s' Oženasham tó Angelsku Zhešhenje.

Pr. Kaj je tó Angelsku Zhešhenje?

Od. To Angelsku Zhešhenje je ena molitu, s'katéro my tó sveto Divizo Mario, Mater boshjo pred vsimi Angeli, inu Svetniki susebnu zhaštimo, inu na pomózh klizhemo:

Pr. Kaj sa en glass imá tó Angelsku Zhešhenje?

Od. Tó Angelsku Zhešhenje imá letá glass: Zhešhena si Maria, gnade pólna, Gospód je s'tabo. Ti si shégnana med shenami, inu shégnan je ta sad tvojga telešsa, Jéšus. Svetá Maria Mati boshja, próssi sa našs gréshni-ke sedaj, inu na našho smértno uro. Amen.

Pr. Is koliku dejlov je so Angelsku Zhešhenje?

Od. Tó Angelsku Zhešhenje je is tréjh dejlov: Is Zhešhenja Archiangela Gabriela: is Zhešhenja svete Elisabete: inu is besedy te Zérkve.

Pr. Kakú je posdravil Angel Gabriel Mario?

Od. Angel Gabriel je Mario posdravil s'letemi besédami: Zhešhena Maria gnade polna, Gospod je s'tabo, ti si shégnana med shenami.

Pr. Kakù je Elisabet Mario posdravila ?

Od. Elisabet je spèt rekla besède tiga Ange-la : *Ti si shegnana med shenami ; inu je she-letè besède pèrstanila : inu shegnan je ta sad twojga teléssa ?*

Pr. Kaj sa ene besède je Zerku perstanila ?

Od. Zérku je letè besède pèrstanila : *Jesus, Sveta Maria Mati Boshja, profsi sa naø grësh-nike jedaj, inu na naøho smèrtno uro. Amen.*

Pr. Sakaj rezhemo my : *Sveta Maria Mati Bo-shja ?*

Od. My rezhemo svèta Maria Mati Boshja sa-tó, kér

1. Ta svèta Diviza Maria je Jèsuša Kristusa rodila , katèri je sa rës Bóg.

2. Kér nam letó imè sanessenje, inu vupanje obudy , de Bóg njè profhtijo vslíshi.

Pr. Sakaj pravimo my : *profsi sa naø grëshnike?*

Od. My pravimo : profsi sa naø grëshnike sa-tó, de bi Maria skusi spòsnanje nashe rëv-shine omezhena bilá, nam Duha té pokóre, inu odpuschanje naših grëhov od Bogá sprossiti.

Pr. Sakaj pravimo my : *profssi sa naø sedaj, inu na naøho smèrtno uro ?*

Od. My pravimo : profsi sa naø sedaj, inu na naøho smèrtno uro sató : kér my vselej, takú dobru sedaj, kokér v'smèrtai uri, v'ka-tèri so skushnjave tiga Hudizha vezhkrat uar silnišhi, pomózhi boshje/ potrébujemo.

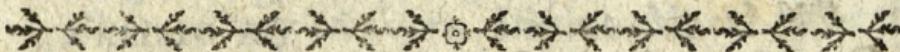

Pr. Ob kaj sa enim zhassi pozhafty katólfhka Zérku Mater boshjo posebnu s'tim Angeljskim Zhejhenjam?

Od. Katólfhka Zérku pozhafty Mater boshjo s'tim Angeljskim Zhejhenjam posebnu, kadar se s' jutraj, ob poldan, inu s' vezher k' molitvi sgony.

Pr. Na kogá se imá pér litim sgonenji spómniti?

Od. Pér letim sgonenji se imá pred všim na zhlovéshku postajenje Synú boshjiga hvaléshnu, inu andohtlivu spómniti.

TA TRETJA POSTAVA.

OD LUBESNI.

I. RASDELENJE.

Kaj je Kérshanska Lubesén.

Pr. Kaj je kérshanska Lubesén?

Od. Kérshanska Lubesén je ena zhesnatura na od Bogá nótérvlyta zhédnost, skusi katero my Gospód Bogá, ker je on ta nar vikfhi dobróta, sa vólo njega samiga, tiga blishniga pak sa vólo Boga kokér naß samy sebe lubimo.

Pr. Kaj se pravi kérshansku lubiti?

Od. Kérshansku lubiti se pravi, Bogá kokér to nar vikfhi dobróto sa vólo njega samiga, inu tiga blishniga sa vólo Bogá lubiti, sa vólo Bo-

Bogá vše radavólnu sturiti , kar je on sapovédal.

Pr. Moremo my Bogá Jhe savólo kaj drusiga , kokér savolo njega samiga , lubiti ?

Od. My móremo Bogá tudi sa vólo téga lubiti , ker je on pruti nam neisrezhenu dobrótliv .

Pr. Kakú mórëmo my Bogá lubiti ?

Od. My móremo Bogálubiti zhes vše , is zéliga našhiga sérzá , is zéle našhe dushe , is zéle našhe pameti , inu is vše našhe mozhy .

Pr. Kaj se pravi Bogá zhes vše lubiti ?

Od Bogá zhes vše lubiti se pravi : Bogá vsem stvarem naprej-postaviti , inu sa vezh dershati , kokér vše , kar nam móre prietnu , inu dópadajózhe biti .

Pr. Kaj se pravi Bogá is zéliga serza , is zéle svoje dushe , is vše mozhy , inu is zéle pameti lubiti ?

Od. Bogá is zéliga sérzá , is zéle dushe , is vše mozhy , inu is zéle pameti lubiti , se pravi : vše svoje misli , vše svoje shele , inu vše svoje bessède , inu djanje pruti Bógu vishati , rajshi vše , tudi zélú shivlenje sgubiti , inu vše rajshi tèrpèti , kokér supér boshjé sapovdi gréshiti .

Pr. Kdó bò pod to bessédo , blishni saftóplen ?

Od. Pod tó bessédo : blishni , só vsaki zhlovèk priatel , inu nepriatel saftóplen .

Pr. Kaj se pravi tiga blishniga lubiti ?

Od. Tiga blishniga luditi se pravi, timu blishnimu dobru hóteti, njemu tó sturiti, kar je njemu priètnu, inu k'pridu, vše puftiti, kar je njemu nepriètnu, inu shkodlivu

Pr. *Kaj se pravi tiga blishniga sa vólo Bogá lubiti?*

Od. Tiga blishniga sa vólo Bogá lubiti, se pravi tiga blishniga lubiti, sató, kę je on ena podóba boshja, inu kér je Bóg sapovédal tiga blishniga lubiti.

Pr. *Kaj se pravi tiga blishniga lubiti, kokér sebe samiga?*

Od. Tiga blishniga, kokér sebe samiga lubiti, se pravi, timu blishnimu nizh sturiti, kar bi my samy po pameti radi ne iméli, se pravi njemu tó sturiti, kar bi my po pravizi sa naß shelëti mogli,

Pr. *Je ta kérshanská lubésén potrebna?*

Od. Ta kérshanská lubésén je takú potrebna, de en zhlovék, kateri je pér pameti bres lubésni tó vězhnu shivlenje dosézhi ne móre.

Pr. *Kakú se skashe ta ludésén pruti Bógu, inu timu blishnimu?*

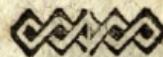
Od. Ta lubésén pruti Bógu, inu timu blishnimu se skashe skusi děrshanje teh desset sápovéd.

II. RASDELENJE.

Od teh desset Sapovèd boshjih sploh.

Pr. *Katere se té dessét Sapovdi boshje?*

Od.

Od. Po njih lastnim sapopadki so te deset sapovdi boshje letę:

1. Ti imash le v'eniga samiga Bogá veruvati.
2. Ti nimash imena Gospóda tvojga Bogá nepridnu imenuvati.
3. Ti imash prasnik posvèzhuvati.
4. Ti imash ozhetu inu mater sposhtuvati, de bosh dólgu shivel, inu de tebi dobru pojde na semli.
5. Ti nimash vbijati.
6. Ti nimash preshushtva, ali nezhistonitribati.
7. Ti nimash krafti.
8. Ti nimash krive prizhe govoriti super tvojiga blishniga
9. Ti nimash sheleti tvojga blishniga shene.
10. Ti nimash sheleti tvójga bliskniga blagá.

Pr. Kakú so te deset sapovdi Boshje v' svetim Pis'mi samerkane?

Od. Te deset sapovdi boshje so v'svetim Pis'mi takú samerkane.

1. Jest sim Gospod tvój Bóg. Ti nimash ptujih Bogov sraven mene imeti. Ti nimash obene srësane podobe sturiti, de bi toisto molil.
2. Ti nimash imena Bogá tvojga Gospóda nepridnu pelati.
3. Spomni. de bosh Sabbóto posvèzhuvat.
4. Spóshuj ozhetu tvojga, inu mater tvojo, de bosh dólgu shivel, inu de tebi dobru pojde na semli.

5. Ti nimash vbyati.
6. Ti nimash pre' hushtvati.
7. Ti nimash krafti.
8. Ti nimash krive prizhe govoriti super tvojga blishniga.
9. Ti nimash sheleti tvojga blishniga shene.
10. Ti nimash sheleti tvojga blishniga hishe, nyve, hlapza, děkle, vola, osla, ne vfiga, kar je njegoviga.

Pr. Kaj je sa en raslozhik med tem sadnim sapovidmi v' obojih bukvah svetiga Pisma, v' katerih se snajdejo?

Od. Po njih lastnim sapopadiki ny v'teh sadnih dvěh sapovidih obeniga raslozhka, ta raslozhik je le v'versti, inu v' isrezhenji; v' Bukvah Exodus je posébnu, inu narpo-prej prepovédanu sheleti tiga blishniga hisho, po tem bo tudi posébej prepovédanu sheleti tiga blishniga sheno, inu vše kar je njegoviga. V' Bukvah Deuteronomium pak bo poprej prepovédanu sheleti tiga blishniga sheno, inu po tem ob enim skupej tiga blishniga hisho, inu vše, kar je njegoviga.

Taku kokér so té desset sapovidí sgoraj is svetiga Pisma postavlene, stoje v' veliku katolskikh katekismusih.

Pr. Komu je Bog dál té desset sapovidí?

Od. Bog je té desset sapovidí Mojseju na gorri Sinai sa ta Israelitarski fólk dal, kádar je po is-hódi is Egyptovske deshele v'pušhaví bil.

Pr. Kakú je Bóg te desſet sapovdi dal?

Od. Bóg je té desſet sapóvdi na dvěh kamnatíh tablah s'svojim perstam sapissane med germenjam inu bliskam dal, inu sizer:

1. De bi on ludy k' spólnenju bol naguene.
2. Pruti njegóvi vóli bol sposhtujózhé sturil.
3. De bi pér těh, katéri jih prelómio en strah pruti njegóvi oblasti, inu pruti tém sashuganim ſitraſingam obudil.

Pr. Smo tudi my dólshny té desſet sapovdi boshje dershati?

Od. Tudi my smo dólshny té desſet sapovdi boshje dershati.

1. Kér so one enu islaganje postave té nature, katera je v'nashe ferza sapissana.
2. Kér jih je sam Jéſus Kristus potérdil, inn sapovédal dershati.

Pr. Se samorejo té desſet sapovdi boshje dershati?

Od. Te desſet sapovdi boshje se samorejo dershati, kér Bóg všakaterimu k'temu gnado da.

Pr. Kaj sapopadejo v'sebi té desſet sapovdi boshje?

Od. Té try perve sapovdi sapopadejo v'sebi dólshnósti, pruti Bogó, té druge ſédem té dolshnosti pruti blishnimu.

Pr. Kej se ta sapopadik teh desſet sapoved v' kratkim skupej snajde?

Od. Ta sapopadik téh desſet sapovéd se v' kratkim skupej snajde v' téh dvěh sapovdih te lubesni.

Pr. Katera je ta pèrva sapóvd té lubësni?

Od. Ta pèrva sapóvd té lubësni je: ti imash Gospóda tvojga Bogá lubiti, is zéliga tvojga sérza, is zéle tvoje dushe, is zéle tvoje pameti, is vše tvoje mozhy.

Pr. Katera je ta druga sapóvd té lubësni?

Od. Ta druga sapovd té lubësni je: ti imash lubiti tvojga blishniga; kokér sam sebe.

Pr. Kakú je Kristus sapóvd lubesni tiga blishnigo rasloshil?

Od. Kristus je sapóvd lubesní tiga blishniga s'letëmi bessédami rásloshil: sturite ludem vše, kar vy hózhete, de bi vam ony sturili: sakaj tó je, kar Postava, inu Preróki vuzhe.

Pr. Kaj se imu od sléhérne teh dessét sapóvèd samérkati?

Od. Se ima samérkati, de bó v'eni sléhérni sapóvdi nékaj sapovèdanu, inu nékaj prepovèdanu.

III. RASDELENJE.

Od teh dessét sapóved Boshjih posebej.

§. I. Od teh tréh pèrvih sapóved, katere té dólshnósti pruti Bógu v'sebi sa-popadejo.

Pr. Kaj bó skusi tó pervo sapóved sapovèdanu?

Od.

Od. Škusi tó pèrvo sapovèd bò sapovèdanù, de imamo v'eniga Bogá vèruvati, njega moliti, na njega vupati, inu njega lubiti.

Pr. Kaj bò škusi tó pèrvo sapóved prepovèdanu?

Od. Škusi tó pèrvo sapovèd bò prepovèdanu: Nevèra, malikuvanje, krivovèrstvu ali kęzaria, vganuvanje, vrasha, ali prasne vëre, zopèrnia, sovrashtru boshje, szaganje, nesavupanje, ali tudi ferbèshnu savupanje na milost boshjo.

Pr. Ali ni supèr to pèrvo sapóvd, de se Angeli, inu Švetniki zhaste, inu na pomózh klizhejo?

Od. De se Angeli, inu Švetniki zhaste, inu na pomózh klizhejo, ny supèr to pèrvo sapóvd; ampak je dobru, innu nuznu, de se Angeli, inu Švetniki zhastę, inu na pomózh klizhejo.

Pr. Sakaj klizhejo katólski kristjani Angele na pomózh?

Od. Katólski kristjani klizhejo Angele na pomózh sató, kér so ony ludem sa varhe postavleni: kér ony ludy lubio, sa njih isvelizhanje skerbę, sa nję próssio, inu sa tó, kér ony Bogá vèdnu gledajo, tudi njemu molitu tih ludy napręj nóssio.

Pr. Sakaj klizhejo katólski kristjani tudi Švetnike na pomózh?

Od. Katólski kristjani klizhejo tudi Švetnike na pomózh, ne kokér de bi ony samógli is svoje ląstne možhy pomagati, ampak sa tó,

kér so ony priateli boshji, inu tudi sa ludy pér Bógu próssio.

Pr. Ali ny té shpoganje téh podób, ali pildov v' katólskki Zerkvi super to pérvo sapóvd boshjo, katera prepove podobe délati?

Od. Tó shpóganje téh podób, ali pildov v' katólskki Zerkvi ny supér to pérvo sapóvd boshjo, Sakaj, leta sapóvd prepové le podóbe délati, de bi se molile.

Pr. Kakú, inu sakaj zhaste katólskki kristjani podobe ali pilde?

Od. Katólskki kristjani zhastę podóbe, ali pilde, sa té, kér ony kaj zhasty vrëdниga, kokér eno boshjo pérshóno, ali Mater boshjo, ali eniga Angela, ali eniga Svetnika pred ozhy postavio, té zhastenje ny pruti podobi, ampak pruti tému obérnenu, kar se skusi podóbo pred ozhy postavi.

Pr. Aline greshé katólskki kristjani supér to pérvo sapóvd, kadar ony tudi svetinje, ali ofstanke zhaste?

Od. Katólskki kristjani ne grëshé supér té pérvo sapóvd, kadar ony svetinje zhaste, sa té kér jih ony ne mólio.

Pr. Kakú inu sakaj zhasté katólskki kristjani svetinje ali ofstanke?

Od. Katólskki kristjani zhastę svetinje, ali ofstanke sa té:

1. kér so one ofstanki tistih truplov, v' katerih so Svetniki ali skusi martro Bogú en

en óffer postali, ali skusi pokóro inu druge b: umne dela Bogú nóter do ene susebne stopnje te popólnomasti sluhili.

2. Kér bó Bóg ravnu lete ostanke po gor-vstajenji tih mertvih v Nebelsih vezhnu zhaftitlive sturil.
3. Kér je Bóg skusi svetinje vezhkrat zhudesha dälal, inu ludem veliku dobrót skasal.

Pr. Kaj bó v'tej drugi sapovdi prepovèdanu ?

Od. V'tej drugi sapovdi bó prepovèdanu boshjimu imenu eno nehaft sturiti.

Pr. Kakú bó boshjimu imenu ena nehaft sturjena ?

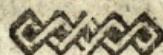
Od. Boshjimu imenu bó ena nehaft sturjena :

1. Skusi vse gréhe.
2. Nar vezh pak skusi preklinuvanje, kadar se od Bogá, od prave vęće, inu njegó-vih Svetnikov s'sanizhvanjam govory.
3. Kadar se brès potrébe, ali zelu krivu pérfeshe.
4. Kadar se te Bogú sturjene oblube prelómio.
5. Kader se boshje imę bres potrébe, inu sposhtuvanja imenuje.
6. Kadar se boshja beseda spazhi, ali ne-pridnu sanuza.

Pr. Kaj bó v'tej drugi sapovdi sapovédanu ?

Od. V'tej drugi sapovdi bó sapovédanu, de se imá boshje imę pósvežhuvati, inu s'zhaftjó imenuvati.

Pr. Kakú se zhafly, inu posvezhuje boshje ime ?

- Od.** Boshje imę se zhasty, inu posvēzhuje:
1. Kadar se Bóg pred zélim svéjtam sérzhnu inu neprestrashenu sposna.
 2. Kadar se Bóg v'duhovnih, inu teleñih potrébah na pomózh klizhe.
 3. Kadar se skusi eno pravizhno pérsego Bóg na prizho poklizhe, eno rězh vějetno sturiti.
 4. Kadar se tě Bogú sturjene oblube svěstí spólnio.
 5. Kadar se Boshja besseda pridnu, inu brumnu poslušha.
 6. Kadar se vše na zhaſt, inu hvalo boshjiga imëna pozhné, inu Bogú gori offra.

Pr. Kaj bō v'tej tretji sapóvdi sapovédanu?

Od. V'tej trëtji sapóvdi bō sapovédanu v'Nedëlo, kateri dan je bil vshë od zhafsov tih Apostelnov sém k'spominu Kristusoviga gorivstajenja sa nash prasnik postavljen, od dëla nëhati, inu brumne dëla dopërnafhti.

Pr. Kaj bō v'tej tretji sapóvdi prepovédanu?

Od. V'tej trëtji sapóvdi bō prepovédanu:

1. Vše slushabnu, ali hlapzhnu dëlu bres potrébe, inu praviga pérpuštenja.
2. Vše druge opravila, katere letimu dnëvu eno nezhaſt sture, ali njega posvèzhuvanje nasaj dérshë.

§. 2. Od těch sědem sadnih sapóvèd, katere
tě dólshnósti pruti blisnimu v'sebi sa-
popadejo.

Pr. *Kaj bó v'tej zheterti sapóvdi sapovedanu?*

Od. V'tej zheterti sapóvdi bó susehnu sapové-
danu, de imajo otrozi njih starishe lubiti,
spofhtuvati, njim strézhi, nje bógati v'všim
tém; kar ny super boshje sapóvdi, njim po-
magati v'duhóvnih, inu telésnih potrébah,
inu sa nję moliti.

Pr. *Kaj bo v'tej zheterti sapóvdi prepovédanu?*

Od. V'tej zheterti sapóvdi bó prepovédanu sta-
risham nepokórn biti, nję sovrashiti, sani-
zhuvati, safhpotuvati, sashmagati, ali
kleti, nję v'potrébah sapustiti, ali njim
sfhkodovati.

Pr. *Kaj je otrokam oblublenu, kateri letó sapóvd
spólnio?*

Od. Otrokam, kateri letó sapóvd spólnio, je
oblublenu dólgu shivlenje, inu de jím do-
bru pojde.

Pr. *Kaj je imajo tiifli otrozi bati, kateri leto sa-
póvd ne spólnio?*

Od. Otrozi, kateri leto sapóvd ne spólnio, se
imajo těh nar vězhih zhafnih, inu vězhih
sfhtrafing bati.

Pr. *Kaj so starishi svójim otrokam dolshny?*

Od. Starishi so dolshny

1. „Svoje otroke v' pravi véri, inu drugih potrebnih sposnanjah, ali samy, ali skusi druge podvuzhiti, inu k'strahu boskiju dèrshati.
2. Vše pohujšanje, kar jím je nar bol mögözhe, odverniti, inu njim skusi enu negrešnu shivlenje dobre isglede, ali empelne dati.
3. Sa njih otrók duhóvniga, inu telefniga prida vólo skerb imeti, njim to potrebiu pérdobiti, dati, inu pomagati.
4. Pregrešhenje, inu nemarnosti svojih otrók ne premehkù, ne preojstrú, ampak vselej s'lubësnio, inu krotkostjo poshtrafati.

Pr. Ai ta zhetértá sapóvd tudi druge pérshone kóker otroke, inu starishe sadéne?

Od. Ta zhetértá sapóvd ne sadéne samú otroke, inu starishe, ampak tudi vše podlóshne, inu vše njih duhóvne inu dëshëlske gospófske, v'glihi vishi vše vuzhenike, ja tudi enukoliku tiste pérshóne, katere so savólo njih starosti, inu velanja zhafty vrëdne.

Pr. Kaj so podloshni njih vikshim inu gospóskam dolshny?

Od. Podlóshni so dolshny pruti njih vikshim inu gospóskam, naj si bodo dobri, ali i hudojni, se takú sadérshati, kokér otrozi pruti njih starisham. Vezhi dejl, kar je otrokom pruti njih starisham sapovédanu, inu prepovédanu, to je tudi podloshnim pruti njih vikskim sapovédanu, inu prepovédanu.

Pr. Kaj so gospóške, inu Vikšhi svojim podlóshnim dólshny.

Od. Gospóške, inu Vikšhi so vše sploh svojim podlóshnim tóistu vězhi dejl dólshny, kar staríšhi njih otrokam, susebnu pak so ony dolshny svoje podlóshne pér pravi véri obdérshati, njim pravizo dojiti puſtiti, inu nję pred filo inu krivizo varuvati.

Pr. Kaj bó ſkusi tó péto ſapávd prepovódanu?

Od. Škusi tó péto ſapóvd bó prepovédanu ne koga drugiga, ne ſebe ſamiga vbyti, ali ſhkódovati.

Pr. Kaj bó ſhe vezh ſkusi to péto ſupád prepovédanu?

Pr. Škusi to péto ſapóvd bó tudi jesa, ſovrashtvu, pohujſhanje, inu vše rěſhalenje tiga bliſhniga prepovédanu.

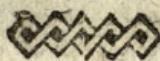
Pr. Kaj bó ſkusi tó péto ſapóvd ſapovédanu?

Od. Škusi to péto ſapóvd bó ſapovédanu:

1. Myr inu ſpravo s' vſaketerim, tudi zélus' temi děrshati, kateri ſo naſs rěſhalili.
2. Vſakaterimu dobre isglede ali exemplélné datí.
3. Timu bliſhni mu dnhóvne, inu tělefne dobróte ſkasati.

Pr. Kaj bó ſkusi to ſhéſlo ſapóvd prepovédanu?

Od. Škusi to ſhéſlo ſapóvd bó prepovédanu vše ſhlaht nezhiftu djanje, děrshanje, beſſede, radovólnu dopadajenje, inu pérvojenje pér

nezhtstih mislih, inu sheláh, tudi vše, kar k'nezhistosti napeluje.

Pr. *Kaj napeluje k'nezhistosti?*

Od K'nezhistosti napeluje nesframnost v'nóshi, postopanje ali lenoba, nesmasnost v'jedi, inu pyazhi, prepriasnu pèzhanje s'pershónami tiga drusiga spola, fèrbizh tih ozhy, inu branje nezhistih buku.

Pr. *Kateri jo vézhi dejl ti odrasselki grëha te nezhistosti?*

Od. Ti húdi odrasselki grëha te nezhistosti so:

1. Posablivost na Bogá,
2. Slépota te pameti,
3. Otérpnjenje te vóle,
4. V'zhassi odstópljenje od vère,
5. Shkodlive inu ostudne bolesni na shivóti,
6. Savólo letę pregrëhe so bilę tudi vezhkrat zèle dëshele, mëjsta, inu fóldi grotovitna od Bogá shtrafani.

Pr. *Sakaj bó v'letej sapóvdi takú, kokér v'svetim
Pismi stoji susébnu, inu ozhitnu to preshushtvu
prepovedanú?*

Od. Tó preshushtvu bó v'letej sapóvdi susébnu, inu ozhitnu prepovedanu sato, ker teiste përsfone, katere sakon prelómio, sraven ostudne pregrëhe te nezhistosti, tudi pregrëho te kervize dopernesso.

Pr. *Kaj bo skusi shésto sapóvd sapovédanu?*

Od. Skusi shésto sapóvd bó sapovédanu, na shivóti, inu na dušhi se zhifstu sadérshati, tudi

tuu izelú v'mislih, bessé dah, inu v'sadér-shanji; bó tudi sapovédanu vše h gřeshnih perloshnoft se varuvati.

Pr. Kaj bó skusi to sedmo sapóvd prepovédanu?

Od. Skusi to sedmo sapóvd bó prepovédana, tatvina, golūfia pér méri, inu pér vagi, nasaj dérshanje ptujiga blagá, inu saflusheniga lóna, krivizhni zhimshi inu dobizhki, inu vše pošhkóduvanje tiga blishniga na njegóvim premoshenji, inu na njegóvih pravizah.

Pr. Kaj bó skusi to sédmo sapóvd, sapovédanu?

Od. Skusi to sedmo supóvd bó sapovédanu vsa-katerimu to svoje pustiti, dati, inu sturiti, to odlàstnenu ali vkradenu nasaj dati, inu sa sturjeno shkódo supet dosti sturiti.

Pr. Kaj bó skusi to ósmo sapóvd prepovedanu?

Od. Skusi to ósmo sapovédbó prepovédanu krivu prizhovanje, kriva toshba, vše lashé shalne, inu permórane, sashmaganje, opravljanje, krivu natovzúvanje, ali domishluvanje, ferbèshnu fódenje, podpihuvanje.

Pr. Kaj bó skusi to ósmo sapóvd sapovédanu?

Od. Skusi to ósmo sapóvd bó sapovédana rès-niza, serzavidnost v'nashim govorjenji, inu djanji, varvanje dobriga iména tiga blishniga, nasaj jemanje kriviga obdólshenja, inu opravljanja.

Pr. Kaj prepovdujejo te dvé sadne sapóvdi?

Od.

Od. Tę dvę sadne sapóvdi prepovdujejo vše poshelenje tigaiftiga , kar drugim slíshi.

Pr. Kaj bō skusi té dve sadne svpovdi sapovedanu?

Od. Skusi té dvę sadne sapóvdi bō zhifstot ti gá serzá , vkrotenje hudihs lushtov sa po védanu , susebnu pak obeniga poshelenja do tégaimöti , kar ny nashe.

Fr. Sakaj je Bóg tudi nashe poshelenje Postavi pod värge?

Od. Róg je tudi nashe poshelenje Postavi pod värge, de bi nám skasal:

1. Dè je en Gospód zhes nashe férza.
2. De njemu ny nizh skritu od vfiga tega, kar se v'našnih férzih gody.
3. De je njegóva Postava imenitnishi, kókér vše zhlovéshke postave , katere le našhe vunajnu djanje, né pak tudi našhe notrajnu zhutenje ravnatí samórejo.
4. De sa ta grëh satrëti, je potréba tigaiftiga sdajzi v' njegovim svirkì, kateri je ta huda shela, sadušhitì.

Pr. Kaj se vuzhimo is těh dveh sadnih sapoved?

Oo. Is těh dvěh sadních sapovéd sе vuzhimo, de imia en kristján té njemu napřej piſsane dólshnósti ne samú od svunaj spólniti, am-pak tudi od snótraj to vólo imëti , tó je: is zéliga serzá pérpravlen biti , vše sluriti- inu pustiti, kar je sapovedanu, ali prepovédanu.

Pr. Kaj je Bóg témíslim oblubil , kateri njegóve sapovdi dërshe?

Od.

Od. Bóg je temistim, kateri njegóve sapóvdi dershę, tó vězlinu shivlenje, inu tudi na letim svejti obilni shégén oblubil.

IV. R A S D E L E N J E.

Od zerkovnih Sapóvèd sploh.

Pr. Ali imá katólhka Zérku oblast sapovdi dajati?

Od. Katólhka Zérku imá oblast sapovdi dajati, inu letó od Jéususa Kristusa.

Pr. Je katólhka Zérku tudi sapovdi dala?

Od. Katólhka Zérku je tudi sapovdi dala.

Pr. Smo my dólshny sapovdi té Zerkve dershati, inu sakaj?

Od. My smo dólshny sapovdi té zerkve dershati sató:

1. Kér nam ta zhetérta sapód boshja to dólshnóst naloushy, taku dobru duhóvsko, koker deshelsko gospósko bógati.

2. Kér je Kristus nash boshji postavodajavěz, v' Evangelji ozhitnu sapovédal Zérku posluzhati.

Pr. Koliku je zerkovníh sapóved, katere se imajo susebnu véjiti, inu dershati?

Od. Sapovdi té Zerkve, katere se imajo susebnu véjiti, inu dershati, so letę pęt:

1. Ti imash té sapovédane prasnike prasnuvati.

2. Ti imash ob Nedčlih inu prasnikih sveto
Masho s'podobno andohčjo slishati.
3. Ti imash te sapovedane postne dny dēr-
shati, kokèr ta shtirideſſetdanski post, te
shtiri quatre, inu druge sapovedane po-
ste, tudi ob Pętkih, inu Sabbótih mēsne
jedy se sdershati.
4. Ti imash vsaku lejtu nar majn enkrat
timu naprej postavlenimu Spovědniku se
spovědati, inu ob Velikonozhnim zhassi
svetu Reshnu Telú prejeti.
5. Ti nimaš ob prepovedaných zhassih oh-
zetyvanja dērshati.

V. RASDELENJE.

Od zerkóvnih sapoved posébej.

§.I Od těch pervih dvěh zerkóvnih sapoved

A. Ta pěrva zerkóvna sapóvd : *Ti imash te sa-
povedane Prasnike prasnuváti?*

Pr. Kaj sapove Zérku skusi to pěrvo sapóvd?

*Od. Skusi to pěrvo sapóvd sapové, Zérku
prasnike ravnu takú prasnuvati, koker ne
delati, tedaj tudi ob prasnikih pozhivati,
ne dělati. ampak brumne děla dopěrnashati.*

Pr. Kaj prepove Zérku skusi to perpo sapóvd?

*Od. Skusi to pěrvo sapóvd prepové Zérku
vše ob prasnikih sturiti, kar je ob Nedčlih
prepovědanu, namrèzh:*

1. Vse slushabnu inu hlapzhnu dělu bres potřebe inu praviga pérpušhenja, kateru dělu jeob prasnikih ravnu kokér ob Nedělih zéł dan prepovědanu
2. Take opravila, inu ràslushtanja, katere letimu dněvu ali eno nezhaft sturę, ali pak njega posvězhuwanje nasaj děrshe.

B. Ta druga zerkóvna sapóvd: *Ti imajh ob Nedělih inu Prasnikih svéto Maſho s'podobno andohtjo ſliſhati.*

Pr. *Kaj ho v'drugi zerkóvni sapóvdi sapovédanu?*

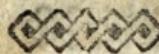
Od. V'tej drugi zerkóvni sapóvdi bó sapovédanu ob Nedělih inu Prasnikih zélo svéto Maſho s'andohtjo ſliſhati.

Pr. *Kaj se ima ſhe ſturiti, zhe je hózhjo Neděle, inu Prasniki po zyli, inu konzi té Zerkve posvězhuвати?*

Od. Zhe se hózhjo Neděle inu Prasniki, po zyli inu konzi té Zerkve posvězhuвати, se ima sravén svéte Maſhe tudi Pridiga samérk-livo posluſhati, ti svéti Sakramenti té Pokóre, inu Rěshniga telesa prejëti, duhóvne bukve brati, popoldanska boshja ſlushba obískati, inu druge dobre děla dopérnesti.

Pr. *Sakaj ſo prasniki tiga Gospoda, té presvete Divize, inu tih Svetnikov gori poſtavleni?*

Od. Prasniki tiga Gospóda ſo k'ſpominu teh svétih ſkrivnost, katere bodo ob lětih dněh prasnuvane, gori poſtavleni; prasniki pak té presvete Divize, inu tih Svetnikov k'hva-lesh-

Iešhnosti sa te velike gnade , katere jím je Bég dodejlil , k' spominju njih zhědnost , inu k' našimu opominjanju po njih stopinjah hoditi .

Pr. *Kaj imá en katólfki kristjan po zyli , inu konzi te Zerkve ob Prasnikih sturiti ?*

Od. Ob Prasnikih imá ta katólfki kristjan :

1. Te gnade , katere so bile , zhloveshkemu ródu sploh , ali Svetnikam posebnu do delene , andohtlivu premishluvati , inu sa nje Bogá sahvaliti .
2. Zhědnosti tih Svetnikov kokér isglede , ali exemplene premisliti , katere on posněti imá .
3. Skusi njili proshnjo per Bógu v' svojih potřebah pomózh yskati .

Pr. *Kaj bó skusi to drugo zerkovno sapóvd prepo vedanu ?*

Od. Skusi to drugo zerkovno sapóvd bó posebnu lencba v' slushbi boshji ob Nedělih inu Prasnikih prepovědana , kokér :

1. Kadar se ne slíshi zěla Mašha , ali ne s'andohtjo , alti kadar se malu kadaj k' Pridi grę .
2. Kadar se zhafš te sapovědane slushbe boshje s'jedjö , s'pyazho , s'ygro , inu drugim reslushtanjam dopérnese , katere od boshje slushbe nasaj děrshe .

1. Od svete Mashe.

a. Kaj je sveta Mashha, inu kaj se v'tejisti gody.

Pr. *Kaj je sveta Mashha?*

Od. Sveta Mashha je na tanekryvavi offe'r tiga noviga Testamenta, ta vedeni spomin tiga kryvaviga offra, kateriga je Jésus Kristus na krishi dopérneßel.

Pr. *Sakaj se imenuje sveta Mashha en offer?*

Od. Sveta Mashha se imenuje en offer sa to, ker v'tejisti bo Bogu vsigamogózhnimu telu, inu kry Jésusa Kristusa na Altarji gori offranu.

Pr. *Sakaj se pravi sveta Mashha en nekryvavi offer?*

Od. Sveta Mashha se pravi en nekryvavi offer sa to, ker v'tejisti ne bo kry prelyta, koker se je na krishi sgodilu.

Pr. *Kdo je offer svete Majhe góri postavil?*

Od. Jésus Kristus je offer svete Mashhe v'tej sadne vezherji gori postavil,

Pr. *Kaku je Jésus Kristus offer svete Mashhe góri postavil?*

Od. 1. Jésus Kristus je vsel kruh, inu keli s'vinam.

2. Je shégnal obdvóje, inu je rękal zhes kruh: *Leto je moje telu*, inuzhes keli: *Letá je ta keli tiga noviga testamenta v'moji kryvi.*

3. Je dal obdvóje tim prizheózhim Apóstel-nam sa vshiti.

4. Jevkasal : LETO STURITE K'MO JMU SPOMINU.

Pr. Sakaj je Jéesus Kristus óffer svéte Mashe gori poftavil ?

Od. Jéesus Kristus je óffer svéte Mashe gori poftavil :

1. De bi v'svoji zérví en resnizhni, inu lastni óffer nóter do konza svejtá sapustil,

2. De bi en védni spomin tiga kryvaviga óffra na krishi v'svoji Zérví obdérshal.

3. De bi nam enu pošebnu snaminje svóje neskonzhne lubesni dal.

Pr. Kdó ofruje v'katolíshki Zérví ta svéti ófer té Mashe ?

Od. Pér svéte Mashi óffrá na eno nevideózho visho Jéesus Kristus sam sebe gori svojmu nebeshkemu Ozhetu sa nass ; videózhe pak opravi letá óffer ta Mashnik.

Pr. Kaj je sa en raslozhik med tím óffram Jesusa Kristusa na krishi, inu med svetim óffram té Mashe ?

Od. Ta svéti óffer té Mashe je ravnutaisti óffer, katériga je Jéesus Kristus na krishi dopérnessél : le v'vishi tiga óffruvanja je en ráslozhik. Na krishi je Jéesus Kristus svejo kry preyl, per svetim óffri té Mashe ne bóde kry prelyta.

Pr. Kakú opravi Mashnik ta sveti óffer te Mashe ?

Od. Mašnik opravi ta sveti óffer takú, de ravnu tó dela, kar je Jéesus Kristus pér sadni vezhjerji djal.

1. On vsame kruh, inu kélh s'vinam.
2. On shégna obóje, inu isrezlie zhes ravnu těisti besseđe, skusi katere se tó spreménenje kruha, inu vina v'telú inu kry Jéusa Kristusa sgody.
3. On savshie telú, inu kry Jéusa Kristusa sam, inu dá obóje pod podóbo tiga kruha tudi tim věrnim, kadar se hózhio obhajati, savshiti-

Pr. Sakaj opravi Mašnik sveti offer te Majhe?

Od. Mašnik opravi sveti óffer té Majhe:

1. De bi tó narvikshi boshje gospostvu, inu oblast, katero on zhes vše stvary imá, sposnal.
2. De bi Bogá sa vše njegóvé dobróte sahvalil.
3. De bi od Bogá odpuschanje tih grehov sadóbil.
4. De bi od Bogá vše těiste gnade, katerih smo potrebni, sprossil.

Pr. Komú bó ta sveti ófer te Majhe óffran?

Od. Ta sveti óffer té Majhe bó, inu móre le Bogú samimu óffran biti.

Pr. Se ta ofer svete Majhe tudi na zhasťtih Svetnikov dershys?

Od. Ta sveti óffer té Majhe sé sizer tudi h'zhasťi, inu spominu tih Svetnikov dershys, ali

tam ne óffra Maſhnik „Svetnikam, ampak
Bogu ſanimu.

Pr. *Sakaj ſe ſvēti óffer tē Maſhe na zhaſt tih
Svetnikov dershys?*

Od. „Svēti óffer tē Maſhe ſe na zhaſt tih
Svetnikov dershys ſa tó:

1. De bi my Bogá ſalivalili ſa gnade, kate-
re je on „Svetnikam ſkasal.
2. De bi „Svetnike na pomózh poklizali, de
bi ony njih proſhnjo per Bógu s' naſho
molitujo ſklenili.

Pr. *Sa kogá ſe ſvēti óffer te Maſhe od Maſhnika
offruje?*

Od. „Svēti óffer tē Maſhe ſe od Maſhnika ſa
ſhive, inu mèrtve offruje.

b. *Kaku ſe ima ſvēta Maſha flifhati.*

Pr. *Kaku ſe ima ſvēta Maſhe flifhati?*

Od. „Svēta Maſha ſe ima zéla flifhati, obedén
iménenitén dejl tēiſte is laſtné ſanikérnoſti ſa-
muditi; ny ſadofti prizheózh biti, kadar ſe
taifta bere, ona ſe móre tudi 1. ſamerklívü,
2. ſpoſhtlivü, 3. andohtlivü flifhati.

Pr. *Kaj ſe pravi ſvēto Maſho ſamerklívü flifhati?*

Od. „Svēto Maſho ſamerklívü flifhati ſe pravi:
obeniga radovóniga ras-ſtreſſenja iméti, na
dejle ſvēte Maſhe merkati, v'ſvojim dúhu
lę s'Bógam ſe gori dèrhati,

Pr. *Kaj ſe pravi ſvēto Maſho ſpoſhtlivü flifhati?*

Od.

Od., „Sveto Mašho sposhtlivu slishati se pravi, pér sveta Mašhi s' spodobnijm dershajam tiga shivoti, inu s' isglednim ponoshenjam biti. Tedaj se imá.

I. Kadar bó Evangelium brán, stati, inu sveti krish sturiti.

2. Pér povsdiguvanje doli poklekniti, inu tazhaš ravnu koker pér obhayli na pérssi povdariti.

3. Se nimamo pér sveti Mašhi serbizhnu osirati.

4. Se imajo tudi vše druge nespodobnosti, koker shepetanje, inu smejanje opustiti.

Pr. *Kaj se pravi sveto Mašho andoktlivu slishati?*

Od. Sveto Mašho andohtlivu slishati se pravi med sveto Mašho, slasti pér tih nar imenitnih dejlih teiste Bogá is serza, inu s'ponishostjo moliti, inu sa prejete dobróte sahvaliti.

Pr. *Kateri so ti nar imenitnihi dejli svete Mashe?*

Od. Ti nar imenitnihi dejli svete Mashe so Evangelium, Offruvanje, Povsdiguvanje, inu Obhaylu.

Pr. *Kaj se ima per Evangelji sturiti?*

Od. Per Evangelj se imá spominiti, ge je ena dólshnoft navuke tiga Evangelia snati, tudi pred zélim svetjam sposnati, tihistih se am vseti, inu po njih shiveti.

Pr. *Kaj imamo per offruvanju sluriti?*

Od. Per offruvanji imamo našho misel, ali maningo s'miseljo, ali maningo tiga Maſhnička ſkeniti, inu naſs Bogú gori oſfrati.

Pr. Kaj imamo pèr povsdiguvanji ſturiti?

Od. Per povsdiguvanji imamo Jēſusa Kristusa pod podóbo tiga kruha, inu vina moliti, inu na pěſſi terkajózhi ſpósnati, de ſo naſhi gréhi nad ſinértjo Jēſuſa Kristusa krivy. Tudi ſe imamo gréhov grévatí, inu vero, vupanje, inu lubęſen obuditi.

Pr. Kaj ſe ima per obhayli tiga Maſhnička ſturiti?

Od. Per óbhayli tiga Maſhnička, zhe ſe eden v'djanji ne obhaja, imá on letó na eno duhovno viſho ſturiti: to je: ſe imajo ſhele imeti, rěſhnu telú Jēſusa Kristusa vrędnú prejeti,

2. Od Pridig.

Pr. Kaj ſhe ſliſhi ſizer k' boshji flushbi?

Od. Pridiga, to poſluſhanje beſſede boshje tudi ſliſhi k' boshji flushbi.

Pr. Sakaj ſe imajo pridige poſluſhati?

Od. Pridige ſe imajo poſluſhati ſa to:

1. Kér ſe v'Pridigah boshja beſſeda iſlaga,
2. Kér malukatéri zhlovék reſnize té vère zhiſtu, inu na tanku ſadofſi věj, njih veliku v'mladofſi ne poſluſha ſadofſi dólgu, inu ſamerklivu ta navuk, v'katerim ſe vuk té vère, inu tiga ſadérſhanjv obilniſhi naprějnelfe.

Pr. Sakaj je treba pridige posluzhati, de bi eden s'tem bol v'svoji veri podvuzhen bil?

Od. Pridige je tręba poshluzhati, de bi eden s'tem bol v'svoji veri podvuzhen bil sa tó:

1. Kér se lohká spęt posabi, kar je eden od svoje véré snal.
2. Kér se dostikrat opusti tó, kar je eden dólshan sturiti, kadar ne bó k'temu opominjan, inu obudèn.

Pr. Kaj ima taissi sluriti, kateri hozhe is Pridig kaj prida došezhi?

Od. Katéri hózhe is Pridig kaj prida došezhi móre:

1. Bres rás-stressenja prav samerklivu posluzhati.
2. Tó, kar se povę, more on na sebe, inu ne na druge obérniti.
3. Sadnizh móre eno pravo vólo imeti, inu se pomujati, tē navuke tiga Pridigarja spólniti.
3. Od popoldanske flushbe boshje.

Pr. V'zhem stoji ta popoldanska flushba boshja?

Od. Ta popoldanska flushba boshja stoji vězhi dejl v' Vezhernizah, inu po ràslózhki těh zerkvá, tudi v'drugih andohtih; koker so: Pridige, Kérshanski navuk, Roshenkranz, Litanye, inu sveti shegen.

Pr. *Kaj je Svēti Rōshenkranz?*

Od. Svēti Roshenkranz je ena gvišnna v'kač tólfški Žerkvi gori perpravlena visha tē molitve, katēra je is Apostólske vēre, is eniga gvišhniga shtivila Ozhenashov, inu Zheſhenasmary sloshena.

Pr. *Sakaj je bil Svēti Rōshenkranz v'katólfški Zerkvi gori pérpravlen?*

Od. Svēti Roshenkranz je bil v' katólfški Žerkvi gori pérpravlen k'enimu bol pogóstumu spominju tēh shrivnóst zhloveshkiga postajenja, tērpljenja, inn gorivstajenja Jēsuſa Kristusa, letē ſkrivnósti so v'Apostólski vēri sapopadene, inu bôdo tudi doſtikrat ſhe poſebej imēnuvane. Roshenkranz je tudi k'zhaſti tē preſvête Divize Marie gori pérpravlen.

§.2. Od tēh trēh sadnih zerkóvnih sapóvèd.

C. Ta trētja zerkóvna sapóvd : *Ti imash tē sapovedane poſne dny dershati, kokèr ta ſhtirideset-danski poſt, te ſhtiri quatre, inu druge sapovéda-ne poſte, tudi ob Pětkih, inu Sabbotah messne jedy ſe sdershati.*

Pr. *Kaj sapóve ta trētja zerkóvna sapóvd?*

Od. Ta trētja zerkóvna sapóvd sapovę, de ſe imamo ob Pětkih inu Sabbotah od Messnih, od drugih sapovédaných poſtih pak tudi od vše ſhlaht mlézhnih, inu jajzhnih jedy ſdershati, zhe bi ne bil mórebiti ta vſhitik takih jedy vše ſkusi eno pravo gmajn nava-do

do, koker je letá v'vězhim dejli Němshkých
děšel gori pérpravlena, perpušten.

Pr. Ali bó ta třetja zerkovna sapóvd skusi to vshé
zelu spolnena? kadar se eden ob sapovedaných postih
le od prepovedaných jedy sdershy?

Od. De bó ta třetja sapóvd zela spolnena, mo-
re eden ob sapovedaných postih sebi tudi kaj
pertergati, kateru perterganje v'tém stoji,
de se zhes dan le enkrat do sitiga naję.

Pr. Je všakateri dolshán ob pětih inu sabbótah, tu-
di ob drugih sapovedaných postih messne jedy se
sdershati?

Od. Vsaki, kateri níma praviga pérpuštenja
messu jěsti, je dolshán ob pětkih, tudi ob
drugih sapovedaných postih, messníh jedy
se sdérshati.

Pr. Kateri niso dólshny ob poftnih dneh sebi kaj pér-
tergati?

Od. Mlady ludje, kateri s/he niso eno inudvaj-
sét lejt itari, inu vši tiisti, kateri bres ne
majhine shhóde njih sdravja se ne mórejo
poftiti, niso dólshny ob sapovedaných postih
sebi kaj pértergati.

Pr. Je taisti, kateri imá perpuštenje messu jěsti ob
sapovedaných postih, vshé proft od dolshnosti sebi
kaj pértergati?

Od. Taisti, kateri imá perpuštenje messu jě-
sti, ny proft od dolshnosti sebi ob sapovedaných
postih kaj pértergati, sa to, ker je

en ràslózhik med perpušhenjam mèssu jèsti,
inu med perpušhenjam sebi nizh pèrtèrgati.

Od. Od kogá se móremo sdérshati ob poštih dnekh
po zyli inu konzi te Zerkve?

Od. Po zyll inu konzi té Zerkve se móremo
ob poštih dnekh od všiga ropotajózhiga ras-
lushtanja sdérshati: sakaj poštni dnèvi, so
dnèvi té pokóre.

D. Ta zheterata zerkóvna sapóvd: *Ti imajh vfa-
ku lejtu nar majn enkrat timu napréjpostavleni-
mu Spovedniku je spovedati, inu ob Vélikanozh-
nim zhassi svetu Rejsu Telii prejeti.*

Pr. Kaj sapove ta zheterata zerkovna sapóvd?

Od. Ta zheterata zerkóvna sapóvd sapove vfa-
kó lejtno spoved, inu tudi Obhaylu ob Ve-
likanozhnim zhassi.

E. Ta pèta zerkóvna sapóvd: *Ti nimažh ob pre-
povedanijh zhassih ohzetyvanja dershati.*

Pr. Kaj bojkusi to peto zerkovno sapóvd prepove-
danu?

Od. Škusi tó pèto zerkóvno sapovd bò prepov-
édanu od té perve Adventue Nedèle nò-
ter do prasnika svetih trëh Krajlov; inu od
pepelnizhne srède nòter do perve Nedèle po
Veliki Nozhi óhzeti dershati.

Pr. Sakaj so ohzeti ob letih zhassih prepovedane?

Od. Ohzeti so ob letih zhassih prepovèdane sa
tó, de bi my letë zhasse s'andohtjo, inu
s'deli té Pokóre dopernesssi, inu téiste
skriv-

skrivnosti bres ràs-strëssenja premishluvali,
katere nam Žerku takrat pred ozhy postavi,
od kateriga naß tè per ohzetak vëzhi dejl
goripérpravlene shege, inu ràsveselenja
nasajdershè.

TA ZHETERTA POSTAVA.
OD SVETIH SAKRAMENTOV.
I. RASDELENJE.

Od Svëtih Sakramentov sploh.

Kaj je en Sakrament?

Od En Sakrament je enu videózhe snaminje
tè nevideózhe gnade, katèru je od Kristusa
Gospôda nashiga k' nashimu posvèzenju
goripostavlenu.

Pr. Sakaj se imenujejo svéti Sakramenti videózhe
snaminja?

Od. Svëti Sakramenti se imenujejo videózhe
snaminja sató, ker per všakim Sakramenti
někaj naprèj pride, kar se vidi, ali skusi
en pozhitik samerk;a; taku se vidi pér svetim
Kèrsti ta voda.

Pr. Sakaj je imenujejo svéti Sakramenti snaminja?

Od. Svëti Sakramenti se imenujejo snaminja sa
tó, ker ony is Kristusoviga goripostavlanja
skusi vunajne rezhy tó nòtrajnu posvezhenje
kateru ony dopernessó, pomènio.

Pr.

Pr. Kakú bómo my skusi svête Sakramente posvězheni?

Od. My bómo skusi svête Sakramente posvězheni, ker nam nekateri navadnu to posvezhujózho gnado, inu opravizhenje, ali ozhishenje dodelę, drugi pak leto gnado v'nass pogmērajo.

Pr. Skusi katere Sakramente nam bó ta posvezhujózha gnada, inu opravizhenje navadnu dodelenu?

Od. Ta posvezhujózha gnada, inu opravizhenje nam bó navadnu skusi Sakramente svētiga Kérsta, inu svête Pokóre dodélenu.

Pr. Kakú se sveti Kérst, inu Pokóra satorej imenujeta, ker nam ona navadnu tó posvezhujózho gnado dodelitú?

Od. Ker nam sveti Kérst, inu Pokóra tó posvezhujózho gnado navadnu dodélita, taku se imenujeta Sakramenta tih měrtvih: sakaj ona obuditá tiga grěshnika, kateri je na eno duhovno visho mertu, k'vězhnimu shivlenju.

Pr. Kakú se imenujejo ti Sakramenti, skusi katere bó ta posvezhujózha gnada v'nass pogmerana?

Od. Ti Sakramenti, skusi katere bó ta posvezhujózha gnada v'nass pogmerana, se imenujejo Sakramenti tih shivih.

Pr. Sakaj se leti Sakramenti imenujejo Sakramenti tih shivih?

Od. Ony se imenujejo Sakramenti tih shivih sa tó, ker tiisti, kateri jih preimejo, to posve-

svezhujózho gnado, v'katéri shivlenje
tę duſhe stoji, imeti mórejo.

Pr. Kateri so Sakramenti tih shivih?

Od. Ti Sakramenti tih shivih so: „S. Firma.“
„S. Rěshnu Telú.“ „S. Póslednu Olje.“ „S.
Maſhnikovu shegnúvanje.“ „S. Sakon.“

Pr. Kaj se ima ſhe samerkati od Sakramentov?

Od. Od Sakramentov se ima ſhe samerkati:

1. De en fléherni Sakrament tudi svojo lastno gnado dodely.
2. De Sakrament svetiga Kérsta, svete Firme, inu Maſhnikoviga shegnúvanja tej duſhi enu ne isbrishlivu snaniinje vtisne; savólo letiga snaminja ne móre en kristjan en tak Sakrament vezh kokèr enkrat velajózhe, inu bres smértniga grëha prejeti.

Pr. Od kód imajo Sakramenti to mózh k'djanu, ali dopernesjenju?

Od. Sakramenti imajo to mózh, k'djanju od njih Sazhëtnika Jéſusa Kristusa.

Pr. Koliku je Sakramentov, inu kakú se imenujejo?

Od. Sakramentov je ſedem, ony se imenujejo:

1. „Svëti Kérst.“
2. „Svëta Firma.“
3. „Svëtu Rěshnu Telú.“
4. „Svëta Pokóra.“
5. „Svëtu póslednu Olje.“

6. „Svētu Mašnikovu shegnuvanje.
7. „Svēti Sakon.

II. RASDELENJE.

Od „Svētih Sakramentov pošebej.”

§. I. Od Sakramenta tiga Kērftá.

Pi. *Kaj je svēti Kērft.*

Od. „Svēti Kērft je ta pērvi, inu nar potrebnīshi Sakrament, v'katerim bō ta zhlovēk skusi vodó inu bōshjó bessedo od poerbaniga grēha, inu vših lastnih grēhov, zhe je kātēre pred Kērftam sturil, ozhishen, inu bō v'Kristusu, koker ena nova stvar k' vēzhnimu shivlenju supet rojen, inu posvēzhén.

Pr. *Sakaj se imenuje svēti Kērft ta pērvi Sakrament?*

Od. „Svēti Kērft se imenuje ta pērvi Sakrament sa tó, kēr mōre edēn poprēd kērftshen i biti, prejdēn samōre en drugi Sakrament prejeti.

Pr. *Sakaj se imenuje svēti Kērft ta nar potrebnīshi Sakrament?*

Od. „Svēti Kērft se imenuje ta nar potrebnīshi Sakrament sa tó, kēr bres Kērfta ne mōre obedēn, ja zēlu oben otrok isvelizhan biti.

Pr. *Kaj stury, ali doperneisse Sakrament tiga Kērftá?*

Od. Sakrament tiga kērfta stury ali do-

I. Od

1. Odpaschanje tiga poerbaniga greha, inu vseh drugih pred kerstam sturjenih grehov, tudi vseh vezhnih, inu zhassnih shtrafing.
2. Nashi dušhi bo v'timistim boshja gnda dodelana, skusi katero my opravizheni, ali ozhisheni, otrozi boskji, inu desdizhi, ali erbi tiga vezliniga isvelizhaja postanemo.
3. Ty, kateri Kerst prejmejo, pridejo nötér v'Zerku, inu poitanjejo vudi od teiste.
4. Tęj dušhi bo enu neisbrishlivu snaminje vtipnenu, sa tega volo se tudi ne more Kerst vezhi, koker enkrat velajozhe, inu bres smertniga greha prejeti.

Pr. Kakú samorejo pak ti odrasheni ludje isvelizhani biti, kateri nimajo perlóshnosti Sakrament tiga Kersta v'djanji prejeti?

Od. Ti odrasheni ludje, kateri nimajo perlóshnosti Sakrament tiga Kersta v'djanji prejeti, samorejo isvelizhani biti.

1. Skusi Kerst teh shela.
2. Skusi Kerst te kryvi.

Pr. V'zhem sloji Kerst teh shela?

Od. Kerst teh shela stoji v'enim gorézhim poshelenji Sakrament tiga Kersta, zhe bi mogózhe bilu; prejeti. Per tim poshelenji pak more ena popólnoma lubesén pruti Bogú, prava grevinga zhes te isturjene grehe obudena biti.

Pr. *V'zhem stoji Kérst te kryvi?*

Od. Kérst te kryvi stoji v'tém, kadar ta ne-kérsheni, katéri sizer Sakrament tiga kérsta prejeti hózhe, pak ne móre, svojo kry, inu shivlenje sa Bogá, inu sa véro da.

Pr. *Kdo samóre kerstili?*

Od. V'eni sili samóre vsakiteri kérstiti, svunaj letę pak imajo lę samú Shkófi, inu Fajmashtri pravizo kerstiti, s'njih pérpushenjam pak samórejo tudi drugi Maštniki, inu Djakoni, ali duhóvni per fhet shiegňih kerstiti.

Pr. *Kaj móre tajsti sturiti, kateri kersti?*

Od. Kateri kersti, móre

1. To misel ali maningo imeti po gori po-stavlanji Jéususa Kristusa kérstiti.
2. On móre to pershono, katera bó kérshena, s'natirlih vodó oblyti.
3. Med oblyvanjam letę bessede rezhi: Jest tebe kerstim v'iméni Róga Ozhetá, inu Synu; inu Svetiga Duha.

Pr. *Kaj móre en odrasheni zhlovek sturiti, kateri hózhe kershen biti?*

Od. En odrasheni zhlovek, kateri hózhe kershen biti, more

1. Te nar potrebnishi resnize te vere vjediti: inu letę resnize vjeruvati.
2. To vólo imeti en vud te Zérvé Jéususa Kristusa postati.

3. Svojih gréhov se sgrebatí.

4. Naprej vsetje imeti, inu ozhitnu oblubiti
nóter do konza kristiansku shiveti.

*Pr. Kdo oblubi per otrózik, kateri she samy oblubiti
ne mórejo?*

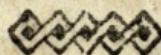
*Od. Botri oblubio v'iméni tih otrók, ka-
tere is kersta vsdignejo, vše spolniti, h'zhe-
mer njih kerst saveshe.*

*Pr. Ali smo tudi dolshny oblubo tih botrov der-
shati?*

*Od. My smo dolshny oblubo tih brotov der-
shati; ja se spodobi zelu, de se ta per Ker-
sti sturjena obluba vezhkrat ponovy.*

*Pr. Kakú se sná ta per Kersti sturjena obluba po-
noviti?*

*Od. Ta per kersti sturjena obluba se sna na
letó visho ponoviti: Jest verujem v' Bogá
Ozheta, Synu, inu Svätiga Duha. Jest
verujem v' Jéusa Kristusa, Synu boshjiga
edyniga, kateri je Bóg inu zhlovek skupej,
kateri je ta zhlovéshki ród skusi svoje ter-
plenie, inu smert odréshil. Jest verujem
vše, kar je Bóg rasodel, kar so Jéus inu
njegóvi svéti Apostelní vuzhili, inu kar ta
katólska Žerkv, katere vud jest biti, inu
vmréti shelym, sá veruvati naprej postavi.
Jest se odpovém is zéliga serzá Hudizhu,
njegovimu napuhu, inu všemu njegovimu
djanju. Jest se odpovém tudi všim gréham,
offerti, ina všim sapelivim vuzhenikam tiga*

svęta. Jeſt ſim perpravlen enu kěrſhanskū ſhivlenje pelati. Bóg me poterdi v'mojim naprejvſetji ſkuſi njegóvo mogózhuognado, Amen.

Pr. *Kadaj ſe ſpodobi to per Kerſti ſtvrjeno oblubo ponoviti?*

Od. To per Kerſti ſtvrjeno oblubo ſe ſpodobi ponoviti:

1. Koker hitru eden k'pameti pride.
2. Pred svęto Firmo.
3. Na svojga rojſtva dan.
4. Vezhkrat v'svojim ſhivlenji, ſlaſti pak pred ſpōvdjo, inu obhaylam.

Pr. *Kaj ſo bótri dolshny ſluriti?*

Od. Bótri ſo dolshny teiſte, katero ſo is Kerſta vsdignili, per pomankanji, ali sanikernoſti tih starifov v'tej kerſhanski véri dobru podvuzhit: prepovědanu je pak botram ne s'těmi, katero ſo is Kerſta vsdignili, ne s'njih starifhi v'sakon ſtopiti, ſa to, kér en tak sakon ſa vólo duhóvne ſhlahte, katero je Žerku med letěmi perſhónami goripostavila, nizh ne velá.

§. 2. Od Sakramenta té Firme.

Pr. *Kaj je svęta Firma?*

Od. Svęta Firma je en Sakrament, v'katerim bó ta kerſheni zhlovek ſkuſi svęto krishmo, inu boshjo besedo od svętiga Duhá v'gnadi po-

poterjen , de on svojo vero stanovitnu sposná , inu po tejisti shivy .

Pr. Kaj stury , ali doperneſſe ſ. Firma ?

Od. „Svēta Firma ſtury , ali doperneſſe pogmēranje tē posvezhujózhe gnade , inu dodely ſhe leto poſebno gnado , de ta kerſheni zhlo- vek tō vero stanovitnu sposna , inu po tejisti shivy ; ona vtisnē tudi tej duſhi enu neisbrish- livu ſnaminje ; ſa tēga vólo ne móre tudi eden vezh koker enkrat firman biti .

Pr. Je ſveta Firma k'isvelizhanju zelí potrebna ?

Od. „Svēta Firma ny k' isvelizhanju zelí po- trēbna , ona fe pak vender ſa vólo nję djanja , ali mozhy ne ſinę ſamuditi od eniga , kateri imá perloſhnost toiſto prejeti .

Pr. Kdó dely vun Sakrament te Firme ?

Od. Navadnu delę vun Sakrament tē Firme lę ſamy ſhkoſi .

Pr. Kakú móre eden vʃhaffan hiti , kadar hózhe ſve- to Firmo vrednu prejeti ?

Od. „Svēto Firmo vrēdnu prejeti , mórejo ſu- ſebnu ti odrasheni ludje v'veri , inu v'tem kar leta Sakrament amtizhe , dobru podvu- zheni , inu v'ſtani tē gnade biti ; ony fe mórejo tudi ſkusi molitu , inu druge dobre děla k'timu iſtimu perpraviti .

Pr. Ali bodo tudi k'Firmi botri isvoleni ?

Od. Tudi k'Firmi bodo bótri isvoleni . Med botri , inu tim firmanim kokér tudi med

njegovimi starishami ne móre sa volo go-
riperpravlene duhóvne shlahte sakon ve-
lati.

§. 3. Od presvétiga Sakramenta Réshniga telëssa, ali tiga Altarja.

Pr. *Kaj je ta Sakrament svetiga Réshniga telëssa?*
Od Ta Sakrament svetiga réshniga telëssa je
ta nar svetéjši Sakrament, on je té pravu
telú, inu prava kry nashiga Gospóda Je-
sus-a Kristusa pod podobami tiga kruha inu
vina.

Pr. *Sakaj se imenuje letá Sakrament ta nar svetéjši?*

Od. Ta Sakrament svetiga réshniga telëssa se
imenuje ta nar svetéjši sa té, ker ne posvę-
ty le samú tiga zhlovčka, kokèr ti drugi
Sakramenti, ampak sapopade tudi v'sebi Je-
sus-a Kristusa tiga sazhétnika vše svetosti-

Pr. *Sakaj se imenuje letá Sakrament tudi Sakra-
ment tiga Altarja?*

Od Se imenuje tudi Sakrament tiga Altarja
sa té, ker se té spreménenje na Altarji sgo-
dy, skusi katetu Jesus Kristus prizheózh
postane.

Pr. *Kakú se sgody té spremenenje?*

Od. Tó spremenenje se sgody, kadar Mašnik
pér sveti Mašhi zhes kruh té besédè Kristu-
sove: **LET JE MOJE TELU**, inu zhes vinu
ravnu tudi té besédè Kristusove: **LETA JE
TA KELH MOJE KRYVR**, isrezhe,

Pr. Kakú inu kaj sturé ali dopernejsó leté od Mashnika isrezhene besede?

Od. Letę od Mashnika isrezhene besedę sturę po Kristusovi vfigamogózhni vóli, de ta kruh ny vəzh kruh, ampak telú; tó vinu ny vəzh vinu, ampak kry Jēsusa Kristusa, vènder ostanejo podóbe tiga kruha inu vina nesprenenene.

Pr. Kaj se saſtópi pod podobami tiga kruha inu vina?

Od. Pód podóbami tiga kruha, inu vina se saſtópi tó, kar se od svunaj na Sakramenti s'pozhitkami saměrka: namrežh tó, kar se vidi, farba, shmah, inu duh tiga kruha, inu vina, kateru vše nesprenenenu ostane, aku lih pod letém podóbami ny vəzh kruh inu vinu, ampak pravu telú, inu prava kry Jēsusa Kristusa prizheózha.

Pr. Kakú je telú inu kry Jēsusa Kristusa v'Sakramenti Reshniga telesa prizheózha?

Od. 1. Pod podóbami tiga kruha je tó shivu teló Jēsusa Kristusa, tedaj tudi njegóva kry, inu njegóva dušha prizheózha.

2. Pod podóbami tiga vina ny samu kry, ampak tudi telú Jēsusa Kristusa; on je pod vſako podóbo, inu pod vſakim tudi nar majnshim dejlam těhlistih zel koker Bóg inu zhlovek prizheózh.

Pr. Kaj se is téga dolivsame?

Od. Is téga se dolivsame:

1. De móremo Jéususa Kristusa v'presvètim Sakramenti tiga Altarja moliti.
2. De taisti, kateri Sakrament Rěshniga tělessa pod eno podóbo, ali tudi lę v'enim dejli tē hóstie savshie, Jéususa Kristusa zéliga, tó je: taku dobru njegóvu telú, koker njegóvo kry prejme.
3. De Jéesus Kristus takú dólgu, dökler tē podobe niso szerane pod témistimi vselj prizheózh oftane.

Pr. Kadaj, inu zhemu je Jéesus Kristus Sakrament Rěshniga telesa nóter poštavil.

Od. Jesus Kristus je Sakrament Rěshniga tělesa per sadni vězherji nóter poštavil, kadař je s'svojmi Jögri velikanozhnu Jagne jędel.

1. K'spominu svojga terplenja, inu smerti.
2. De bi dushe tih věrnih k'vězhlímu shivlenju redil.

Pr. Ali smo dólshny Sakrament Rěshniga telesa prejeti?

Od. My smo dólshny Sakrament Rěshniga telesa prejeti, ker je letó Jéesus Kristus ozhitnu sapovědal, inu noterpoštavil, de bi naſs k'vězhlímu shivlenju redil.

Pr. Kadaj smo dólshny Sakrament Rěshniga telesa prejeti?

Od. Po sapóvdi tē Zerkve smo my dolshny pod směrtnim gréham Sakrament Rěshniga tělesa

Ieſſa nar majn enkrat v'lejti, inu letó ob velikanozhnim zhaffsi prejeti.

Pr. Se imá letá sveti Sakrament tudi ſhe ob drugih zhaffsih prejeti?

Od. Letá sveti Sakrament fe imá tudi prejeti v'nevarnosti te ſmerti sató, ker je ena popótniza k'vezhnimu isvelizhanju; ta Zerku tudi ſhely, de bi ga ti věrni vězhlkat v'lejti prejeli, ker je ena duhovna jed inu shivesh te duſhe.

Pr. Per kaj sa eni staroſti imajo 'otrozi Sakrament Rěſhniga teleſſa prejeti?

Od. Obeden ne móre ſtaroſt, kadaj otrozi, Sakrament Rěſhniga teleſſa prejeti imajo, bol ſadeti, koker ſtarifhi, inu ſpóvedníki, kateri nar ból raslozhiti, inu ſvějditi ſamorejo, ali otrozi tó potřebnu ſnanje, inu perpravlanje imajo.

Pr. Kaj sa ene gnade ſe ſadobě ſkusi en vřejden ſavſhitik ſvetiga Rěſhniga teleſſa.

Od. Te gnade, katare ſe ſadobě ſkusi en vřejden ſavſhitik ſvetiga Rěſhniga teleſſa, ſo letě.

1. Ta posvezhujózha gnada, ne bō ſamú ſkusi leta Sakrament v'naſſ ohranjená: ampak tudi pogmerana.
2. Taifti, kateri ga vřednu prejmejo, bodo ſ' Jēſuſam Kristuſam ſkléneni.
3. Škusi leta Sakrament bómо od tih malih gréhov rěſheni.

4. Našha dušha bó od prihódniga hudiga obvaruvana.

5. Ti hudi lushti bódó v'naſſ pomajnſhani, inu doli potérti.

6. Nam odpré vrata k'vežhnimu shivlenju.

Pr. Kdó dely vùn tim vérnim svetu Réshnu telú?

Od. Maſhniki delež vùn tim vernim svetu Réshnu telú, ony so ti navadni sásdělivzi tigaiftiga.

2. Od pérpravlanja k'enimu vrédnimu savshitku letiga Sakramenta.

Pr. Kaj je sturiti, kadar se hózhe svétu Réshni telú vrédnú prejeti?

Od. Kadar se hózhe svétu Réshnu telú vrédnú prejeti, se móre eden poprzej prav, inu dobru k'temu pérpraviti.

Pr. Kóliku sort perpravlanja je k'enimu vrédnimu savshitku svetiga Réshniga teléſſa?

Od. Perpravlanje k'enimu vrédnimu savshitku svetiga Réshniga teléſſa je dvójnu; enu gré dušho am, to drugu shivot.

Fr. Vzhem stójí perpravlanje, kateru dušho am gré?

Od. Perpravlanje, kateru dušho am gré, stoji v'zhifosti té vejſty, inu v'andohti tiga férzá.

Pr. Kaj se pravi eno zhifto vejſt imeti?

Od. Eno zhifto vejſt imeti se pravi, nar to majn od smértnih gréhov próst biti, to je: v'ſtani té posvezhujózhe gnade se snajti.

Pr.

Pr. Ali je en velik greh svétu Rěshnu telú prejeti,
kadar ima eden smertni greh na sebi?

Od. Kateri imá vejdeózh s̄he en smertni gréh
na sebi, letá stury na nótu en tak velik
gréh, de on sam sebi svojo sodbo, inu fér-
damanje jé, inu kriy postane teleſsa, inu
kryvi Jéſuſa Kristuſa.

Pr. Kaj se imá sturiti, kadar se eden pred savshitkam
svetiga Rěshniga teléſsa eniga smertniga gréha
dolshán véj?

Od. Kadar se eden eniga smértniga gréha dól-
shan véj, se ga móre is férza sgrévati, inu
odkritoſerzhnu spovědati, inu s̄he lę po
maſhníkovi odvęsi svétu Rěshnu te-
lú prejeti.

Pr. V'zhym stoji andoht tiga férza?

Od. Andoht tiga férza stoji:

1. V'obudenji vère, vupanja, inu lubęſni.
2. V'molitvi, ali v'molenji tiga presvëtiga
Sakramenta Rěshniga teleſsa.
3. V'enim hvaléshnim spomini té smerti
Jéſuſa Kristuſa, sa vólo katere spomina
je letá Sakrament gori poſtavlen, inu sa-
povědan savshit biti.
4. V'ponishnosti, inu obudenji drugih kér-
shanských zhédnost ſusebnu pak lubęſni
tiga blishniga.

Pr. Kakú se imamo jhe vezh k'enimu vrednimu sa-
vshitku svetiga Rěshniga teléſsa perpraviti?

Od. Se imamo nar majn przed ta vezher s'molituj, s' premishluvanjem, s' branjam duhovnih buku, inu s' perterganjam tudi perpušteniga raslushtanja perpraviti.

Pr. Kakú je imamo na shivoti perpraviti, de bi svetu Rěshnu telú vrednu prejeli?

Od. De bi svetu Rěshnu telú vrēdnu prejeli, imamo s'vunaj ene nevarne bolesni

1. Od dvanajste ure te sprédne nozhytěsh biti.
2. Imamo v'enim zhědnim oblazhil i priti, inu s'tim nar vězhim shposhtuvanjan k' boshji mysi peristopiti.

b. Od tega, kar se imá per savshitki svetiga Rěshniga telesa sturiti.

Pr. Kaj se ima sturiti, kadar se pred Obhaylam ozhitna spoved ali Confiteor móli?

Od. Kadar se pred obhaylam ozhitna spoved, ali Confiteor móli, se imá she enkrat grëvin, ga zhes grëhe obudití.

Pr. Kakú je imamo sadershati, kadar Mashnik ludem to sveto hóstjo kashe?

Od. Kadar Mashnih ludem to sveto hóstjo kashe, imamo toisto ponishnu mólitvi, na pérssi povdariti, inu rezhi: *Gospod jest nisim vréden, de ti noter gresh pod mojo streho, ampak rezhi le eno besedo, taku bó osdravlena moja dusha.*

Pr. Kakú je imamo sadershati 'per prejmenji té svete hóstie?

Od. Per prejmenji té svete hóstie se odpró zhednu té vusta, se poloshy jesik na ta spódni shnabel, se vsame ta běli pert, zhe je kateri pred rokami, pred sę, se savshie ta sveta hóstja bres svezhenja, ali dólhiba podershanja v'vustih.

Pr. Kaj se imá sluriti, kadar se po obhayli vinu podá?

Od. Kadar se po obhayli viru podá, se sna en malu od tigaistiga vseti, vender se ne smé méniti, koker de bi bilú svetó kry našhiga Gospóda, ali de bi bilù potrebu vseti.

Pr. Sakaj se po obhayli vinu da?

Od Po obhayli se vinu da sató, de se ta sveta hostia lóshej vshjie, inu de se ne ona v'vustih ne prime, zhe se pak letó vender sgody, se imá ta sveta hóstja s' jesikam, pak ne s'perfími odpraviti.

c) Od tega, kar se imá po svétim obhayli sluriti.

Pr. Kaj imámo po svétim obhayli sluriti?

Od. Po svétim obhayli imámo.

1. Jésusa Kristusa sa to neskonzhno gnado, katero je on nam skusi tó ska-sal, de se je vrédniga sluril k'nam priti.
2. Njega v'ponishnosti moliti.

3. Nafs samy sebe njemu gorióffrati.
4. Njega prossiti, de bi on s' svójo gnado v'nafs stanovitnu ostati hotél.
5. Vero, Vupanje, inu Lubesen obuditi, inu vše sturjene dobre naprejvsetja ponoviti.

Pr. Kakú se imamo na dan svétiga obhayla sadérshati?

Od. Na dan svétiga obhayla imamo susebnu

1. Tiga postopanje se anati, domá zhaffs s' dopernafhanjam dobrih děl, s'branjam duhóvnih búku, inu s'vkup-spravlenimi miſli dopérnesti.
2. Žerku obyskati, inu s'poſſebno andohtjo moliti.
3. Tiga posvèjtniga hrupa, kar je nar vezh mogózhe, se ogibati.

§. 4. Od Sakramenta té Pokóre.

Od téga, kar je popréčl od letiga Sakramenta potreba snati.

Pr. Kaj je ta svéti Sakrament te Pokóre?

Od. Ta svéti Sakrament té Pokóre je en Sakrament, v'katerim ta k'temu postavlení Maſhnik na boshjim mejſti greshniku té po kérfti sturjene gréhe odpusty, kadar se on téhifstih sgrévanu, inu zhiftu spovę, tudi rěſnizhno vólo imá se pobólfhati, inu pravo pokóro dělati.

Pr. Kateri je ta postavleni Maſhnik?

Od. Ta postavleni Maſhnik je taisti, kateri je od ſvđga Shkófa k'ſpovèdvanju postavljen.

Pr. Al samorejo vſi grehi, kateri ſo bily po Kèrſti ſtirjeni, ſkusi Sakrament té pokore oipuſneni biti?

Od. Vſi grëhi, naj ſi bodo ſhe takú teſhki, samorejo ſkusi Sakrament té pokore oipuſheni biti.

Pr. Je Sakrament té Pokore vſim potreben?

Od. Sakrament té pokore je vſim potreben, kateri ſo po Kèrſti ſmertnu grëſhili.

Pr. Kaj sadobimo my ſkusi Sakrament té Pokore?

Od. Škusi Sakrament té Pokore sadobimo my
1. Odpuſhanje tih grëhov. 2. Odpuſhanje
teh vëzhnih ſhtraſing. 3. Gnado boshjo.
4. Myr té vëjſty.

Pr. Kaj ſe pravi pravo Pokoro delati?

Od. Pravo pokoro delati ſe pravi k'Bógu ſe ſpët nasaj podati, od kateriga ſe je eden
ſkusi grëh prózh obérnil, svoje grëhe zhërtiti,
tihiftih ſe rëſnizhnu sgrevatí, ſpovédati,
inu ſa teiſte ſadostि ſturiti.

Pr. Kaj liſhi k'Sakramentu té Pokore?

Od. K' Sakramentu té Pokore liſhi pet ſhtukov.

Pr. Kateri jo leti pet ſhtuki?

Od.

Od. Leti pęt shtuki so : 1. Sprashuvanje tę vějsty. 2. Gręvinga. 3. Naprějvsetje. 4. Spóved. 5. Ta naloshena Pokóra , ali sa-dosti-sturjenje.

a. Od sprashuvanje tę vějsty.

Pr. *Kaj se pravi vejst isprashuvati ?*

Od. Vějst isprashuvati, se pravi, premisiliti, kaj je eden od svoje sadne spóvedi, ali od tigaistiga zhafsa , kadar je sazhel gręh sposnati pregręshil.

Pr. *Kaj se imá sturiti per sprashuvanji te vejsly ?*

Od. Per sprashuvanji tę vějsti se imá nar po-prei světi Duh na pomózh poklizhati, de bi nařas ras-světil, inu sposnati dal , kaj , imu s'zhym smo my greshili , potler se móre pomisiliti.

Sploh.

Ali je eden s'mislio, s'poshelenjam , s'besédami , ali zelu v'djanji greshil. Sraven těga pak se móre tudi sponniti na fórto , inu shtivilu tih směrtnih gręhov, tudi na tě okulistave , katere ta gręh sa enu posnanje vězhi sture , ali pak sprevérnejo.

Poſębnu.

1. Ali je eden super desset sapóvdi bo-shje , ali pęt zerkovne sapóvdi greshil.

2. Ali se eniga, ali vezh lastnih , ali tu-di ptujih gręhov dólshan věj.

3. Ali je děla tē milostí pruti svojmu blishnimu ſkasati, ali (kaj drugiga dobriga, kar je bil dolshán, ſturiti opustil.

4. Ali je dolshnóst svojga stanu ſpólnil, ali ne.

Pr. Na kaj se imá per sprashuvanji teh hudih misél, inu shelá gledati?

Od. Per sprashuvanji téh hudih misél se móre gledati, ali je eden enu radovónu dopadjenje imel, inu per sheláh, ali je eden per volil,aku fe lih tó djanje ny po tem sgodilu.

Pr. Kakú se samóre eden per sprashuvanji te vejſty ſpomniti na ſhtivilu tih fmértnih grehov?

Od. Per sprashuvanji te vejſty se samóre eden na ſhtivilu tih fmértnih grehov ſpómuiti, kadar on pomisli, ali se je ta greh vsaki dan, vsaki teden, ali měſsez sgodil, inu kólikukrat na dan, na teden ali na měſsez.

Pr. Ali si móre eden per sprashuvanji té vejſty kaj veliku persadeti?

Od. Per sprashuvanji té vejſty si móre eden ravnu tóliku persadeti, kólikur per drugih muje vrédnih opravilih.

Pr. Kateri si mórejo per sprashuvanji te vejſty poſebno mujo perloshiči?

Od. Tiisti si mórejo per sprashuvanji té vejſty poſebno mujo perloshiči, kateri ſo fe doltikrat

krat sanikernu, ali slabu spovědali, inu teri svojo vejst malukedaj sprašhujejo.

Pr. Kadaj je sanikernost per sprašhuvanji te vejsty en smértni greh.

Od. Sanikernost per prashuvanji te vejsty je en smértni greh tazhaſs, kadar se eden v' nevarnost postavi en smértni greh posabiti; letó se sgody vezhi dejl per ludeh, kateri dostikrat smértnu greshę, inu se malukadaj spovedo.

b. Od Gręvinge.

Pr. Kaj je grevinga?

Od. Grevinga je enu gnuſſenje nad greham zhes vſe húdu, inu enu nótrajnu shaluvanje zhes reshaleńje boshje, s'enim pravim na- prejvsetjam Bogá ne vezh reshality.

Pr. Kakú móre grevinga vſhafana biti?

Od. Grevinga móre. 1. Nótrajna, 2. Zhesnaturna. 3. Zhes vſe. 4. Gmajn biti.

Pr. Kaku je gręvinga notrajna?

Od. Grevinga je notrajna, kadar ona ny le ſamu v'vustih, ampak tudi v'ſerzi, to je: kadar gręshnik ne isrezhe ſamú s'beſſedami svoje shaluvanje, ampak, kadar je on tu- di v'ſerzi omežhen.

Pr. Kakú je grevinga zhesnatura?

Od. Grevinga je zhesnatura, kadar je gręsh- nik ſkusi gnado ſvētiga Duha, inu is zhes- naturnih urshahov k'gręvingi omežhen.

Pr. *Kadaj je grevinga le sgol natirlih?*

Od. Grevinga je le sgol natirlih ta zhass, kadar se gréshnik le is sgol natirlih urshahov greha sgrëva, inu tigaistiga zherti, koker per eni glihi sa to, ker je on zhafnu nesfrezhen ratal, inu v'shpot, ali v'sbhodo prishal.

Pr. *Ali ta sgol natirlih grevinga samore per Bógu odpuštanje sadobiti?*

Od. Ta sgol natirlih grevinga ne samore per Bógu odpuštanje sadobiti.

Pr. *Kadaj je grevinga zhes vše?*

Od. Grevinga je zhes vše ta zhass, kadar gréshnika vezh grëva, de je Bogá reshailil, koker de bi bil vše na svjeti sgubil.

Pr. *Kakú je grevinga gmejn?*

Od. Grevinga je gmajn, kadar se ona zhes vše grëhe, obeniga vun vsetiga, istegne.

Pr. *Koliku sort je ta zhesnatura grevinga?*

Od. Ta zhesnatura grevinga je dvojna, ta popólnoma, inu ta nepopólnoma.

Pr. *Kaj je ta popólnoma grevinga?*

Od. Ta popólnoma grevinga ju enu shaluvanje inu gnušsenje nad gréham, ker se je Bóg ta narvikshi dobróta, katera se zhes vše lubi, reshailil, sravèn tega móre tudi enu térdnu napréjvsetje biti, Bogá ne vezh reshality.

Pr. *Kakú je sna ta popólnoma grevinga obuditi?*

Od. Ta popólnoma gręvinga se sna' na leto visho obuditi.

Mój Bóg, vši moji dopernešeni grehi mene is ferza gręvajo, sa té, ker sim jest skusi te iste tebe mojga vše lubesni vrędniga Bogá, to narvishki, inu neskonzhno dobróto, katero is ferza lubim, rëshalil. Jest si tèrdnu naprejvsamem s'tvojo gnado moje shivlenje pobolshati, inu rajshi vše, tudi zelú smért preterpeti, koker tebe mójga Bogá, to narvikshi dobróto s'enim gréham vezh reshaliti. Daj meni gnado letó móje naprejvsetje spolniti; Jest tebe prossim sa té skusi neskonzhnu saflushenje tvojga Syna boshjiga, nashiga Gospóda, inu isvelizharja Jésusa Kristusa.

Pr. Kaj je sturiti, kadar se hózhe ena popólnoma gręvinga obuditi?

Od. Kadar se hózhe ena popólnoma gręvinga obuditi, se móre 1. Bóg sa gnado prosliti. 2. Si móre eden k'serzu všeti, kdó je taisti, kateriga je rëshalil. 3. Se móre eden v' obudenji, té gręvinge vezhkrat vaditi.

Pr. Kadaj je zhlovek dolshan eno popólnoma gręvingo obuditi?

Od. Zhlovek je dolshán eno popólnoma gręvingo obuditi: 1. Kadar imá en svét Sakrament prejeti, on se pak v'stani eniga smértninga gréha snajde, inu nima perlóshnosti se spovědati. 2. Vsakikrat, kadar se v'eni smértní nevarnosti snajde.

Pr. Kadaj se imá ſhe fizer popólnoma grevinga obuditi?

Od. Prav nuznu je popólnoma grévingo vſaski dan, ſlaſti pak, prejden ſe ſpat gré, obuditi.

Pr. Kaj ſtury ali doperneſſe popolnoma grevinga?

Od. Popólnoma grévinga doperneſſe odpuſhanje tih gréhov per teh, kateri nimajo perlóshnosti, vender pak terdno vólo, ko ker hitru mogózhe, ſe ſpovédati.

Pr. Kaj je nepopolnoma grevinaga?

Od. Nepopólnoma grévinga je enu zhesnaturnu ſhaluvanje, inu gnuſſenje nad gréham, ſa volo tega, ker je ta gréh ſam na ſebi oſtuden, ali pak, ker on ſhubo tih Nebéſſ, inu vézhne ſhtraſinge tiga peklá ſa ſabo vlézhe; ſraven tega móre tudi enu pravu napréjvſeje biti, Bogá ne vezh rěſhaliti.

Pr. Kaj more ta greshnik, kateri eno nepopolnoma grevingo obudy, ſhe dalej ſluriti?

Od. Ta greshnik, kateri eno nepopólnoma grévingo obudy, móre ſkusi ſaſluſhenje Jéſuſa Kristuſa odpuſhanje svojih gréhov vupati, inu Bogá, koker sažhētnika vše pravize, inu svojga laſtniga opravizhenja lubiti sažhēti.

Pr. Kakú ſe ſna nepopolnoma grevinga obuditi?

Od. Nepopólnoma grévinga ſe ſna na letó viſho obuditi.

Moj Bóg! meni je shal is zéliga mojga férza,
de sim jest tebe ūshalil. Jeſt savershem,
inu sovrashim is férza moje gréhe taku do-
bru sa vólo njih ostudnosti, koker sa volo
tęga, de sim jest ſkusi nję Nebęſsa ſgu bil,
inu pekel ſaſlūhil; inu ravnu kólkajn jest
ta greh sovrashim, inu savérsuem, tólkajn
lubim jest od ſedaj to pravizo, inu tebe o
mój Bóg! kateri ſi ta ſvirik, inu sazhetnik
vše pravize. Jeſt ſavupam od tvoje nefkon-
zhne milosti ſkusi ſaſlūhenje Jeſusa Kri-
ſtusa mojga Isvelizharja odpuſhanje mojih
gréhov, inu ſi terdnu naprej vsamem s'tvo-
jo guado ſa naprej ne vezh greshiti.

Pr. *Kaj je ſadohy ſkusi nepopolnoma grévingo?*

Od. „Susi nepopólnoma grévingo ſe v'ſpo-
vědi, inu ſ'ſpóvedjo tudi odpuſhanje tih
gréhov ſadoby.

Or. *Kaj ſa eno grévingo ſe imá greshnik pomujat
obnditi?*

Od. Aku je lih ta nepopólnoma grévinga k'
ſvětimu Sakramentu té pokore ſadosti, ſe
imá vender greshnik pomujati to popólnomá
grévingo obuditi.

c. Od terdniga naprejvſetja.

Pr. *Kaj je enu terdnu naprejvſetje?*

Od. Enu tèrdnu naprejvſetje, je ena férzha
vóla ſvoje ſhivlenje pobólfhati, inu ne vezh
greshiti.

Pr.

Pr. H'zhem móre perpravlen biti taisti, kateri imá eno serzhno vólo se poboljhati?

Od. Kateri eno serzhno vólo imá, se pobolshti, móre biti perpravlen:

1. Vsih gréhov, tudi té blishne perlóshno-sti, inu nevarnosti k'gréhu se ogniti.
2. Vsim nagnenju k'gréhu superstati, inu vše h'obdershanju té gnade potrzebne mitelne gori vseti.
3. Tó ptuje blagú nasajdati; té pohujshanje, kateru je bilú skusi gréh sturjenu, inu to shkódo, katera se je timu blishnimu na njegóvim poshtenji, na blagi, ali na eno drugo vishó sgodila, spet dobru sturiti.
4. Vsim sovrashim, inu reshalkam is ferza odpuftiti.
5. Vše dolshnósti svojga stanú na tanku społniti.

Pr. Skusi kaj sa ene mitelne samóre greshnik priti k'enimu terdnimu naprejvsetju se poboljhati?

Od. Greshnik samóre priti k'enimu terdnimu naprejvsetju se pobolshti, kadar on:

1. Bogá k'temu sa gnado proksi.
2. Kadar si vezhkrat vrédnost, inu nuz gna-de boshje, katera je zhes vso zhafno dobróto, pred ozhy postavi, inu si napruti shkódo tudi tiga nar majnshiga gréha prav k'serzu vsame, katera shkóda je sa dušho vězhi, koker vše zhafnu hudu.

d. Od Spóvedi.

Pr. *Kaj je spoved?*

Od. „Spóved je enu sgrévanu sposnanje, skusi kateru se gréshnik pred enim k'safslifhanju te spóvedi prav postavljenim Mašnikam svojih sturjenih gréhov obtóshi, de bi od njega odvëso prejel.“

Pr. *Kakú móre spoved vshafana biti?*

Od. „Spóved móre 1. Ponishna, 2. popolno- ma biti.“

Pr. *Kakú je spoved ponishna?*

Od. „Spóved je ponishna, kadar gréshnik s' pravo grévingo, inu s'veliko svojo framoto sam sebe pred spóvednikam obtóshi, vse ne-potrebnu isgovarjanje na stran pusty, inu se njëga sodbi podvërshe, koker se en krivi svojga sodnika sodbi podvzhi móre.“

Pr. *Kakú je spoved popolnoma?*

Od. „Spóved je popolnoma, kadar se gréshnik vših svojih she nikoli spovédanih grékov pred spóvednikam na tanku, odkrito- serzhnu, inu brës hynavshine spóve, takú, koker se on po enim skérbnim sprashuvanjí te vëjsty dolshán snajde.“

Pr. *Kakú je spoved na tanku, odkrito-serzhna, inu bres hynavshine?*

Od. „Spóved je na tanku, odkrito-serzhna, inu bres hynavshine ta zhass, kadar

1. Gręshnik takú dobru tó shtivilu vših smértnih gręhov bres eniga samólzhati, koker tudi te okulistave, katere, ali ta gręh sa sposnanje vęzhi sturę, ali zélú njega sórto sprevérnejo, prav pove; vender ne smę on pershōne, s'katerimi je greshil, nigdar imenuvati, inu se varuvali kaj povédati, kar bi poſhtenu tiga blishniga shkodlivu bilú.

2. Kadar se on tih gręhov, sa katere gvishnu vęj, koker gvishnih, teh pak, na katerih zvibla, pod zviblam spóve.

Pr. Ali velá spóved, kadar greshnik is stráha, ali framoshlivosti na spovedi en smertni gręh samolzhy?

Od. Kadar greshnik en smértni gręh is straha, ali framoshlivosti na spovedi samolzhy, ne velá samu njegóva spóved zelú nizh, ampak en tak greshnik stury she en nov smértni gręh, skusi kateriga on Sakramantu te pokore eno veliko nezhaft stury.

Pr. Kaj móre en tak greshnik sturiti, katéri je na spóvedi en smertni gręh na vše lajh, ali pak is shtraſlive sanikernosti, samolzhal?

Od. Greshnik, kateri je na spóvedi en smértni gręh na vše lajh, ali pak is shtraſlive sanikernosti samolzhal, ny samú dolshan tiga samolzhaniga greha se spovédati. ampak tudi se obtoshiti:

1. Pér kóliku spóvedih, je on letá gręh samolzkal.

2. Móre on vše spóvedi, katere je on po samólzhanim gréhi opravil, inu v' katerih se je on smértnih gréhov obtóshil, po-pólnoma ponoviti.
3. „Se móre spóvedati,aku je on, inu kólikukrat je v' takim stani ta presvëti Sakrament Rěshniga telefsa prejel, inu ali se je letó tudi ob velikanozhnim zhassi sgodilu.
4. Móre on povèdati, ali je tudi druge svète Sakramente v'letim stani prejel.

Pr. Kaj imá greshnik sturiti, kateri je eni smertni greh, ali is nevumnosti, ali is posablivosti samólzhal?

Od. Gréshnik, kateri je en smertni greh, ali is nevumnosti, ali is posablivosti samólzhal; móre ta samolzhani greh per tej pèrvi spóvedi povèdati, zhe se letó sdajzi po spóvèdi, inu mórebiti she pred svetim obhaylam ne móre vezh sturiti.

Pr. Ali nimamo urshoha pèr spóvedi se framuvati, ali bati?

Od. My nimamo urshoha pèr spóvedi se framuvati, ali bati :

1. Ker nass ny bilú sram pred Bógam, kateri vše vidi, gréshiti, inu ker se nismo bali od njega na vèkomaj fèrdamaní biti.
2. Ker je bolšhi svoje gréhe na skrivnim pred „Spóvednikam sposnati, kokèr v' gréhih

hih nepokojnu shiveti, nesrēzhnu vmereti, inu na sōdni dan sa tēga vólo pred zélim svētjam saframuvan biti.

3. Kēr se „Spōvednik sam svojih laſtnih fla-bōſt dolshan vēj, inu sa tēga vólo urshoh imá s'grēshnikam vsmilenje imeti.
4. Kēr je „Spōvednik pod smērtnim graham inu pod nar ojſtrejshimi zhafnimi, inu vēzhnimi ſhtraſingami k' mólzhanju savēsan.

Pr. Kakú se imá greshnik na spōvedi saſtópit datí?

Od. Grēshnik se imá:

1. Na spōvedi všeley rāslózhnu, inu kar je mogózhe s'poſhtenimi besſedami saſtópit datí.
2. Imá on takú 'goveriti, de bō lę samū od „Spōvednika, ne pak tudi od tih okulistojézhih ſliſhan.

Pr. Ali smo dolshny tudi tih malih ali odpusſlivik grehov se spovedati.

Od. Tih malih odpusſlivih grēhov se niſmo dolshny spōvedati, vēnder je letó ſilnu nuznu, inu ſvētuvanja vrējdnu.

Pr. Ali se imá vezhkrat k' spōvedi jiti?

Od. K' spōvedi se imá vezhkrat jiti sa tó:

1. Kēr se vezhkrat grēshy, inu kēr je nevarnu to spravo s'Bogam odlaſhati.

2. Kęt ta pogostna spoved pred nevarnostjo inu perlóshnostjo tiga grëha obvaruje, inu dušho v'gnadi poterdi.

3. Kęt ta pogostna spoved k'zhilstosti, inu zartanju tę vejsty silnu velik i perpmóre.

Pr. Per kaj sa eni starosti so otrozi dolshny k' spóvedi jiti?

Od. Otrozi so dólshny k' spóvedi jiti, kadar vshę k' pameti pridejo, inu so v'ftani tó dóbru od hudiga raslozhiti.

Pr. Kaj je stury poprej, prejden se eden sazhne svojih grehov spoveduvati?

Od. Prejden se eden sazhne svojih grëhov spoveduvati, poklekne doli, sturi sveti krish, inu rezhe k' Spóvedniku: *Jest prossim njih zhastivredni sa sveti shegen, de se bóm mojih grëhov prav inu zhilstu spovedati mogel.*

Pr. Kaj je sturiti po tem, kadar se je shegen od Spóvednika prejel?

Od. Po tem, kadar se je shegen od Spóvednika prejel, se moli, kadar zhass, inu perlóshnost pérpusty, ta ozhitna spóved ali *Confiteor*. Inu imá letá glass: *Jest vbógi grëshni zhlovek se spovem Bogú vfigamogózhnimu, Marij njegóvi viissoku zhastiti Materl, vslim lubim Svëtnikam, inn vjim Boshji Namëstnik, de sim jest od moje sadne spovedi, katero sim (tukaj se imenuje dan te sadne spovedi) doli polóshil, dostikrat, iuu veli.*

veliku gręshil, s' mislio, s' beszedo inu
s'djanjam, slasti pak se jest dolshán dam,
de sim &c.

Tukaj se sazhne na to od sgóraj vkasano
visho, koker se eden pred Bógam dol-
shán věj, svojih gręhov spovedati..

Pr. Kakú je spoved sklene?

Od. Spoved se sklene s'letemi besedami:
Lety, inu vši moji vedeózhi, inu nevedeó-
zhi gręhi, katere sim ali sam dopernesel,
ali urshoh bil, de so jih drugi dopernesli,
mene is ferza gręvajo sató, kér sim Bogá
to nar vězhi inu vše lubesni vręduo dobróto
skusi njé rěshalil. Jest si tudi tèrdnu na-
prej vsamem, ne vezhi greshiti, inu vših pér-
loshnost k'gręhu se varuvati. Jest próssim
nyh zhafty vrędni sa odvęso mojih gręhov,
inu sa eno svelizhansko pokóro

e. Od Sadostí - sturjenja, ali od té nalo-
shene pokóre.

*Pr. Kaj je sastopi skusi Sadosti - sturjenje, ali nalo-
sheno pokore, katera je potrebna k' Sakramantu
te pokore?*

Od. Skusi Sadosti-sturjenje, ali nalosheno po-
kóro, katera je potrzebna k'Sakramantu té
pokóre, se sastopio téiste děla, katere spo-
vednik gręshniku sa vólo tih spovedanih
gręhov sa pokóro naloshy.

*Pr. Sakaj bodo spokorne dela sa te spovedane grehe
naloshene?*

Od.

Od. Sa tē spovedane grēhe bōdo spokorne dēla naloshene sató:

1. De se Bogú sa to nezhaft, katera je bila njemu skusi grēh sturjena, enukóliku sadosti stury.
2. De ġrešnik skusi spokorne dēla ta grēh sam na sebi maſhuje.
3. De bōdo te saſlughene zhafne ſhrafinge greshniku odpushene.
4. De se grēhnik sa naprēj bōl na pomin imá, de takú lóhká supet ne greshy.

Pr. Ali samore zhlovek timu reshale nimu Bogú sadosti sturiti?

Od. Ta zhlovek ne móre fizer is laſtná mozhy timu reshale nimu Bogú sadosti sturiti, sakaj sadosti - sturjenje tiga zhlovenka ne móre reshale nju tē neskonzhne ſvetlosti Boshje nigdar enaku biti; vender sadobę tē po spóvedi od Spóvednika naloshene spokorne dēla, inu tudi tēiste, katere ta sgrevari grēhnik sam radovólnu dopernesse, od tiga neskonzhniga saſlughenja Jesuſa Kristusa svojo vrēdnoſt.

Pr. Sakaj so greshniki ſhe dolshny Bogú sadosti sturiti, po tem, ker je všehe Kristus sa grehe sadosti ſtūril?

Od. Grēhni ki ſo tudi ſhe po tem, ker je všehe Kristus ſa grēhe sadosti ſtūril, dolshny Bo-gu sadosti ſtūriti:

1. Kęr ty, kateri hózhjo Kristusoviga sadosti sturjenja deleşhni ratati, tudi tó svoje perloshiti, inu samy tóliku stariti mórejo, kar jím je mogózhe, de bi sa tó Bogu sturjeno nezhaft, spet sadosti stu-rili.
2. Kęr Bóg gręshnike, katerim on dólgtih gręhov, inu vězhne shtrafinge odpusty, tudi dostikrat s'he zhafnu shtrafa.

Pr. Je Sadost - sturjenje en potrebni shtuk Sakramenta te pokore?

Od. Sadost - sturjenje je en takú potrebni shtuk Sakramenta té pokóre, de bi svunaj ene nemogózhnosti tóistu opraviti, Sakrament té pokóre ne bil popólnoma.

Pr. Kaj sa ene dela bodo v' Sakramenti té pokóre naloshene?

Od. Molitu, post, almoshno dajati, tudi druge spokorne dëla, po vělikósti, inu všahfanji tih gręhov bodo gręshniku sa pokóre naloshene.

Pr. Kakú se imá ta naloshena pokóra opraviti?

Od. Ta naloshena pokóra se ima opraviti:

1. S'ponishnim ferzam.

2. Svestú, taku, koker je bila naloshena.

3. Bres odlashanja, koker hitru je mogózhe.

Pr. Ali se sná, inu se móre Bogú tudi s'he skusi druge, koker skusi te naloshene spokorne dela sadosti sturiti?

Od. Sna se, inu se móre Bogú tudi she fkusí druge dobre děla sadosti sturiti sa té:

1. Kér Spóvednik sa vólo našlie slabósti, inu is drugih pravizhnih urshohov ne nalošhy vselejeno tim gréham prav permjerjeno shtrafingo, de tèdaj greshniku she marškaj ostane sa spokoriti.
2. Kér my po Kristušovi sapóvdi vrëđni sad té pokore pernesti imamo.

Pr. Katere jo té děla, skusi katere je samóre tudi svunaj té naloshene pokore sadosti sturiti?

Od. Té děla, skusi katere se samóre Bogú sa gréhe tudi svunaj té naloshene pokore sadosti sturiti, so susebnu:

1. Molitu, post, almoshno dajati.
2. Druge dobre děla, kateri se is letiga zyl inu konza radovónu dopernefsó.

Pr. Ali je she en drugi mitel snajde sa zhasne shtrafinge sadosti sturiti?

Od. Odpustiki so tudi en mitel sa té zhasne shtrafinge sadosti sturiti.

Pèrstavik od Odpustikov.

Pr. Kaj so odpusliki?

Od. Odpustiki so enu odpushanje téh zhasnih shtrafing, katere bi my po odpushenim dölgí téh gréhov, v'letim shivlenji, ali pak po smerti tèrpeti imeli.

Pr.

Pr. Kaj mórejo katholshki kristjani od odpuslikov vêruvati?

Od. Katholshki kristjani mórejo od odpuslikov vêruvati:

1. De je ta prava Zérku od Jéusfa Kristusa oblast prejela, odpustike vun deliti.

2. De nam je prav nuzau té od Zérkve vùn delene odpustike sadobiti.

Pr. Kdo imá v' tej pravi Zerkvi oblast odpustike vun deliti?

Od. Ta Rimski Papesh sam imá oblast v' zeli Zérkvi odpustike vun deliti, Shkofi pak imajo oblast v'njih Shkofiah, vènder po gvišnih od Zérkve sturjenih postavah téiste vùn deliti.

Pr. Ali je vezh sort odpuslikov?

Od. Eni so popólnoma odpustiki, eni so pak tudi, kateri niso popólnoma.

Pr. Kaj je en popolnoma odpuslik?

Od. En popólnoma odpustik je enu odpushanje vših zhasnih shtrafing, katere je grëshnik saflushil.

Pr. Kaj so ti odpustiki, kateri nijo popólnoma?

Od. Ti odpustiki, kateri niso popólnoma, so tiisti, skusi katere ne bodo vse zhasneshtrafinge, ampak le en dejl od téhistih odpushen. Takushni so: odpustiki od shtiri-desset dny, od eniga, ali od vezh lejt.

Pr. Na kóm so vgruntani odpustiki?

Od. Odpustiki so vgruntani na shazi té Zérvé, kateri v'tim neskonzhnim saflushenji Je-susa Kristusa, v'saflushenji té presvête Dí-vize Marie, inu tih drugih Svejtnikov stoji; letó nam perlasty ta Zérku per dodeleni tih odpustikov.

Pr. Ali nass Zérku skusi odpustike ne odvéshe od dolshnosti sa grehe sadosti sturiti?

Od. Ta Zérku nass ne odvéshe zelú do konza od dolshnósti sa gréhe sadosti sturiti, ona lę hózhe:

1. Duhá té pokóre v'nass obuditi, inu ta aj-fer polónati, k'katerim my spokorne děla opravljamo.
2. Nashi slabósti, in nepremóshnosti na pomózh priti, kateri nam v' zhassi ne perpušt Bogú taku sadosti sturiti, koker bi my mogli.

Pr. Kaj je jhe potreba k'sadoblenju tih odpustikov?

Od. K'sadoblenju tih odpustikov je potreba:

1. De je eden v'štani té gnade.
2. De se te naprej postavlene savše spólnio.

Pr. Ali samórejo odpustiki tudi dušham v' Vyzah kaj pomagati?

Od. Odpustiki samórejo tudi dušham v' Vyzah na višho ene proshnje per Bógu pomagati, kadar so tudi k'letimu zylu, inu konzu dodeleni; tedaj pak mórejo ti shivi té od

Zerkve k'sadoblenju tih odpustikov naprej postavljene dobre dela sa te mertve Bogu gori óffrati.

Fr. Kaj jo odpustiki eniga svetiga lejta, ali Jubileuma?

Od. Odpustiki eniga svetiga lejta, ali Jubileuma so eni popólnoma odpustiki, katere Rimski Papeš v'gvishnih perlóshnostih, inu zhassih s'pošebnimi frajostmi, inu savz-sami dejly.

§. 5. - Od Sakramenta tiga pósledniga Olja.

Fr. Kaj je S. poslednu Olje?

Od. S. póslednu ólje je en Sakrament, v'katerim bolnik s'masilam S. ólja, inu skuši to naprejpisano molitu tiga Mašnika gnado Boshjo k'osdravljenju te dushe, inu vezhkrat tudi tiga shívota sadoby.

Pr. Sakaj bó letá Sakrament to poslednu olje imenuvan?

Od. Letá Sakrament bó to póslednu ólje sató imenuvan, ker se med všimi svetimi masili, katere je našh Isvelizhar svoji Zerkvi vksal, na sadne podély.

Pr. Komu je imá to poslednu olje podeliti?

Od. To póslednu ólje se imá bónikam, kateri so nevarnu bolny, podeliti.

Pr. Kadaj je imá bónikam to poslednn olje podejlit?

Od. Tó póslednu ólje se imá bołnikam, zhe
je le mogózhe, tazhaf s podejliti, kadar so
she popólnoma samy per sebi.

Pr. Kaj dopernesse, ali stury tó póslednu ólje?

Od. Tó póslednu Olje dopernesse, ali stury:

1. Pogméranje té posvèzhujózhe gnade.
2. Odpushanje tih malih, ali tudi tihistih smértnih gréhov, katerih se bolník is ene negréshne posablivosti, ali nepremóshnosti ny spovédal.
3. Odrešhenje od téga, kar gréhi hudiga sabo pernëssó, inu sa sabo popuſte.
4. Mózh skushnjavam, inu fili tiga hudizha supérstati.
5. Pomózh zhes prevelike britkófti savólo té blishne smerti, inu naprëjstojézhe sodbe.
6. Tudi vezhkrat sdrevje tiga shivota, kadar je k'isvelizhanju té dushe.

Pr. Kakii se móre bolník k' póslednimu ólju perpraviti?

Od. Bolník se móre k' póslednimu ólju perpraviti s'eno shivo vero, inu s'térdnim sa-vupanjam na Bogá, s'enim zélim isroženjam v'bóshjo vólo; pred v'sim pak se móre on skusi sveto spoved v'stan té gnade postavit, ali zhe se ne móre spóvedati, pravo grévin-go zhes svoje gréhe obuditi.

Pr. Kolikukrat jmé bolník tó póslednu ólje prejeti?

Od.

Od. Bolnik smę tó póslednu ólje tólikukrat prejëti; kolikukrat se on v'eni novi nevarnosti tē smerti snajde.

Pr. Kdō Jme tó poslednu olje vun deliti?

Od. Tó póslednu ólje ne smę obeden vun deliti, koker Mashniki tē Žerkve; slasti pak je letó tih Fajmashtrov opravilu.

Pr. Je tó poslednu ólje potrebnu k'isvelizhanju?

Od. Tó póslednu ólje ny zélí potrebnu k'isvelizhanju, vender nima bolnik samuditi tóistu prejëti, inu letó sa volo tēh velikih gnad, katere on skusi toistu prejme.

§. 6. Od Sakramenta Mashnikoviga shegnuvanja.

Pr. Kaj je Sakrament tiga shegnuvanja sploh?

Od. Sakrament tiga shegnuvanja sploh, je en Sakrament, slusi kateriga bō témistikim: kateri se k'slushbi tē Žerkve podadó, ena duhovna oblast, inu pošebna gnada dodele na gvišne verhóvne opravila k'zhaſti boſhji, inu k'isvelizhanju tēh duſh prav inu ſvetu opraviti.

Pr. Kaj je Sakrament Mashnikoviga shegnuvanja poſebej?

Od. Sakrament mashnikoviga shegnuvanja poſebej je en Sakrament, skusi kateriga bō tém, kateri bodo k' Mashnikam shégnani, ta oblast takú dobru do tiga praviga shivota.

Jesusa Kristusa, koker do tiga duhovniga shivota, kateri so ti verno dodelena.

Pr. VzheM stoji leta oblast mashnikoviga shegnavanja?

Od. Oblast mashnikoviga shegnavanja stoji v tem, de

1. Mashniki kruh inu vinu v'pravu telu inu kry nashiga Gospoda Jesusa Kristusa spreverniti, inu toistu nebeshkemu Ozhetu gorióffrati samorejo.

2. De ony tim vernoim grehe odpustiti, ali sadershati samorejo.

Pr. Kdo samore mashnike shegnavati?

Od. Le samy Shkofi samorejo mashnike shegnavati.

Pr. Kakú morejo tiifli vshafana biti, kateri mashnikovu shegnavanje prejmejo?

Od. Ty, kateri mashnikovu shegnavanje prejmejo, morejo fusebnu to potrzebno vuzhenost imeti, inu savolo njih zhednosti-polniga shivlenja v'enim dobrim imeni biti.

Pr. Kaj doperne se, ali stury mashnikovu shegnavanje?

Od. Mashnikovu shegnavanje dopernesse, ali stury.

1. Sraven pogmeranja te posvezhujozhe gname, tudi to posébno gnado, skusi katero shegnani mashniki premoshni, inu perpravni postanejo njih zerkovno flushbo prav

prav opraviti, inu Sakramente spodóbnu vùn deliti.

2. Onu vtiſne enu neisbrishlivu snaminje duſhi tih shègnanih, ſkusi kateru bódony od tih drugih věrnih raslózheni, inu k'flushbi boshji na eno laſtno visho perpiſani, sa tega vólo fe maſhnikovu shegnuvanje ne móre vezh, koker enkrat prejeti.

Pr. Je Sakrament maſhnikoviga shegnuvanja potreben?

O. Sakrament maſhnikoviga shegnuvanja ny potreben edynim perfhónam, sa zelo Zérku ak je potreben.

§. 7. Od Sakramenta tiga Sakona.

Pr. Kaj je Sakrament tiga Sakona?

Od. Sakrament tiga Sakona je ena nerasvesliva savęsa, ſkusi katero ſedvę lědig kerfhanske perfhóna móſh inu shena po ſhegi te Zérkve sarozhita, h'katerimu njiuna Bóg ſkusi letá Sakrament gnado dá, de ona dva v'ſvojim sakónskim stani nóter do ſinerti bogabójezha oſtaueta, inu ſvoje otroke po kerfhansku gori redita.

Pr. Kakú imenuje ſveti Paul Apostel letá Sakrament?

Od. Sveti Pavl Apostel imenuje leta Sakrament en velik Sakrament v'Kristusu, inu v'Zérkvi; sató, kér leta Sakrament to duhóvno savęso Kristusovo ſ'ſvojo Zérkujo poméni.

Pr. *H*ekaj sa enimu zylu inu konzu je **Sakon** nôter postavlen?

Od. Sakon je nôter postavlen:

1. K'gmieranju zhloveshkiga rôda.
2. K'gmajn inu nasprutni pomôzhi tih sарozhenih.
3. K'mitelnu super nespodôbnu poshelenje tiga messá.

Pr. Je **Sakon** potreben?

Od. Sakón je sploh k'gmieranju zhloveshkiga rôda potreben, ne pak sa v'sakiga zhloveska posébej, sakaj lédig stan je sa edyne pérshóne bol popólnoma.

Pr. *Kaj dopernesse ali stury Sakrament tiga Sakóna?*

Od. Sakrament tiga Sakóna dopernesse ali stury sraven pogmieranja tè posvêzhujózhe gna-
dë leto posébno.

1. De sakónski ludje brûmnú nôter do smér-
ti vkupéj shive.
2. De ony svoje otrozhizé v'strukhi boshjim
gori redë.

Pr. *Kaj hózhe Zérku od pershon, katere v' sakon
stópio, imeti?*

Od. Zérku hózhe od pershon, katere v' sakon stópio, imeti:

1. De med njimi ny obeniga sadershika :
2. De ony is takiga zyl' inu konza, kateri
je timu goripostavlanju permérjen, v'letá
stan stópio.

3. De se ony tudi v' strahi boshjim s' eno
zhisto vejstjo v'letá stan podadó, iuu sa
tęga vólo poprej k'spóvedi, inu k'svęti-
mu obhaylu gredó.

Pr. Kaj mórejo sturiti, kateri v'sakon stópio?

Od. Ty, kateri v'sakon stópio, si mórejo po
trójnim eklizhi sakónsko sveistobo v'prizho-
dvęh prizh, inu njih lastniga Fajmashtra
oblubiti, inu se porozhiti pustiti.

Pr. Katere so té dolshnosti tih sakónskih pruti eni-
mu drugimu?

Od. Tę dolshnosti tih sakónskih pruti eni-
mu drugimu so:

1. De ony myrnu, inu po keršanskú vku-
pej shivę

2. De mósh svojo sheno, koker svój lastni
shivot lubi, redy, inu varuje, shena pak
se v'pravizhnih rězħęh móshu pokór-
na skashe.

3. De eden tiga drugiga v'teshavah ne
sapusty, ampak obá svęsta noter do smerti
vkupej ostaneta.

Pr. Katere so dolshnosti tih sakónskih pruti njih
otrokam?

Od. Dólshnosti tih sakónskih pruti njih otro-
kam so: de ony těiste po keršanskú gori-
redę, inu sa njih vęzhnu, inu zhasnu shiv-
lenje skérbe.

PETA POSTAVA.

Od Kèrfshanske Pravize.

Pr. **K**aj je kerfshanská praviza?

Od. Kerfshanská praviza je, de se tiga hudi-
diga varujemo, inu dobrú stúrimo.

Pèrvi dejl té kerfshanské Pravize:
Varuj se hudiga.

Pr. **K**ateri je ta pèrvi dejl kerfshanské pravize?

Od. Ta pèrvi dejl kèrfshanské pravize je:
Varuj se hudiga.

Pr. **K**aj je to hídu?

Od. Tó pravu, inu edynu hídu je ta gréh.

Pr. **K**aj je ta greh sploh?

Od. Ta gréh sploh je enu radovolnu prelom-
lenje boshje sapóydi.

Pr. **K**óliku sort je ta greh?

Od. Ta gréh je dvójni. 1. Ta poerbani gréh,
inu 2. Ta lastni, ali pershónski gréh.

§. I. Od tiga poerbaniha gréha.

Pr. **K**aj je tu poerbani greh?

Od. Ta poerbani gréh je taisti gréh, kateriga
je Adam v' Paradishi, inu my v' Adamu
sturili, inu kateriga smo my od njega poer-
bali.

Pr. Od kôd imá ta poerbani grêh svoje imé?

Od. Ta poerbani grêh imá svoje imé od tód, kér zhlovek, kateri od Adama pride, letá grêh poerbba, inu njega shtrafinge, inu vše, kar hndiga sabo pernesse, terpeti móre.

Pr. Kaj so shtrafinge tiga poerbaniga greha sa ene, inu kaj en hndiga sabo pernesse?

Od. Kar ta poerbani grêh hndiga sabo pérnesse, inu njega shtrafinge sò: Sguba té posvezhujozhe gnade, tmert, nagnenje k'hudimu, supernost k'dóbrimu, veliku rëv, inu nadlög.

Pr. Je Maria Diviza tudi Adamov grêh poerbala?

Od. Ta Zérku ny fizer zhes letó kóker en Artikel té Vère nizh rès-fodila, ona vender sa dobru vsame ta vuk, kóker eno brumno maningo, de je bila Maria Mati Boshja bres poerbaniga grêha spozhetja; Ja ona zélù prepove ta naspruti postavleni-vuk dershati, ona obhaja na eno susebnu pras-nizhno visho ta Prasnik njéniga Spozhetja, inu je sa ta dan velike odpustike dodejlila.

§. 2. Od lastniga, ali pershonskiga grêha, inu njegovih sôrt.

Pr. Kaj je ta lástni grêh?

Od. Ta lastni grêh je enu prelomlenje boshje postave, katèru grêshnik sam radovólnu doperneisse.

Pr. Kakú se she imenuje ta lastni grêh?

Od. Ta lastni grēh se imenuje tudi ta pérshōnski grēh k' raslózhiku tiga poerbaniga grēha, kateuiga Adamovi nuki niso samy sturili.

Pr. Kakú bō ta lastni, ali pershōnski grēh sturjen?

Od. Ta lástni, ali pershonski grēh bō sturjén s'mislio, s'bessedo, inu s' djanjam, ali s' opushenjam tēga, kar sino dolshny sturiti.

Pr. Kaj je sa en ráslozhik med lastnimi grēhi?

Od. Raslózhik med lastnimi grēhi je letá; ne kateri so naglavni, ali smértni grēhi, ne kateri pak majhini, ali odpustlivи grēhi.

Pr. Ali se imá že en raslózhik tih gréhov merkati?

Od. Se imá tudi en raslózhik med lastnimi, inu ptujimi grēhi merkati.

Pr. Kaj so ti lastni grehi?

Od. Ti grēhi, katere eden sam stury; so lastni grēhi.

Pr. Kaj so ptuji grehi?

Od. Ptuij grēhi so tristi, katere sizer samy nesturimo, katerih pak my krivy ratamo, zhe my druge k'temilitim napęlemo, ali zhe jih nasaj ne dershimo, kadar sino dolshny, ali v'štani letó sturiti.

Pr. Kaj je smertni grēh?

Od. Smértni grēh je enu tefhku al veliku prelomlenje Boshje postave.

Pr. Kaj shkoduje smertni grēh?

Od.

Od. Škusi směrtni grěh bó dusha ob du-kóvnu shivlenje, tó je: ob tó posvezhu-józho gnado Boshjo obrópana, zhlověk postane en sovrashnik Boshji, inu kri-v vězhne směrti.

Pr. Kaj sa emi se imenujejo ti mali, ali odpustliví grehi?

Od. Ti mali, ali odpustliví grěhi se imenujejo tě male prelomlenja Boshje postave.

Pr. Ali nam sa tó, ker so ti mali ali odpustliví grehi lé majhine prelomlenja, nima mar bit tehifstih se ogniti.

Od. Aku so lih ti mali, ali odpustliví grěhi lé majhine prelomlenja, se móremo my vender pomujati, kar nam je mogózhe, tehifstih se ogniti, sató

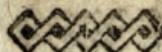
1. Ker so ti mali, ali odpustliví grěhi, de bi s'he taku majhini bily, vender všelev enu rěshalenje Boshje.

2. Ker bi mógli perpravleni biti rajshi vše preterpěti, koker Bogá tudi s'tim nar majnšhim grěham reshaliti.

3. Ker ti mali grěhi, aku lih grěshnika ob posvezhujózho gnado ne obrópajo, vender tó dodelenje drugih pomagajózhih gnad nasajdershę, inu taku grěshnika s' zhassam s'he k'vězlim grěham napělejo.

Pr. Katere so té mnoge s'orte laſtih grehov?

Od. Tě mnoge s'orte laſtih grehov so:

1. Ti sđem naglavni grëhi.
2. Ti sħešt grëhi super svētiga Duhā.
3. Ti sħtiri v'Nębu vupiżzhi grëhi.
4. Ti devet ptuji grëhi.

a. Od tih sđem naglavnih grehov.

Pr. Kateri so ti sđem naglavni grëhi?

Od. Ti sđem naglavni grëhi so lety:

1. Napuh, ali óffert.
2. Lakomnost.
3. Loternia, ali nezhifost.
4. Nyd, ali nevofhlivost.
5. Shertje, ali senagóltnost.
6. Sèrd ali jësa.
7. Lenoba.

Pr. Sakaj se imenujejo leti grehi naglavni grehi?

Od. Leti grëhi se imenujejo naglavni grëhi sató, kér en fléherni od tħiġistih je takú rekózh ena glava, ali svirk veliku drugih grehov, kateri od njega pridejo.

Pr. Kaj je napuh ali óffert?

Od. Napuh, ali óffert je enu preveliku samo-svojnu flitmanje, inu enu nesmašnu posħelenje tè visokosti.

Pr. Kaj pride is napuha, ali ófferti?

Od. Is Mapuha, ali ófferti pride nesmašna samo-svojna lubesen, zhafti-lakomnost, bahanje, ali

ali lastna livala, sanizhuvanje Bogā, tē vēre
tē Zērkvē, inu tiga blishniga, ardria, pre-
piranje, inu kręg, terdovratnost, nepo-
kórfshina, hynavfhtvu, kriboverstvu.

Pr. Kaj je lakomnost?

Od. Lakomnost je enu nesmasnu poshelenje
dnarjov, inu blagá.

Pr. Kaj pride is laskomnosti?

Od. Is lakomnosti pride nepokoj, prekanenje,
inu golušia, kriviza, isdajanje, krive pér-
sege, nevsmilenje, oterpenje tiga serzā.

Pr. Kaj je loternia, ali nezhistrost?

Od. Loternia, ali nezhistrost je enu nesmasnu
poshelenje tih mēsēnih lushtov.

Pr. Kaj pride is loternie?

Od. Is loternie pride slepota tē pameti, silne
shele zhasniga shivlenja, posablenje na Bo-
ga, na smert, inu na prihόdno sodbo, sza-
ganje tō vēzhnu isvelizhanje doſezhi.

Pr. Kaj je nyd ali nevoshlivost?

Od. Nyd ali nevoshlivost je enu shaluvanje
savōlo tiga dóbriga, kateru se timu blishni-
mu gody, koker dē bi tóistu naſlii lastni
ſrēzhi, ali blagu ſhkoduvalu.

Pr. Kaj pride is nevoshlivosti?

Od. Is nevoshlivosti pride sashmaganje, ali
krivu obdolshenje, opravlanje, kriva ſodba,
ſovrashtvu pruti blishnimu, veselle, kadar

se njemu ludú, shalost, kádar se njemu dobru gody.

Pr. Kaj je shertje, ali Jenagóltnost?

Od. Je enu nesmasnu poshelenje té jedy, inu pyazhe, inu ena nesmasna jéd, inu piazha.

Pr. Kaj pride is shertja inu senagóltnosti?

Od. Is shertja, inu senagóltnosti pride rasvus-danu sadershanje, krég, nesramnost, nezhifost, sapravlanje tiga zhassa, inu premoshenja, sguba tiga sdravja, oflabenje mo-zhy té dushé.

Pr. Kaj je ferd ali jesa?

Od. Je enu nesmasnu rasdrashenje tiga férza, inu shela se mašluvati.

Pr. Kaj pride is jese?

Od. Is jese pride: sovrashtvu, omamlenje té pameti, nevola, krég, inu prepiranje, sa-fhaganje, inu klétu, poboj, inu vbyanje.

Pr. Kaj je lenoba?

Od. Lenoba je ena toshlivošt, inu gnuſſenje v'rezhéh, katere Bogá, inu isvelizhanje naſhe dushe amtizhejo.

Pr. Kaj pride is lenobe?

Od. Is lenobe pride sanikérnost v' flushbi boshji, samúda tih k'sadoblenju boshje gna-de, inu vězhniga isvelizhanja potrébnih mitelnov, shalost, zagovitnost, nepokóra, fzaganje.

b. Od tih šhest grēhov super svētiga Duhá.

Pr. Kateriso ti šhest grehi super svetiga Duhá?

Od. Ti šhest grēhi super svētiga Duhá so lety:

1. Ferběshinu na boshjó milost greshiti.
2. Na boshji milosti szagati.
3. Sposnani keršanskí rēsnizi se superstaviti.
4. „Svojmu bratu, ali blishnimu sāvolo boshje gnade nevoshliv biti.
5. Pruti dobrimu k'isvelizhanju pomagajózhimu opominuvanju enu otěrpnú serze imeti.
6. V'nepokóri naprějvsetnu ostatí.

Leti grēhi bodo tešhkú ali zelú ne, ne v'letim, ne v'unim shivlenji odpusheni.

Pr. Kaj se pravi super svetiga Duha greshiti?

Od. Super svetiga Duhá greshiti se pravi: dobróto, inu gnado boshjo, katera bō svētimu Duhu, kóker enimu svirku vliga dobriga, susebnu perlaſtnena ſkusi eno naprějvsetno hudobio, inu sanizhuvanje savrezhi.

Pr. Sakaj se pravi, de bodo grehi super svētiga Duhá tešhku, ali zelu ne, ne v'letim, ne v'unim shivlenji odpusheni?

Od. De grēhi super svētiga Duhá tešhkú, ali zelú ne, ne v'letim, ne v'unim shivlenji odpusheni ne bodo, se sató pravi; kér věžai

zhi dęjl en tak gręshnik nōter do konzate
mitelne svojga isvelizhanja s'hudobio, inu
sanizhuvanjam savershe.

c) Od tih shtirih v'Nębu vpięzhih grę-
hov.

Pr. Kateri so ti shtirje v'Nebu vpięzhi grehi?

Od. Ti shtirje v'Nębu vpięzhi grehi so:

1. Naprejvsetnu vbyanje.
2. Ta mutafti, ali sodomitarski gręh.
3. Dolitrenje tih vbógih, vdów, inu firót
ali sapušhenih otrók.
4. Kadar se dęlavzam, inu najemnikam ta
saflusheni lón nasajdershy, ali doliterga.

*Pr. Sakaj se leti shtirji grehi imenujejo v'Nebu
vpięzhi?*

*Od. Leti shtirji gręhi se imenujejo v'Nębu
vpięzhi sató:*

1. Kęr je od flęherniga is teliſtih v'svetim
Pismi, kęr bó ód njih govorjenu, ozhitnu
rezhenu, de v' Nębu na maſhuvanje
vpiejo.
2. Kęr bó skusi těiste boshja praviza na
eno fusebno visho k' ſhtrafanju obudena.

d) Od tih devęt ptujih gręhov.

Pr. Kateri so ti devęt ptutji grehi?

Od. Ti devęt ptuji grehi so:

1. K'gręhu ſvętuвати.

2. Drugim grëshiti velevati.
3. V'drugih grëhe pèrvoliti.
4. Druge k'grëhu napelati, ali nadrashiti,
5. Drugih grëhe hvaliti.
6. K'grëhu mólzhati.
7. Grëhe preglédati.
8. Téhistih se déléshen sturiti.
9. Teiste sagovarjati.

Pr. Kakú ratamo my ptujih grëhov krivy, ali déleshni?

Od. My ratamo ptujih grëhov krivy, ali déleshni, kadar smo my krivy, de bodo od drugih ali sturjeni, ali všaj ne opusheni.

Pr. Sakaj smo my dólshny tó. hudu vbraniti, zhe samoremo?

Od. My smo dólshny, zhe samoremo, tó hudu vbraniti: 1. Is dólshne lubësni pruti Bogú, kateri bo skusi grëh reshalen. 2. Is lubësni tiga blishniga, kateri sam sebi skusi grëh shkoduje, 3. Tudi vezhkrat is dolshnosti našhiga stanu.

**Drugí Dejl té keršhanske Pravize: Stu-
ri dobru.**

Pr. Kateri je ta drugi dejl keršhanske pravize?

*Od. Ta drugi dejl kérshanske pravize je: Stu-
ri dobru.*

Pr. Kaj je tó dobra?

Od. Tó dobru je vše, kar je po Boshji postavi.

Pr. Kaj je po Boshji postavi?

Od. Tę zhędnosti, inu dobre dęla so po Boshji poftavi.

Pr. Kaj je ta keršanska zhędnost sploh?

Od. Ta keršanska zhędnost sploh je en dar, kateriga Bóg dušhi s'tó posvezhujózho gna- do nóter vlye, de bi zhloveshko vólo k' takim djanjam premóshno, inu nagneno stu- ril, katere so po postavi Jéususa Kristusa, inu vredne tiga vęzlniga shivlenja.

Pr. Ali je vezh sort teh zhędnost, katere en kristjan v'djanji skasati móre?

Od. Ja, je vezh sórt těch zhędnost, katere en kristjan v'djanji skasati móre; ene so Boshje zhędnosti, inu ene so zhędnosti tiga sadér- shanja:

§. I. Od těch Boshjih zhędnost.

Pr. Kaj so Boshje zhędnosti?

Od. Boshje zhędnosti so těiste, katere Boga sa- njih nar blishnishi zyl, inu konez imajo.

Pr. Katere so te Boshje zhędnosti?

Od. Véra, Vupanje, inu Lubesen so tě try Boshje zhędnosti.

Pr. Ali je zhlovek dolshan v'teh tręh Boshjik zhędnostih je vaditi?

Od. Zhlovek je dolshan se v'teh tręh Boshjik zhędnostih vaditi.

Pr. Kadaj je zhlovek posebnu dolshan te try Boshje zhędnosti obuditi?

Od. Ta zhlovezek je dolshan pod směrtnim gréham tē try Boshje zhědnosti obuditi.

1. Koker hitru k'pameti pride.

2. Vezhkrat v' svojm shivlenji.

3. Ob zhassi ene silne skushnjave super le-te zhědnosti.

4. V'nevarnosti tiga shivlenja, inu na směrt-ni pósteli.

Pr. Kakú se sna Véra obuditi?

Od. Vera se sna na leto visho obuditi:

Jest věrujem v'tebe pravi trójni edyni Bóg: Ozhe, Syn, inu světiDuh, kateri sie'vše stvaril, kateri vše ohranish, inu vishash; kateri té dobrú polónash, inu té hudu štрафath. Jest věrujem, de je Syn Boshji zhlovezek postal, de bi nass skusi svojo směrt na krishi odřeshil, inu de nass světiDuh skusi svojo gnado posve-zhuje. Jest věrujem, inu spósnám vše, kar si Ti, oBóg, rasodel, kar je Jésus Kristus vuzhil, kar so Apóstelní pridiguvali, inu kar nam ta světa Rimska kathólfhka Zerku sa věruvati napřej postavi. Vše letó věrujem jest sató, kér ti o Bóg! sita vězhna inu neskonzhna resniza, inu modróst, katera ne móre ne golfati, ne golfana biti. O Bóg pogměraj mojo věro.

Pr. Kakú se sná vupanje obuditi?

Od. Vupanje se sna na letó visho obuditi:

Jest vupam, inu se sanessem na tvojo neskonzhno dobróto, inu milost, o Bóg! de hósh

ti meni ſkusi tó ncf konzhnu ſaſluſhenje tvojga
edyniga Syna Jéſusa Kriſtusa v'letim ſhi vlenji
tó ſposnanje, pravo gręvingo, inu odpuſhanje
mojih grehov, po ſmerti pak tó vęzhu isve-
lihanje dał, inu dodęli tebe od obližhja do
obližhja ględati, inu lubiti, inu bres konza
vſhivati: Jeſt vupam tudi od tebe tę potrebne
mitelne vše letó doſezhi: Jeſt vupam letó od
tebe sató, ker ſi ti letó oblubil, kateri ſi vſi-
gamogózhen, ſvęſt, bres konza dobrótliv
inu miloſtiv. O Bóg potérdi moje vupanje.

Pr. Kakú ſe sna Lubesen obuditi?

Od. Lubesen ſe sna na leto visho obuditi:

O mój Bóg! jeſt tebe lubim is zeliga mojga
ſerza zhes vše, ker ſi ti ta narvikſhi dobróta,
bres konza popólnoma, inu vše lubęſni vrëden,
jeſt tebe lubim tudi sató, ker ſi ti pruti meni
inu vſém ſtvarem neisgruntanu dobrótliv.
Jeſt voſhim is zeliga ſerzá, de bi jeſt tebe
ravnu takú mozhnu lubil, koker ſo te tvoji
nar ſvětjſhi ſluſhabniki lubili, ali koker te
ony ſhe ſdaj lubio, ſ'njih lubęſnio ſklęneni
jeſt mójo nepopólnoma lubęſen, pogmeraj jo
v'meni, o nar dobrótlivſhi Gospód, zhe dalej
vezh inu vezh. Ker tèdaj tebe is ſerza, inu
zhes vše lubiti ſhelim, in ſe ſavólo tega tèr-
dnu pomujam, je meni is ſerza ſhal, de ſim
jeſt tebe mojo nar vikſhi dobróto, katero
zhes vše lubim, tebe mojga ſtvarnika, Od-
reſhenika, inu Posvezhuvača, ráſíferdil, mene
gręva, de ſim gręſhil, de ſim jeſt tebe mojga

wfigamagózhmiga Gospóda, mojga nar bólshiga Ozhetá reshali. Jeſt si těrdnu naprejvsamem, vše gréhe, inu hude perlóshnosti opustiti, teh sturjenih pregréh zhe dalej ból se sgrévati, inu nikoli vezh super twojo presvęto vólo kaj sturiti. Vsami mene supet gori sa twojga otroka, inu dodeli meni to gnado k' spólnenju letiga mojga naprejvsetja Letó prósim jeſt od tebe skusi to neskonzhnu safsluſhenje twojga Boshjiga Syna naſhiga Gospóda, inu Isvelizharja Jęſusa Kristusa. (*)

§. 2. Od zhędnost tiga sadershanja.

Pr. Kaj so zhędnosti tiga sadershanja?

Od. Zhędnosti tiga sadershanja so těiste, skusi katere se sadershanje eniga kristjana taku ravna, de je Bogú dopadlivu.

Pr. Kaj sa ene so med zhędnostmi tiga sadershanja, katere en kristjan v'djanji skasati móre, te poglavitne zhędnosti?

I 3

Od.

(*) Benedikt ta XIII. tiga imena Rimski Papeſh je vſim, inu enimu ſlěhernimu, kateri lete try boshje zhędnosti obudi, kolikukrat koli, ali s'kar koli sa enimi bessedami fe letó od njih sgody, zhe fe le ta pravi zyl inu konez te vere vupanja, inu lu- bęſni sadosti isrezhe. ſedem lejt ódpustika dodej-lil. Zhe fe pak eden en zel męſez v'letih treh boshjih zhędnostih vadi, inu sraven tega tudi onkrat spovę, inu obhaja: sadoby on ne samú ob timistim zhassi, ampak tudi na ſmerkno uro popólnoma odpustik, katériga on sam sa febe, ali pak sa dushe v'Vyzah oberniti sna. Vſe letó je tudi Benedikt ta XIV. v'lejti 1756. poterdlil.

Od. Med zhēdnostmi tiga sadershanja, katere en Kristjan v'djanji skasati móre, so shtiri poglavitne zhēdnosti: 1. Sastopnost, ali rasumnost. 2. Smasnost 3, Praviza. 4. Mózh, ali terdnost.

Pr. *Kaj je ta keršanska sastopnost, ali rasumnost?*

Od. Ta keršanska sastopnost, ali rasumnost je ena zhēdnost, skusi katero kristjani tē k' isvelizhanju perpravne mitelne isvólio, inu ponuzajo, inu opustē tó, kar sadoblenje tigaistiga nasajdershy.

Pr. *Kaj je keršanska smasnost?*

Od. Keršanska smasnost je ena zhēdnost, katera v'kristjanu tó nèsmasnu nagnenje k' gréhu nasajdershy, inu njemu lę perpusty tó zhafnu s'mafso vshivati.

Pr. *Kaj je keršanska praviza?*

Od. Keršanska praviza je ena zhēdnost, skusi katero en kristjan tóistu spólni, kar je Bogú, inu timu blishnimu dolshan.

Pr. *Kaj je keršanska mózh, ali terdnost?*

Od. Keršanska mózh, ali terdnost je ena zhēdnost, skusi katero se en kristjan is lubénsni boshje tiga dóbriga per vseh sadershi-kih, inu teshavah podstópi, inu tóistu dopernesce, tudi vse rajshi preterpy, ja svoje premoshenje inu shivlenje sguby, koker de bi kaj sturil, kar je super boshjo postavo.

Pr. *Katere zhēdnosti so tim jedmim naglavnim gréham super postavlene?*

Od.

Od. Ponishnost je napuhu, ali offerti 'super pošlavlena.

Radudajanje lakovnosti.

Zhistost loterniji.

Lubesen nevoshlivosti.

Smasnost shertju, ali senagoltnosti.

Poterpeshlivost jesi.

Ajfer v'dobrimu lenobi.

Pr. Kaj je ponishnost?

Od. Ponishnost je ena zhednost, skusi katero eden sam od sebe, inu svojih lastnosti prav sredi, inu ne gleda po shegi tih napihnenih, le samu na svoje lastne vissokosti, inu satega volo sam na sebe veliku dershy, ampak veliku vezh svoje slabosti, inu pomanjanja sposna, inu se sa tega volo ponisha.

Pr. Kaj je radudajanje?

Od. Radudajanje je ena zhednost, katera se v'djanji skashe, kadar eden potrebnim ludem od tiga svojga rad, inu po svojim premoshenji podely.

Pr. Kaj je zhistost?

Od. Zhistost je ena zhednost, katero eden v'djanji skashe, kadar se od vseh prepovedanih, inu neperpuštenih messenih lufhtov, v'mislih, v'besedah, inu v'djanji sdershy.

Pr. Kaj je lubesen?

Od. Lubesen je ena zhednost, skusi katero eden nad tem, de drugim dobru grę, vse dopadjenje imá, inu she sraven perpomore.

Pr. *Kaj je smasnost?*

Od. Smasnost na to visho, koker je shertju; ali senagolsnosti superpostavlena, je ena zhednost, skusi katero eden timu nesmasnimu poshelenju jedy, inu pyazhe super stoji, inu obdóje smasnui vshiva.

Pr. *Kaj je poterpeshlivost?*

Od. Poterpeshlivost je ena zhednost, skusi katero eden te supernosti s'podanjam v'volo Boshjo prenese.

Pr. *Kaj je ajfer v'dobrimu?*

Od. Ajfer v' dobrimu je ena zhednost, katera se v'djanji skashe, kadar se eden pomuja vse sturiti, kar Bogá, inu isvelizhanje svoje dushe aintizhe..

§. 3. Od tega kar she vezh h'kershanski Pravizi slishi.

Pr. *Kaj slishi she vezh h'kershanski pravizi?*

Od. H'kershanski pravizi slishio tudi te dolshnosti, katere nam je Kristus susebnu narozhil.

Pr. *Kaj sa ene so te dolshnosti, katere nam je Kristus susebnu narozhil?*

Od. Te dolshnosti, katere nam je Kristus susebnu narozhil, so letę:

1. Narpoprej Boshje krajlestvu, inu njeg pravizo yskati.

2. Sam sebe satajiti.

3. Svój krish nossiti.
4. Sa Kristusam hoditi.
5. Krotak inu pohleven biti,
6. Sovrashnike lubiti, dobru sturiti tem,
kateri naš sovrashio, moliti sa teiste,
kateri naš reshalio, inu preganjajo.

§. 4 Od tih óssem Isvelizhanstvov.

Pr. *Kaj slishi she vezh h'kerjhanski pravizi?*

Oz. H'kerjhanski pravizi slishio tudi teiste óssem imenitne zhědnosti, katere je Kristus naš Gospód na gorri vuzhil, inu savólo katerih je on tiga zhlověka isvelizhaniga imenuval; inu so letę:

1. Isvelizhani so ti vbogi v'Duhu, sakaj njih je Neběshku krajlěstvu.
2. Isvelizhani so ti krotki; sakaj ony bodo semlo posědli.
3. Isvelizhani so ti shalostni, sakaj ony bodo potrōshtani.
4. Isvelizhani so ty, kateri so lazjni, inu shějni pravize: sakaj ony bodo nasiteni.
5. Isvelizhani so ti milostivi: sakaj ony bodo milost dosěgli.
6. Isvelizhani so ty, kateri so zhifstiga serzá: sakaj oni bodo Bogà glédali.
7. Isvelizhani so ti myrni: sakaj ony bodo otrozi Boshji imenuvani.

3. Isvelizhani so ty , kateri sa pravize vólo
preganjanje terpę : sakaj njih je nebešh-
ku kraj ēstvu.

§. 5. Od dobrih děl, inu njih saflu-
shenja.

Od dobrih děl sploh.

Pr. Kaj so dobre dela eniga kristjana?

Od. Dobre děla eniga Kristjana so djanja , ka-
tere so Bogú dopadlive , inu sa kristjana ,
kateri jih dopernesse , saflushenja vrđne.

Pr. Hžém so dobre dela potrebne?

Od. Dobre děla so potrzebne k' isvelizhanju ,
sakai bres dobrih děl je vēra mertvá.

Pr. Kaj se saflushi skusi dobre déla?

Od. Skusi dobre děla se saflushi od Bogá po-
gmēranje tē posvezhujózhe gnade , vēzhne ,
inu zhafne plazhila , katere je Bóg sgol is
gnade tēmīstim oblubil , kateri dobrū sture.

Pr. Ali samore zhlovek is läsne mozhy dobre dela
dopernashati?

Od. Dobre děla , katere so k'isvelizhanju po-
trēbne , inu per Bógu saflushenja vrđne ,
ne samore zhlovek is lastnè mozhy , ampak
le s'pomozhjó gnade bōshje dopernashati.

Pr. Kakú morejo dobre dela vjhafane biti , katere bi
mogle per Bogu vēzhniga shivlenja vredne biti?

Od. Dobre děla , katere bi mogle pér Bógu
vēzhniga shivlenja vrđne biti , se mó-
rejo sturiti:

1. V'ftani tē gnade.

2. Radovólnu.

3. Ne is sgol naturfskiga, ali nezhiměrniga zyl inu konza, ampak susebnu sa vólo Bogá.

Od dobrih dēl posébej.

Pr. Katere jo te nar imenitnishi dobre déla?

Od. Tē nar imenitnishi dobre dēla so: Moliti: postiti, almoshno dajati.

Pr. Sakaj se imenujejo lete try dobre dela té nar imenitnishi?

Od. Moliti, postiti, inu almoshno dajati se imenujejo tē nar imenituishi dobre dela sató, kęr vše, kar se samore dobriga, inu saflusjenja vrëdniga sturiti, k'enimu od letih tręh dobrih dēl slishi.

Pr. Kaj se saftópi tukaj skusi molitu?

Od. Skusi molitu se saftópio tukaj vše brumne djanja, skusi katere se Bóg inu njegóvi Svetniki zhaftę.

Pr. Kaj se saftópi skusi post?

Od. Skusi post se saftópi ne samú po poveli tē Zerkve, ali tudi radovólnu, perjedi, inu pyazhi sebi kaj pertergati, ampak se tudi pravi, po govorjenji svétiga Písma druge spokorne dēla dēlati, inu od gréhov se siershati.

Pr. Kaj se saftópi skusi almoshno dajanje?

Od.

Od. „Skusi almoshno dajanje se saftópio vse te-
leſne, inu duhovne dela te milosti.

Pr. *Katere so té teléſne dela te milosti?*

Od. Tę teleſne dëla te milosti so letę sedem:

1. Lazhne naſititi.

2. Šejne napoſiti.

3. Popótnike prejēmati, ali prehozhitı,

4. Nage oblezhi.

5. Bólnike obyſkati.

6. Jetnike rěſhiti.

7. Merlizhe pokopati.

Pr. *Katere so te duhovne dela te milosti?*

Od. Tę duhovne dëla te milosti so letę sedem:

1. Gréſhnike posvariti.

2. Nevmetalne, ali nevumne podvuzhitı.

3. Tém, kateri zviblajo, prav světuvati.

4. Tę shalostne odshaliti, ali potrōſhtati.

5. Krivizo volnú terpeti.

6. Tém, kateri naſs reshali, rad odpustiti.

7. Sa shive, inu mertve Bogá proſiti.

Pr. *Kateri so ti Evangelski sveti?*

Od. Leti tryę so ti Evangelski sveti:

1. Radovónu vboſhtvu. 2.) Vědna zhi-

ſtoſt. 3.) Stanovitna pokórſhina pod enim

duhóvnim poglavjarjam.

Pr. *Sakaj se imenujejo leté try rezhy Evangeljski sveti?*

Od. Letę try rezhy se imenujejo Evangeljski sveti sató, kjer niso od Kristusa v' Evangeliji posebnim perščonam sapovčdane, ampak le svetuvane.

PERSTAVIK

Od teh štirih póslednih rèzhy.

Pr. *Katere so té štiri posledne rezhy?*

Od. Te štiri pósledne rezhy so: Smert, Sodba, Pekel, inu Nebeschku krajleſtvu.

a. Od Smerti.

Pr. *Kaj je Smert?*

Od. Smert je odložhenje té duſhe od shivota.

Pr. *Ali morejo vsi ludje umrēti?*

Od. Vsi ludje mórejo umrēti.

Pr. *Od kod pride, de vsi ludje umrēti mórejo?*

Od. De vsi ludje umrēti mórejo, pride od gréha, kateriga je Adam v' Paradishi sturil. Aku bi ne bil Adam gréshil, bi bily my tudi na shivoti nevmerjózhi ostali. Smert je ſhtraſinga tiga gréha.

Pr. *Ob kaj sa enim zhassi, inu na kaj sa eno visha bomo my umerli?*

Od. Zhaſs inu visha té smerti je nam nevej-deózha.

Pr. Kaj imámo fluriti, ker nam je zhas inu visha
té smerti nevejdeozha?

Od. Ker nam je zhass inu visha té smerti ne-
vejdeózha, móremo my k'smerti vselej per-
pravleni biti.

Pr. Kakú je smert tih brumnih všafana?

Od. Smert tih brumnih je srézhna.

Pr. Kakú je smert tih hudobníh všafana?

Od. Smert tih hudóbnih je silnu nesrézhna.

b. Od Sodbe.

Pr. Kaj imámo od sodbe samerkati?

Od. Od sodbe imámo samerkati, de bó Jéesus
dušho eniga sléherniga zhloveka sdajzi po
smerti posébej, na konez svejtá pak vše lu-
dy skupej s'dušhó inu teléssam fódil.

Pr. Kakú bó Jéesus fódil?

Od. Jéesus bó eniga sléherniga zhlovéka po
njegovih mislih, besédah, inu djanji fódil,
tó dóbru polónal, inu tó húdu sfítrafal.

Pr. Kaj pride na sodbo?

Od. Na fódbo pride spólnenje tiga obsódenja,
ali urtélna; na dušhi sdajzi po téj posébni
fodbi; na teléssi pak po téj gmájn fodbi.

Pr. H'zem bó dušha v'tej posébni fodbi obsojena?

Od. V'tej posébni fodbi bó dušha ali v'Vyze,
ali v' pekel obsojena, ali pak v'Nebessa go-
rivseta.

Pr. Kaj so Vyze?

Od. Vyze so en kraj, ker dushe zhafne šitra-finge sa gręhe terpe, katerih se niso v'shlv-lenji spokorile.

Pr. Katere dushe bodo v' Vyze obſojene?

Od. Teiste dushe bodo v' Vyze obſojene, katere savolo tih v'shivlenji sturjenih gręhov boshji pravizi niso sadosti sturile.

Pr. Kaj sa ene ſhtraſinge terpe dushe v' Vyzah?

Od. Dushe v' Vyzah vezhi dejl savólo tega fil-nu veliku terpe, de njih goręzhe shele Bogá ględati, inu vezhnu vshivati, she niso spólnene, sraven tega terpe one tudi te martre, katere je Boshja praviza njim na-mejnila,

Pr. Ali se samore dusham v' Vyzah pomagati?

Od. Dusham v' Vyzah se samore pomagati, inu 1. ſusebnu ſkusi svęti offer te Maſhe, 2. ſkusi molitu 3. ſkusi druge dobre deļa. 4. ſkusi odpustike.

Pr. Ali smo dolshny dusham v' Vyzah pomagati?

Od. My smo ſpoloh dolshny višem dusham v' Vyzah pomagati; kar pak starishe, inu dobrótnike amtizhe, smo letó tudi dolshny is hvalęshnosti.

Pr. Kakú dolgu oſtanejo dushe tih mertvih v' Vyzah?

Od. Kakó dólgu dushe tih mertvih v' Vyzah oſtanejo fe sagviſhnu ne móre vejditi, više kar fe samore, rezhi, je: de ona v'tehiſtih

en dalski, ali krajši zhass ostanejo potem, koker so onę Bogá vězh ali majn rěshalile, vězh ali majn pokore v'letim shivlenji sturile, inu po tem, koker jím ti věrni skusi molitu, inu druge dobre děla vězh ali majn na pomózh pridejo.

c. Od Peklá.

Pr. Kaj je Pekel?

Od. Pekel je en kraj, kęt bodo ti fèrdamani vězhnu martrani.

Pr. Kdo pride v' Pekel?

Od. Taisti pride v'Pekel, kateri v' směrtnim gréhi vměrje.

Pr. Kakú jo pekleniske martre vshafane?

Od. Pekleniske martre so takú vshafane: Ti fèrdamani bodo.

1. Ob gledanje inu vshivanje Boshje věznu obrópani.

2. Ony bodo en vězhen ogjin těrpeli; vězne temmę, rijovenje, inu shkripanje tih, sób, vědnu pezhenje té vejsty, britkost inu szaganje, vše, kar koli móre bolězhi-ga na shivoti, inu na dušhi biti, bodo ony věznu těrpeli, to je: ony bodo vše letobres konza, bres vupanja ene odlege, ali odreshenja těrpeli.

Pr. Kaj bi moglu premišluvanje těch pekleniskih marter per nass sturiti?

Od. Premishluvanje teh pekleneskikh marter bi moglu per nass sturiti, de bi my grehov se varuvali, tih dopernessennih se spokorili, inu sa nje sadosti sturili; velikost, inuterpesh teh vezhnih shtrafing nam da na snaje, koku strashnu je v'rokë shiviga Boga pasti.

d. Od Nebes.

Pr. Kaj so Nebessa?

Od. Nebessa so to nar srezhnishi prebivalishe tih Svetnikov, ker se Bog svojim svestim flushabnikam od oblizhja do oblizhja kashe, inu je sam njih neisgruntanu veliku plazhilu.

Pr. Kdo pride v' Nebessa?

Od. Taisti pride v' Nebessa, kateri je v' Boshji gnadi vmerl, inu taisti, kateri je sa te dopernesene grehe, ali v' letim, ali v' tim drugim shivlenji sadosti sturil.

Fr. Je nebesku veselle veliku?

Od. Nebeskemu veselle je neisrezhenu veliku.

Pr. V'zhem stoji nebesku veselle?

Od. Nebeskemu veselle stoji v'tem: Ti isvoleni bodo

1. Bogá od oblizhja do oblizhja, inu kóker je on sam na sebi vezhnu glédalı, lubili, inu vshivali.

2. Ony bodo vse to dóbru na dushi, inu na telessi, kar se koli smisliti móre, vezhnu imeli.

3. Ony bôdo od vfiga tudi nar majnshigâ
hudiga obvaruvani.

*Pr. Ali so tudi gvijhne stopnje, ali verste nebeshkiga
vessela?*

*Od. Ja, so tudi gvishne stopnje, ali verste
nebeshkiga vessela; kateri je vezh dobriga
sturil, bo tudi vezh v'Nebessih polónan.*

*Pr. Kaj nass vuzhy tó premishluvanje nebeshkiga
vessela?*

*Od. Tó premishluvanje nebeshkiga vessela
nass vuzhy:*

1. De móremo vše krishe inu terpljenje po-
terpeshlivu prenesti, sató kę zhasne te-
shave nizh niso pruti tej zhasti, katera
bo nad nami rasodeta.

2. De se vše zhasnu vesele nebeshkimu
vesselu ne móre pèrglihati.

K O N E Z.

